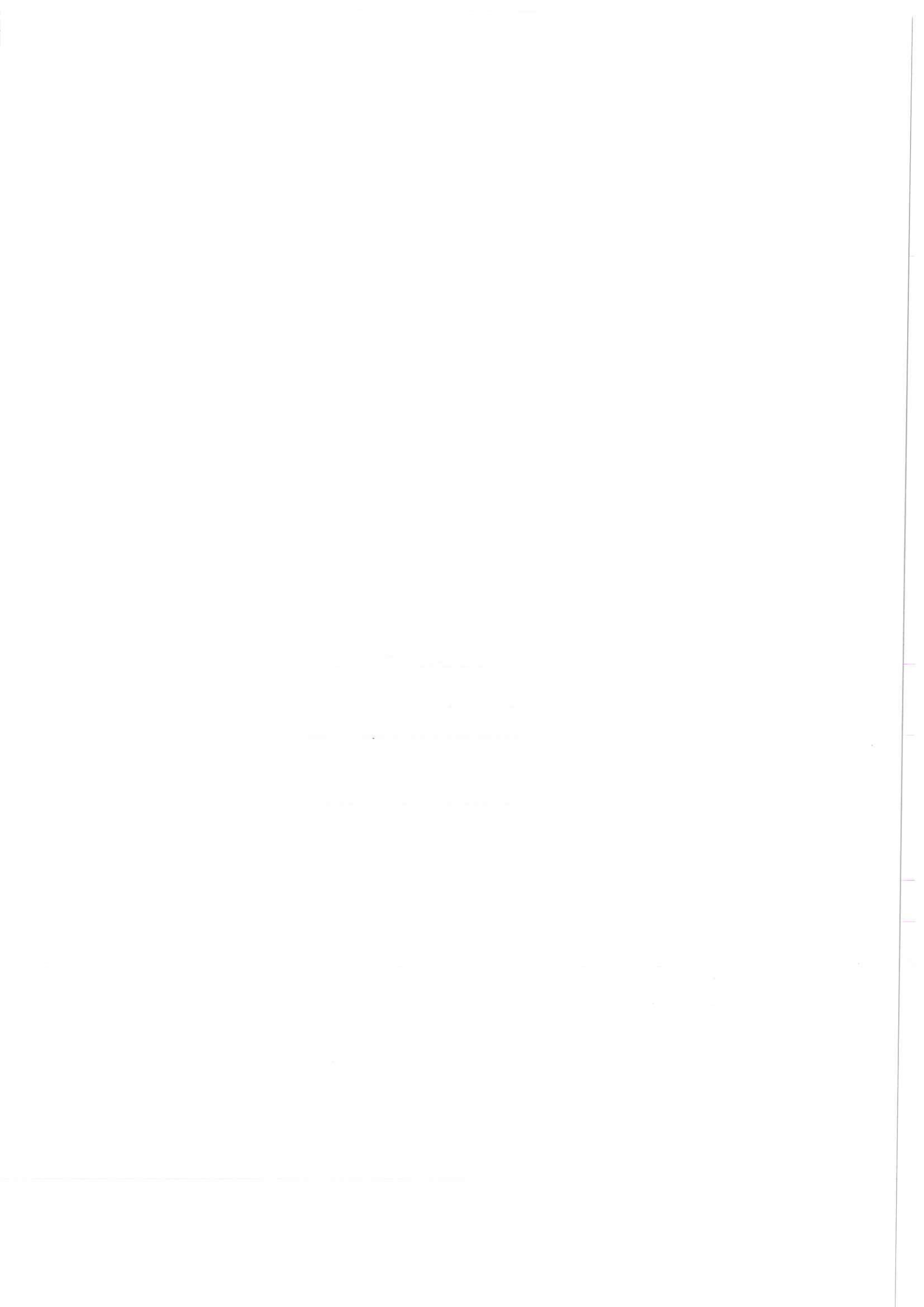

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM

SIÓFOK VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	16
1. Jogszabályi háttér bemutatása	16
2. Stratégiai környezet bemutatása	20
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	62
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	89
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	97
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	109
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	118
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	122
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	122
1. A HEP IT részletei	122
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	121
Jövőképünk	124
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	127
3. Megvalósítás	132
3.1 A megvalósítás előkészítése	130
3.2 A megvalósítás folyamata	130
3.3 Monitoring és visszacsatolás	132
3.4 Nyilvánosság	132
3.5 Kötelezettségek és felelősség	133
4. Elfogadás módja és dátuma	136

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Siófok Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉS

SOMOGY MEGYE BEMUTATÁSA

Természetes határai nyugaton a Zalai-dombvidék, keleten a Mezőföld és a Tolna-Baranyai-dombvidék, északon a Balaton és délen a Dráva, valamint Horvátország határolja, így jelentős tranzitforgalmat bonyolít le. Területe: 6035,86 km², lakóinak száma 318 ezer.

A nagy területű, északról délre hosszán elnyúló megye számtalan kulturális és gasztronómiai programmal, látnivalók sokaságával várja az üdülni és a kikapcsolódni vágyókat.

A táj domboságokat lombos erdők borítják, az összes földterület közel 30 százaléka erdő. A balatoni idegenforgalomnak köszönhetően a megyében a szolgáltató ágazat fejlett, az országos átlagnál nagyobb súlyt képvisel. A megye út- és vasúthálózata kiépített.

A megyeszékhely Kaposvár, de itt található a Balaton fővárosának tartott Siófok is.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Somogy megye területére esik a Dunántúl legszebb tájainak egyike, a mintegy 3500 hektár területű Dél-Balatoni borvidék, ahol már a római időkben is magas színvonalú szőlőtermesztés folyt.

A Balaton üdülőkörzet bemutatása

A Balaton körül, 3886 km²-en elterülő üdülőkörzet települései közül 18 városi jogállású. A térség legnagyobb hírű települései közül Siófok 1968-ban kapta meg a városi rangot. A rendszerváltás, az ezredforduló és a 2000-es évek végének intenzív várossá nyilvánítási szakaszainak eredményeként a térség lakónépességének 53%-a városban él. Az üdülőkörzet rekreációs jellegének köszönhetően a parti sáv zsúfoltabb, az itt található települések átlagos lakosság száma magasabb, mint a háttértelepüléseké, és a városok többsége is a parton van. A városok magas száma és a városi népesség magas aránya ellenére az üdülőkörzet településszerkezete – a kimondottan aprófalvas, parttól távolabbi területek miatt – inkább rurális vonásokat mutat. Településein átlagosan 1465 fő él, a háttértelepülések átlagos lakosság száma ugyanakkor nem éri el a 900 főt sem.

A térség települései közül mindössze Siófokot és Keszthelyt nevezhetjük középvárosnak. E két, húszezer főt meghaladó lakosságszámmal rendelkező településen az üdülőkörzet lakosságának a 17%-a él. Kisvárosból (5000–19 999 fő) összesen hatot találunk, közülük a tízezer fős lakosságszámot Tapolca, Balatonfüred és Marcali lépi túl, Balatonalmádi, Balatonboglár és Balatonlelle pedig alatta maradnak. A térség településeinek a legtöbbje (55 település, az összes 31%-a) az 1000 főt meghaladja, de az 5000 főt nem éri el. Ilyen nagyságú településen él az üdülőkörzet népességének a 41%-a. Érdekes, hogy e települések között 10 városi jogállású, közülük a legkisebb a 2100 fős Zalakaros (2009. évi adat), miközben a községi jogállású Gyenesdiáson 3568-an élnek. A térség népességének 18%-a él a települések mintegy kétharmadát kitevő 1000 fő alatti falvakban. 500 és 999 fő közötti lakosságszámmal 38, 200 és 499 közöttivel pedig 49 aprófalva rendelkezik, többségük Somogy és Veszprém megyei háttértelepülés. A legkisebbek, a 200 főt el nem érő törpefalvak száma 29, az üdülőkörzet népességének 1,4%-ának ad otthont. A törpefalvak közül 16 található Veszprém, 8 Zala, 5 pedig Somogy megyében. 8 településen 100-nál is kevesebben éltek 2012. év végén, a térség, és az ország legkisebb települése a 60 fős Óbudavár.

Siófok Somogy megye második legnépesebb városa. 2013. január 1-jén 25 441 fő, 2016. január 1-én pedig 25 364 fő élt a településen, amely Somogy megye lakosságának 8%-át teszi ki (a járás lakosság száma meghaladja az 51 ezer főt, évente 100-200 fővel enyhén csökken). A magas lakosságszámhoz magas népsűrűség is társul: a megyeszékhely, Kaposvár (571 fő/km²) után Siófok a megye legsűrűbben lakott települése (203 fő/km²). A többi településre alacsonyabb népsűrűségkoncentráció jellemző.

Siófok a Siófoki járáshoz tartozó város. A siófoki járás Somogy megye északkeleti részén helyezkedik el, székhelye Siófok. A siófoki járás illetékességi területe: Adánd, Balatonendréd, Balatonföldvár, Balatonőszöd, Balatonszabadi, Balatonszárszó, Balatonszemes, Balatonvilágos, Bálványos, Kereki, Kőröshegy, Kötöcse, Nagyberény, Nagycsepely, Nyim, Pusztaszemes, Ságvár, **Siófok**, Siójut, Som, Szántód, Szólád, Teleki, Zamárdi.

SIÓFOK

A Balaton keleti medencéjének déli partján fekszik, ott, ahol a Sió ered a tóból. Északról a Balaton, keletről a Mezőföld szélét képező hullámos fennsíkok, délről és nyugatról pedig Külső-Somogynak a Balaton déli oldalára jellemző szelíd lejtésű dombsorai határolják.

Az 1950-es megyerendezésig a Sió határvonal volt Veszprém és Somogy vármegye között; jelenleg Siófok Somogy megyéhez tartozik, annak második legnagyobb városa, egyben a Balaton-part legnagyobb települése. A 20. század során határát többször kiterjesztették, így ma a déli part 70 km-es szakaszából 17 km tartozik hozzá.

Megközelíthető Budapestről és Nagykanizsa felől az M7-es autópályán, vagy a 7-es számú úton, Szekszárd (Tamási) felől pedig a 65-ös számú főútvonalon. Megyeszékhelyével, Kaposvárral viszont nincs közvetlen első- vagy másodrendű közúti összeköttetése. Vasúti csomópontként is három irányból (a Budapest–Székesfehérvár–Nagykanizsa-vasútvonalon, és a Kaposvár–Siófok-vasútvonalon) fogadja a személy- illetve teherforgalmat. Vízi úton a Balaton északi partjával (Balatonfüred), a Tihanyi-félszigettel és a nyugati medence kikötőivel van összeköttetése. A város területén (a Balatonkiliti nevű településrész mellett) repülőtér is működik.

1968. december 31. Siófok várossá válásának időpontja. Ezelőtt nem sokkal felépült a 400 ágyas kórház, majd utána a dél-balatoni feladatokat ellátó Kulturális Központ és Könyvtár. 1971-ben elérte a várost az M7-es autópálya bal oldali szakasza. 1975-től már csak Balatonligáig kellett autóúton közlekedni Budapest felé. A teljes autópálya elkészültéig még 27 évet kellett várni.

A rendszerváltást követő 1990-es helyhatósági választások óta 18 tagú képviselőtestület irányította a várost, majd 2010-től a képviselő-testület száma 12-re csökkent. A lehetőségeket kihasználva helyi újság kezdte meg működését a városban.

Siófok az a város, ahová mindig jólesik visszatérni. Aki már járt itt, tudja, hogy az élmények minden évszakban visszahúzzák szívét a nyár fővárosába. A város legfőbb természeti kincse a Balaton, amely évszakonként más-más arcát mutatja az ideérkezőknek, s magával ragadó, mesés látványával ajándékozza meg szemlélőjét. A tó 17 km hosszú partszakaszával meghatározó

szerepet tölt be Siófok mindennapjaiban. A vízpart, a nyüzsgő nyári élet, a Balaton-part koktélbárjai és a fagyizók hosszú sora nyáron mediterrán hangulattal árasztja el a várost, majd ősztől egymást érik a Fő téri, színvonalas gasztronómiai fesztiválok, az ünnepi és családi programok.

Épített örökség

Siófok első számú jelképe a **Víztorony**, amely 1912-ben épült, majd 2012-es felújításával kilátó, kávézó és élményközpont nyílt az egykori víztartály helyén. Földszintjén működik a Tourinform iroda. A Balaton-parthoz közeledve több elegáns villát is megcsodálhatunk. A **Jókai villa** a Batthyány utca elején található. Nevét Jókai Mórról kapta, aki 1903-ban töltötte itt élete utolsó nyarát. Innen pár lépés csak a **Krúdy villa**, ahol Krúdy Gyula volt állandó vendég 1914 és 1919 között. 1914-ben itt ismerkedett meg jövődöbéli feleségével, Várady-Rózsa Zsuzsával. A Jókai park közelében lévő **Thanhoffer villát**, amely jelenleg vendégházként üzemel, 1897-ben építtette Thanhoffer Lajos, orvosprofesszor. Ha a parktól a Rózsakert felé indulunk tovább, megtekinthetjük a hajdani **Sió és Hullám szálló épületeit** is, melyek Siófok első szállodáiként nyíltak meg 1893-ban. Közel 20 éve oktatási célokat szolgálnak. Kikötőnk legújabb csodája a móló éke, a 2012-ben felavatott „**A Béke jóságos angyala**” szobor. A kezében galambot tartó, aranyozott angyal a béke, a barátság és az egyetértés nemzetközi szimbóluma. Az alkotás Pjotr Tyimofejevics Sztronszkij keze műve, amelyet több oroszországi szervezet közös ajándékként kapott Siófok. A város templomai sem okoznak csalódást a látogatóknak. Az **Oulu parkban** található **evangélikus templom Makovecz Imre Kossuth-díjas építész tervei alapján épült 1990-ben**. A modern református templom a Kele utcában 1994-ben került felszentelésre. Tervezői Ripszám János és Pápay György. A Fő tér szomszédságában található a **Sarlós Boldogasszony Plébániatemplom**, melynek tervezője **Csomai Károly**, 1903-ban épült, és híres arról, hogy itt található a Balaton vidékének legnagyobb orgonája. Siófok első **zsinagógája** 1870-ben épült, mely az 1980-as években lebontásra került. A zsinagóga modern épületét 1986-ban nyitották meg.

Természet

Siófokon a Balaton kéksége és a parkok zöld színe csodálatos harmóniát alkot, melyet minden természetbarát a szívébe zár. Nem kell messze mennünk a városközponttól, ha megnyugtató zöldövezetbe vágunk. A vasútállomás épületéből kilépve az elegáns **Millennium park** fogad. A **Jókai park** és a tóparti **Rózsakert** mind a négy évszakban mesés látványban részesíti a természet csendjét keresőket. A várost keresztülszelő Sió-csatornát kerékpárral és kajakkal is felfedezhetjük. Hosszabb túrára a Töreki Természetvédelmi Terület a legalkalmasabb, 9 km hosszú tanösvényével.

Turizmus

Siófok a Balaton legjelentősebb turisztikai központja évi több mint egymillió vendégéjszakával. Itt található a régió legnagyobb és legsokszínűbb szálláshelykínálata. Első számú vonzereje a vízpart: a strandok, a **PLÁZS**, a **hajózás** és a **vízi sportok** széles tárháza. A nyári szezonban számtalan izgalmas esemény és attrakció várja a látogatókat. A Víztorony, az óriáskerék, a Fordított ház és a #hellosiofok szelfipont egyaránt nagy népszerűségnek örvend a turisták körében. Tavasszal, ősszel és télen sem áll meg az élet: a kerékpárturizmus, a wellness lehetőségek a Jégkikötő és rengeteg izgalmas rendezvény csábítja Siófokra az embereket.

Strandok

Siófok 17 km hosszú partszakasza öt strandot is magába foglal. A partszakasz városközponttól nyugatra eső részén helyezkedik el az **Ezüstpart szabadstrandja** és a csendes **Újhelyi strand**. A központtól keletre húzódik a legendás **Aranypart** és a **Nagystrand**. Itt kap helyet minden nyáron az óriáskerék, valamint területén belül épült ki a modern és fiatalos **PLÁZS**, ahol éjjel-nappal zajlik az élet.

Szállások

Siófok az átutazó hátizsákos turistától a Balaton-parti luxust kedvelőig mindenkit szeretettel fogad, legyen szó bármilyen évszokról és igényről. A part mentén húzódó luxus- és wellness hoteleken, apartmanokon túl a kempingekben, a családi zöldövezeti nyaralókban és a belvárosban található magánszálláshelyeken egyaránt átélhetjük az igazi balatoni életérzést. Siófoké a Balaton legnagyobb szálláshely kapacitása, a legfrissebb adatok szerint 12 341 kereskedelmi és 13 085 magánszállás férőhely várja a vendégeket.

Vendéglátás

A siófoki fürdőélet és a vendéglátás az évtizedek során kéz a kézben fejlődött a kor igényeinek megfelelően. A turizmus trendjeinek irányváltásai a minőségi gasztronómiát is előtérbe helyezték, így Siófok is otthonává vált számtalan elsőrangú vendéglátóhelynek, melyek jelentős húzóerőként szolgálnak az úti cél kiválasztásakor. Ezek az éttermek, bisztrók, cukrászdák, valamint kávézók professzionalizmusukkal és vendégszeretetükkel nagymértékben formálják Siófok imázsát, vonzóvá teszik a várost a kulináris élvezetet keresők számára is.

Rendezvények

Siófok a családi és gasztronómiai fesztiválok városa. Egész évben egymást követik a többnapos rendezvények, minden korosztály számára vonzó programokkal. Az év első nagy eseménye a Húsvéti Nyuladalom, majd nyáron a Pünkösdi Szezonnyitó, a Nemzeti Regatta, a New Orleans Jazz Fesztivál és a Bor és Kenyér Ünnepe várja az érdeklődőket. Ősszel olyan színvonalas gasztronómiai fesztiválok veszik át a főszerepet, mint a Sör és Csülök Fesztivál, a Halfesztivál vagy a Libadalom. Év végén a Városnap, az Aranycsengő Adventi Vásár, az Évzáró Puncs Party színesíti a város programkínálatát, és végül a Szilveszteri Party búcsúztatja az évet.

Kultúra

Siófokon a kulturális élet élénk és változatos, hiszen egész évben kiváló előadások várják a városba látogató vendégeket és a helyi lakosokat. Nyáron a **SzínPart (Kálmán Imre Szabadtéri Színpad)**, a téli időszakban pedig a **Kálmán Imre Művelődési Központ** ad otthont színházi-, tánc- és operett-előadásoknak komoly- illetve könnyűzenei koncerteknek. A városi könyvtár is számos programlehetőséget kínál az érdeklődők számára egész évben. Városunk híres szülöttjét, a világhírű operett komponista **Kálmán Imrét** ünnepeljük az ősszel tartandó Kálmán Imre Emléknappal. Siófokon található szülőháza ma Emlékházként várja a látogatókat.

A Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet és Könyvtár szolgáltatásait a 6/2001. (I. 17.) Korm. rendelet „a könyvtárhasználókat megillető egyes kedvezményekről” alapján: a 16 éven aluliak és a 70 éven felüliek mentesülnek a beiratkozási (tagsági) díj megfizetése alól, továbbá a fenntartó mentesítheti az általa fenntartott könyvtár beiratkozási díjának megfizetése alól különösen a pedagógusokat, a közművelődési intézmények dolgozóit, a felsőoktatási intézmények főfoglalkozású oktatóit, továbbá azokat az aktív korú, nem foglalkoztatott személyeket, akik munkanélküli járadékban, nyugdíj előtti munkanélküli segélyben, jövedelempótló támogatásban részesülnek, vagy az aktív korúak ellátására jogosultak.

Siófok Város a **Virágos Magyarország Mozgalom** elkötelezett híve, több alkalommal sokszínűségét bizonyítva díjazott település, amely az alábbi elismerésekben részesült:

1998. Nemzetközi Arany Minősítés

2007. Miniszterelnöki díj

2009. Fővédnöki díj

2011. Balatoni Szövetség

2013. Arany Rózsa díj

2014. Fődíj

2015. Nemzetközi Ezüst Minősítés, valamint Siófok Fő terét a nemzetközi zsűri Európa legszebb főterének díjával jutalmazta.

2016. Régiós díj

2018. Szervező Bizottság elnöki díj

Azonban **Siófok** nemcsak a virágokról, hanem **parkjairól is híres**. Közülük a Jókai park 4,5 ha területével a város legnagyobb parkja. Az intenzív hatást fokozza a park bejáratainál elhelyezkedő 230m² egynyári és kétnyári felület, ami színes kapuja a területnek. A parkban a Balaton vízből szívócsövön keresztül jut el a parkban található 600 m² vízfelületű tóhoz és a feltöltés és az öntöző-hálózat ellátásához szükséges vízmennyiség.

A park mellett található a szabadtéri színpad, mely a nyári fesztiválok, előadások színtere. A város jelenleg intenzíven kezelt parkosított területe 545.283 m², amin 4464 m² egynyári felület található. A téli időszakban ezeken a területeken 1839 m² kétnyári és 4100 db hagymás növény beültetése történik. Ezen felül a 17 km hosszú partszakasz szabadtéri strandként funkcionál a városlakók és a városban üdülő vendégek számára.

További turista látványosság a **Töreki természetvédelmi terület és a Szabadi Magaspart**. A Töreki természetvédelmi terület észak- dél irányú völgyben húzódik 6600 m hosszan és 400-600 m mélységben, melyet Siófok Város Önkormányzata 1992-ben helyi védelem alá helyezett. A tanösvény 9000 m-es és a jellegzetes élőhelyeket mutatja be. A terület egybeesik az európai madárfajok vonulási útvonalával ősszel és tavasszal a halastavak pihenő és táplálkozó helye biztosítanak számtalan hazánkban nem honos madárfajoknak, melyek megfigyelésére madárfigyelő tornyot építtetett az önkormányzat.

Siófok Város vezetése korán felismerte, hogy a környezet javítás szempontjából a településén a fák asszimiláló felülete a legértékesebb. Az idős fák teljes értékű pótlása évtizedekben és évszázadokban mérhető, a megsemmisült fák asszimiláló felületét pedig csak több ezer kisebb fa pótolhatná. Ezért 2003-ban megalkotta Siófok város zöldfelületeinek használatáról és védelméről szóló rendeletét melyben helyi védelem alá helyezte a Platanus acerifolia- platánfa, Pinus nigra-fekete fenyő, Tilia sp.- hársfa faegyedeket és kivágásukat szigorú szakmai felülvizsgálathoz köthette. A fák védelme érdekében folyamatos növényvédelmi beavatkozások történnek mind a platán csipkésposloska és más szűrő- szívó kártevők ellen. A magasnyomású légporszórásos technológia lehetőséget biztosít a fák lombkoronaszintjén történő kezelésre.

A fák nyilvántartására Integrált Önkormányzati Térinformatikai Rendszert használunk, mely egy térinformatikai alapon működő modulárisan felépített programcsalád. Térképi kapcsolatokkal rendelkezik. Az egyik alrendszer a zöldterület kataszter ami nyilvántartja a területeket, a fákat, és a területen elhelyezkedő köztéri bútorokat is.

A Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal elkötelezte magát az EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) környezetközpontú irányítási rendszer folyamatos működtetése mellett, amely a hatékony városi környezetfejlesztést szolgálja; és példaként szolgál azoknak, akikért felelősséggel tartozik és támogatja minden irányú környezetvédelmi tevékenységüket.

Turisztikai vonzerőt jelent a 100 éves Víztorony a Fő téren, mely a város jelképe, földszintjén a Tourinform iroda található, fent a glóbuszban oxigénbár és interaktív kiállító helyiség fogadja a vendégeket. A Fő téren található még a Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet és Könyvtár modern épülete is. Varga Imre Kossuth- és Herder díjas művész, a város szülötte és díszpolgára, szobrai díszítik a város tereit. A város régi villaépületei közül számos helyi védelem alatt áll, a Thanhoffer-villa a város tulajdonába került, melyet 2013-ban teljeskörűen felújítottak, igényes lakosztályok és apartmanok kaptak helyet az épületben.

A keleti mólón 2012-es finnugor világtalálkozó alkalmából a Béke Angyala című szobor került elhelyezésre.

Siófok a Balaton fővárosa, hazánk és a régió egyik legjelentősebb idegenforgalmi központja. Azzá teszi jó megközelíthetősége, 17 kilométeres, változatos képet nyújtó, sekély vizű partja, lakóinak

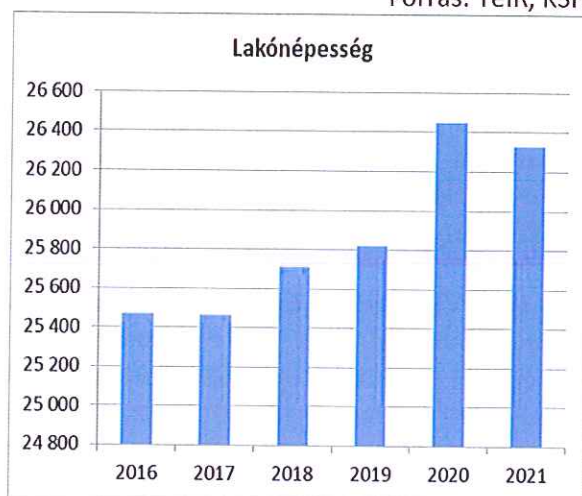
vendégszeretete. A város azonban már régóta nem csak nyaralások célpontjaként, hanem wellness-szolgáltatásokban és a konferenciaturizmusban is erős desztinációként jelenik meg a hazai utazási térképen.

Fejlett idegenforgalmi infrastruktúra, évről-évre bővülő programkínálat vonzza Siófokra a hazai és külföldi vendégeket. Több négycsillagos wellness- és konferenciaszálloda, valamint a legkényesebb igényeket is kielégítő élmény- és termálfürdő gondoskodik arról, hogy a nyári szezont követő hónapokban is érdemes legyen a városba látogatni akár csak egy hosszú hétvégére is. A minőségi beruházásoknak köszönhetően Siófok a Dél-Dunántúl első számú konferencia-központjává lépett elő. A wellness- és konferenciaturizmus igényeinek magas színvonalú kiszolgálását tűzte ki céljául számos siófoki szálloda. Közös erényük, hogy európai színvonalú szolgáltatásaikat egyedi, kreatív megoldásokkal ötvözve, a wellness céljait szolgáló városi és természeti környezetbe ágyazva kínálják vendégeiknek.

Siófok város lakónépessége az elmúlt években nőtt, majd enyhén csökkent, mely vélhetően a gazdasági fellendülésnek és a lakásállomány számának növekedésével magyarázható.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	25 468	bázis év
2017	25 461	99,97%
2018	25 708	100,97%
2019	25 822	100,44%
2020	26 451	102,44%
2021	26 329	99,54%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A Siófoki járás lakosságának korösszetétele Somogy megye járásai közül a leginkább előregedőbb társadalom képét mutatja. Ennek oka az alacsony születésszám, illetve a jelenlegi korstruktúra, de a befelé történő migrációban résztvevő idősebb korcsoportok felülreprezentáltsága is befolyásolja ezeket a statisztikákat Siófok település esetében, mivel több időskorú választja lakhelyének a nyaralóját.

A korösszetétel vizsgálatának egyik hasznos mutatója az úgynevezett **öregedési index**, amely megmutatja a **14 éven aluli korosztályhoz viszonyított 60 éven felüliek arányát**.

A Siófoki járásban az előregedési tendencia nagyjából 10 év múlva fog tetőzni, amikor a jelenleg 45 és 55 éves korosztály nyugdíjassá válik. A járás jelenleg 10-25 éves korosztálya komoly társadalmi és gazdasági kihívásokkal néz szembe majd, így beavatkozásokat kell tervezni a gyermekvállalás ösztönzésére, a családok, nagycsaládok megsegítésére pedig civil kezdeményezéseket kell támogatni. Továbbá az időskorúak munkavállalását a jövőben különösen támogatni kell.

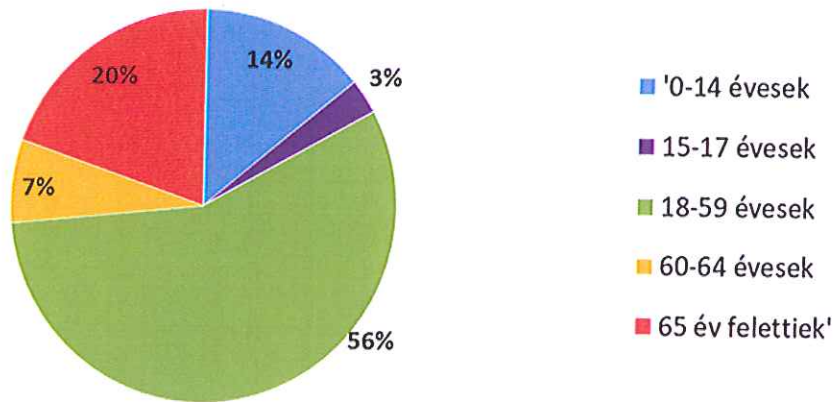
NEMEK SZERINTI MEGOSZLÁS

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

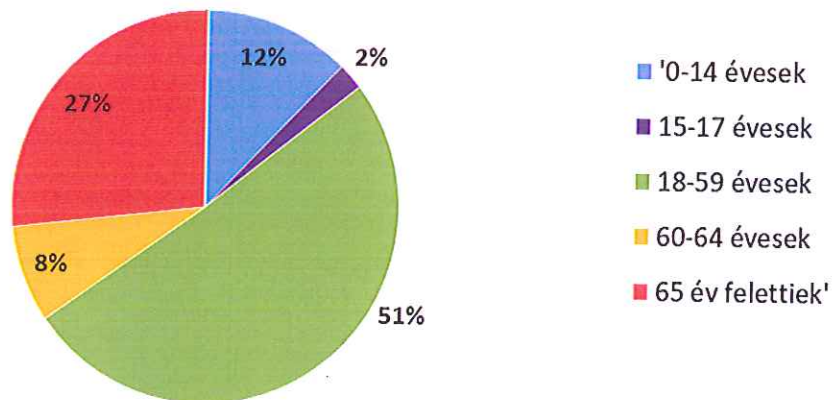
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	11 633	13 410	25043	46,45%	53,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			528		2,11%
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 624	1 628	3252	6,48%	6,50%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	336	296	632	1,34%	1,18%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	6 577	6 819	13396	26,26%	27,23%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	793	1 070	1863	3,17%	4,27%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	2 303	3 597	5900	9,20%	14,36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

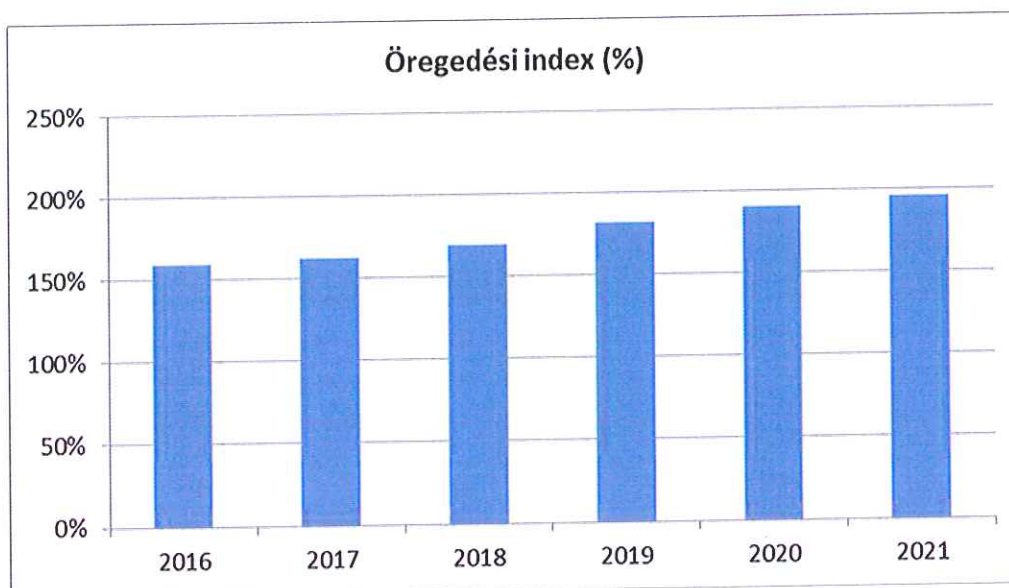
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	5 302	3 329	159,27%
2017	5 433	3 343	162,52%
2018	5 649	3 338	169,23%
2019	5 900	3 252	181,43%
2020	6 150	3 234	190,17%
2021	6 213	3 169	196,06%

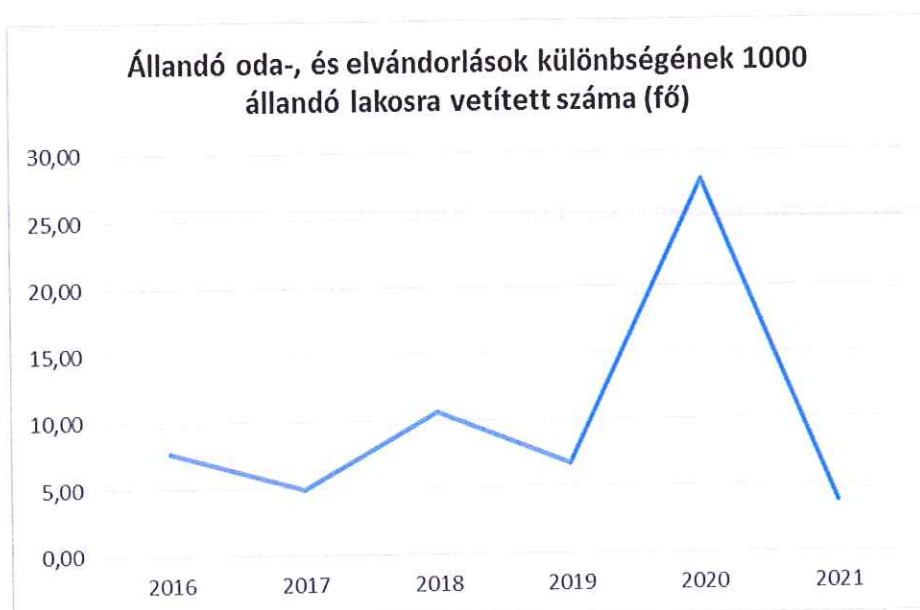
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	7,67
2017	4,95
2018	10,67
2019	6,75
2020	27,89
2021	3,71

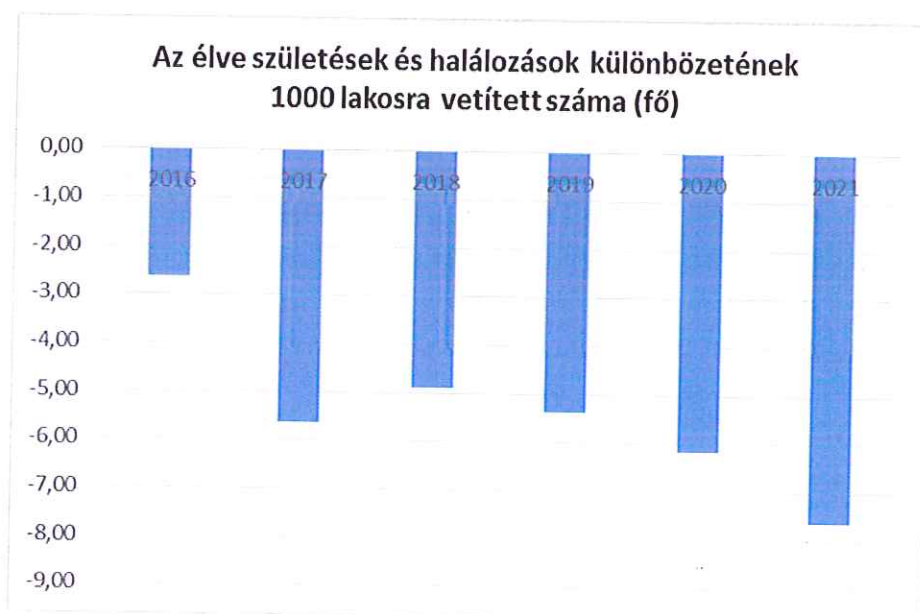
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-2,64
2017	-5,65
2018	-4,89
2019	-5,36
2020	-6,16
2021	-7,62

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A 2015. évben elfogadásra került az Integrált Településfejlesztési Stratégia, melyben Siófok Város Önkormányzata a település jövőképét az alábbiak szerint határozta meg:

„Siófok vonzó közepvárosként, megtartva hagyományos, mozaikos városi karakterét, de arculatában is megújulva, magas életminőséget, lakó- és munkahelyet nyújt a helyi és térségi lakosság számára, erősíti központi szerepkörét, s környezeti adottságait megőrizve és fenntartható módon hasznosítva, egyre magasabb színvonalú szolgáltatásaival, élénk programkínálatával és attrakcióival nemzetközi és hazai szinten kiemelkedő idegenforgalmi és rekreációs szerepet tölt be.”

Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok esetében is megfigyelhető jelenség, a fogyatékos személyek, a nők és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó. Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és az azt követő

intézkedések kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak a romákat és mélyszegényeket, a nőket, az időseket, a gyerekeket, és a fogyatékkal élő személyeket tekinti.

A helyzetelemzéshez és az intézkedések megtervezéséhez elsősorban tehát, az ezekben a célcsoportokba tartozó emberekre vonatkozóan szükséges az adatokat és információkat gyűjtöttük össze és azok elemzésével dolgoztuk ki az ő helyzetüket javító program javaslatot.

Az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a különböző településeken további hátrányos helyzetű társadalmi csoportok (pl. pszichiátriai betegek, hajléktalan személyek) különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi program által célzott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok köre a helyi sajátosságokra reagálva – az esélyegyenlőségi törvény szempontjait figyelembe véve – bővíthető.

Kiemelt értékeink:

1. Társadalmi szolidaritás

2. Az emberi méltóság tiszteletben tartása.

3. Partneri kapcsolat, együttműködés

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Siófok település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. A helyi esélyegyenlőségi programnak kiemelt figyelmet kell fordítania:

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében;
- a nevelés, oktatás területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására;
- munkaerő-piaci szegregáció visszaszorítására, a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására;
- a lakóhelyi szegregáció felszámolására;
- a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítésére a döntéshozatalban, a közügyek irányításában.

Cél, hogy Siófok olyan település legyen, ahol érvényesül az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés Siófok városban senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Siófok Város Önkormányzat Települési Esélyegyenlőségi Programjának célja a helyi viszonyokhoz igazodó, a hátrányos helyzetben élő állampolgárokat segítő, támogató feladatok Siófok Város Települési Esélyegyenlőségi Programja megszervezése, ütemezése, az eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása. Ezen belül:

- Az összetartó, szolidáris társadalom erősítése, a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára.
- A megfelelő pénzügyi, természetbeni juttatásokhoz való hozzájárulás, valamint az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.
- A foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.
- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségének kiszűrése. A hátrányos helyzetű egyének és csoportok esélyegyenlőségének előmozdítása társadalmi folyamatokban, a már eddig jól bevált hagyományok megerősítése, megtartása, valamint

szükség esetén új támogató szolgáltatások bevezetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, hozzájárulnak a siófoki állampolgárok életminőségének javításához.

- A diszkriminációmentesség és szegregációmentesség biztosításával a társadalmi integráció támogatása.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az esélyegyenlőség jogszabályi háttére

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy felmérje a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el.

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülése és az esélyegyenlőség előmozdítása, mint szabályozási tárgy nem előzmények nélküli a magyar jogban. A törvény megalkotásáig azonban a hatályos szabályozás nélkülözötte az egységes fogalomhasználatot, és nem biztosított megfelelő eszközöket a jogsértésekkel szembeni fellépéséhez. Ezért volt szükség egy olyan általános antidiszkriminációs törvény megalkotására, amely egyrészt a már meglévő szabályokat koherenssé teszi, másrészt kitölti azokat a réseket, amelyek a szabályozásban mutatkoztak, harmadrészt pedig megfelelő eljárási rendelkezéseket biztosít a jogsértésekkel szembeni fellépéshez.

Az egyenlő bánásmód követelménye a kötelezettektől azt kívánja meg, hogy tartózkodjanak minden olyan magatartástól, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyek vagy személyek egyes csoportjaival szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, megtorlást, zaklatást vagy jogellenes elkülönítést eredményez.

Alapvetően tehát az egyenlő bánásmód követelménye az egyik oldalon negatív kötelezettséget jelent: a kötelezettek nem sérthetik meg mások egyenlő emberi méltóságát. A jogosultak vonatkozásában ugyanakkor ez azt eredményezi, hogy mindenkinek jogosultságként Siófok Város Települési Esélyegyenlőségi Programja kikényszeríthető igénye van arra, hogy IT egyenlő méltóságú személyként kezeljék. Ennek megfelelően az államnak az egyenlő bánásmód követelménye tekintetében a jogsérelmet elszenvedők számára elsősorban a jogsérelmekkel szembeni fellépés eszközszerét kell biztosítania.

A helyi önkormányzat, az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az Ebktv. rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik. [Ebktv. 31. § (6)]

E rendelkezéseket a 2010. évi LXXVII. törvény 1. § b) bekezdése szerint a 2011. december 31-ét követően meghirdetett pályázatokra kell alkalmazni.

Az esélyegyenlőségi törvény értelmében 2010. október 31-től minden helyi önkormányzatnak, valamint többcélú kistérségi társulásnak öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal kell rendelkeznie.

Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok esetében is megfigyelhető jelenség, a fogyatékos személyek, a nők és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó.

Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyarország területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

A Program jogszabályi alapjai

Hatályos vonatkozó jogszabályok:

- 2011 Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25)
- 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
- 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól
- 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 362/2004. (XII. 26.) Kormányrendelet az Egyenlő Bánásmód Hatóságról és eljárásának részletes szabályairól

- 119/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet az Országos Esélyegyenlőségi Szakértői Névjegyzékről, az esélyegyenlőségi szakértői tevékenység végzéséről és annak feltételeiről, a szakértő működéséről
- 120/2010. (IV. 16.) Korm. rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól Az Európai Parlament és a Tanács 771/2006/EK határozata (2006. május 17.) az Esélyegyenlőség mindenki számára európai évről (2007) – az igazságos társadalom irányában.

Az Alaptörvény Szabadság és Felelősség része az emberi méltósághoz való joggal összefüggésben az egész jogrendszer tekintetében az állam kötelezettségévé teszi minden személy egyenlő méltóságának tiszteletben tartását és védelmét:

- XV. cikk
 - (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
 - (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
 - (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
 - (4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
 - (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.
- Az Alkotmánybíróság a 61/1992. (XI. 20.) AB határozatban fogalmazta meg az alábbiakat: „az állam mint közhatalom s mint jogalkotó köteles egyenlő elbánást biztosítani a területén tartózkodó minden személy számára. Ebben az összefüggésben nem tehet különbséget közöttük faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.” [61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992. 280, 281.]

Az Ebktv. előírásai szerint:

„4. § Az egyenlő bánásmód követelményét

- a) a magyar állam,
- b) a helyi és nemzetiségi önkormányzatok, ezek szervei, jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során kötelesek megtartani.”

Az Ebktv. 31. §-a az alábbiakról rendelkezik:

- (1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.
- (2) A helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe kell venni a települési kisebbségi önkormányzatok véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján kell elkészíteni. A programalkotás során gondoskodni kell a helyi esélyegyenlőségi program és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Siófok Város Önkormányzata újabb 5 évre szóló programot fogad el, melyet 2 évente áttekint, és szükség esetén felülvizsgál. Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – jogszabályi keretek között – önállóan mérlegel és figyelembe veszi a jelen dokumentumot szabályozó jogszabályokat. Helyi önkormányzati rendeletalkotás során az egyes közszolgáltatások igénybevételénél figyelembe veszi a célcsoportokra vonatkozó intézkedési tervet, mely a HEP részét alkotja.

Településrendezési eszközök :

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §, és 6/A. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Településfejlesztési koncepció a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum, melynek megvalósítása érdekében a város és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét,

összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli. A törvény értelmében a településfejlesztési koncepciót, az integrált településfejlesztési stratégiát és a településrendezési eszközöket a területfejlesztési tervekkel összhangban, az országos településfejlesztési és településrendezési szakmai előírások figyelembevételével, továbbá azok elkészítéséről szóló, e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint kell elkészíteni.

Siófok Város Önkormányzat Települési Esélyegyenlőségi Programja készítése során hatályos szabályokban foglalt időközönként és az engedélyezett határidőig az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Siófok Város Településrendezési terve;
- Siófok Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája;
- Siófok Város Önkormányzatának helyi rendeletei.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII.13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Önkormányzat az országos szabályozás szerint alakította ki saját szabályozását, ezáltal megvan a helyi esélyegyenlőségi célok eléréséhez szükséges jogszabályi környezet.

Költségvetési koncepció – évente, e dokumentum, valamint az ebben foglaltak alapján kidolgozott éves költségvetési rendeletben kerülnek megjelölésre és számszerűsítésre az adott évben megvalósítandó fejlesztések. Pénzügyileg kedvező években több célcsoportot érintő fejlesztések is megvalósulhatnak, de sok esetben a települési közszolgáltatások minimális szintjének biztosítása is csak nagy erőfeszítések árán biztosítható.

Gazdasági program – az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit tartalmazza, adott évre vonatkozó megvalósítandó elemei a költségvetési koncepcióban illetve a költségvetési rendeletben jelennek meg.

Településrendezési eszközök :

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §, és 6/A. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

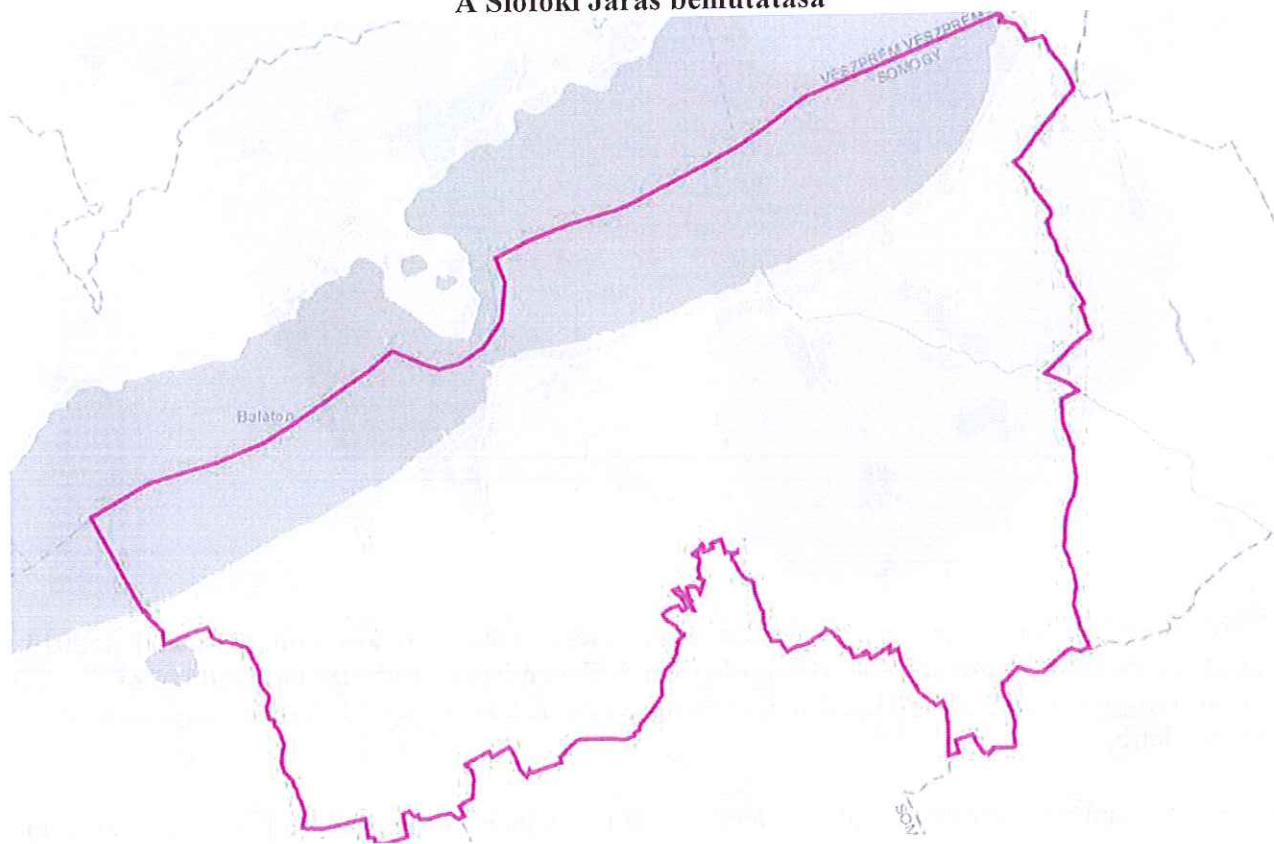
Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Településfejlesztési koncepció a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum, melynek megvalósítása érdekében a város és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli. A törvény értelmében a településfejlesztési koncepciót, az integrált településfejlesztési stratégiát és a településrendezési eszközöket a területfejlesztési tervekkel összhangban, az országos településfejlesztési és településrendezési szakmai előírások figyelembevételével, továbbá azok elkészítéséről szóló, e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint kell elkészíteni.

Siófok Város Önkormányzat Települési Esélyegyenlőségi Programja készítése során hatályos szabályokban foglalt időközönként és az engedélyezett határidőig az alábbi stratégiák, fejlesztési tervek, koncepciók kerültek áttekintésre, biztosítva az önkormányzati dokumentumok összhangjának megteremtését:

- Siófok Város Településrendezési terve;
- Siófok Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája;
- Siófok Város Önkormányzatának helyi rendeletei.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Siófoki Járás bemutatása

A Siófoki járás Somogy megyéhez tartozó járás Magyarországon 2013-tól, székhelye Siófok.

Somogy megye - amely a Dél-Dunántúl szinte felét teszik ki -, a Balatontól egészen a Drávaig nyúlik. Hatezer-harminchat négyzetkilométernyi területével az ország legnagyobb megyéi közé tartozik - nagysága szerint az ötödik - az ország összterületének mintegy 6,5 százalékát foglalja magába. Észak-déli kiterjedése jelentős, meghaladja a 120 kilométert. Északon Veszprém, északkeleten Fejér, keleten Tolna, dél-keleten Baranya megye, délen Horvátország, nyugaton pedig Zala megye határolja. A megye népességszáma 317 ezer fő, amelynek 1/5-e a székhelyen, Kaposváron él. A lakosság közel fele 15 városban, másik fele 230 községben él.

A siófoki járás a megye északkeleti részén helyezkedik el. A járás természeti hátárait északon a Balaton alkotja. A járás nyugati települései már a Somogyi domborzat Külső Somogyi dombjai között helyezkednek el, míg településeinek nagy része a Mezőföld Sió által kialakított legnyugatabbi nyúlványain helyezkednek el. Délen egyértelműen a Somogyi domborzat éles határt nem képező elvégződő lankái képezik a járás határát. A járás központja Siófok, közigazgatási határait északon a Balaton túloldalán található balatonalmádi és balatonfüredi, keleten az enyingi, délen a tamási és tabi, míg nyugaton a fonyódi járások alkotják.

Területe 657,05 km², népessége 51 761 fő, népsűrűsége pedig 79 fő/km² volt 2013. elején. 2013. július 15-én három város (Siófok, Balatonföldvár és Zamárdi) és 21 község tartozott hozzá. A Siófoki járás a járások 1983. évi megszüntetése előtt is létezett, az 1950-es járásrendezés során hozták létre.

A Siófoki járás településhálózatát 24 település alkotja. A járás központja középváros, a járás többi településének népességszáma messze elmarad Siófokétól. A húsz község mellett, Zamárdi és Balatonföldvár városok, valamint Balatonszárszó nagyközség alkotja a járást. Som község kettő lakott külterületi hellyel is rendelkezik: Daránypuszta és Simonmajor. A Balatonhoz közeli községek népessége viszonylag magasabb a háttértelepülésekhez képest. A térségközpontban - a maga közel 25.000 fős lakosságával - él a járás lakosságának több mint fele. A 60-as évek végén, a 70-es évek elején zajlott a települési struktúra átalakítása is, amikor államilag szabályozták és határolták be egy-egy település jövőjét. Körzetközponti szerepkört Siófok, alsórendű központ szerepkört 6 település kapott, 3 település szerepkör nélküli lett. Ez hosszútávra meghatározta a települések, az ott élő emberek sorsát. A szerepkör nélküli településekről megindult az elvándorlás, amely a településeket elsősorban a magasan képzett réteg távozása miatt érintette hátrányosan.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Siófok település a HEP elkészítésénél az esélyegyenlőség szempontjából gyűjtött releváns adatokat a TEIR rendszeréből, a KSH adataiból, a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, az Államkincstár, az önkormányzati hivatali, valamint a Kálmán Imre Kulturális Központ és a Balatoni Regionális történelmi Kutatóintézet és Könyvtár nyilvántartás adataiból, a HEP fórumba bevont partnerek szubjektív megállapításaiból, az ügyintéző polgárok jelzéseiből, problémáiból. A helyzetelemzés készítésénél a hiányzó adatok esetében vélelmeztük az okokat, a releváns és a vélelmezett adatokból következtetéseket és elemzéseket végeztünk. Munkánkat nehezítette, hogy nem minden esetben álltak rendelkezésünkre adatok, főképp az előző évre vonatkozóan, mivel március 31-ig történnek a KSH felé a jelentések, amelyről a nyilvános adatszolgáltatások október hónapban jelennek meg.

A helyi esélyegyenlőségi program elsősorban az önkormányzat intézményeitől kapott, a TEIR nyilvántartásból származó, valamint a KSH és az NFSZ felmérésein alapuló adatsorok, illetve a település által szolgáltatott adatok felhasználásával készült. Ezen túlmenően az érintett szervezetek megkérdezésére is sor került, így információval szolgálhattak a működési területükön szerzett tapasztalataikról, valamint az esélyegyenlőség területén felmerülő szükségletekről.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Gazdasági jellemzők

forrás: *HELYI EMBERI ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSI TERV*

Erősségek:

- potenciál a turisztikában
- közfoglalkoztatottak kaptak munkát a mezőgazdaságban, építkezéseken
- Siófoknak némi előnye lehet más járásokhoz képest, hogy jobb az infrastruktúra és vonzóbb lehet értelmiségiek, szakemberek számára, erre lehetne építeni
- tartós közmunkások közül többen elhelyezkedtek már

Gyengeségek:

- teljes családok települnek ki külföldre, nagy az elvándorlás
- nem lehet itthon tartani a fiatalokat, versenyképes bérek kellene
- az inaktívak között kevés a munkavállalásra alkalmas személy, az inaktív réteget már nem lehet sem a képzésbe, sem a munkaerőpiacra bevonni
- mentális, szociális, és egészségügyi problémák az inaktívak között - mentorálásra, családsegítésre szükség van
- szakképzéseket is javítani kellene, sokan nem szereznek piacképes tudást, nem tudnak a megszerzett képesítésekkel elhelyezkedni
- gyakorlati jellegű képzésekre van szükség, ne tankönyvjellegűek legyenek a képzések
- a regisztrált munkanélküliek jelentős többsége képzetlen munkaerő, vagyis nehezen foglalkoztatható, nagy részük maximum az általános iskolát járta ki, míg kisebb százalékuk szakiskolát, szakmunkásképzőt végzett, ám érettségivel nem rendelkezik.
- fontos a szakképzett munkaerő (Siófok ipari parkra is pályázott)
- vállalkozók igényei dinamikusan változnak,
- szakmunkásból hiány van (pl.: szakács, pincér, autószerelő stb.)
- szakképzett, alkalmas munkaerőhiány jelentkezik a járásban
- nagy a fluktuáció, a fiatalok nem töltenek el sok időt a vállalkozásoknál
- munkaerő-állomány megszerzése és megtartása: szakembereket kellene foglalkoztatni, de nincs a piacon
- használható munkaerő szempontjából a járás munkáltatóinak, vállalkozásainak meg kell küzdeni a multik elszívó hatásával
- eltérő érdekek: önkormányzat-mindenkit foglalkoztasson, vállalkozók-szakképzett, megfelelő munkaerő elérése és megtartása

Lehetőségek:

- szakembereket lehetne támogatni, pl.: biztosítani pénzt asszisztensre, vagy más pluszjuttatásokat adni mentorálás, családsegítés nagyon hasznos lenne
- szükség lenne pl.: pszichológusokra, de nehéz szakembereket a térségbe vonzani
- kevés a családsegítő, sokan szaktudás nélkül végzik ezt a munkát, őket kellene képezni,

- pályaorientáció: kézzel foghatóvá és láthatóvá kell tenni a cégek munkáját, a szakmák igényeit, feladatait, működését a gyerekek, fiatalok számára
- információs együttműködési hálózat létrehozása (iskolától-cégekig)
- a munkaerő-piaci szereplők közötti együttműködés megvalósítása
- online felület létrehozása az adatbázisra, együttműködésre, állásbörze létrehozása, koordinátorok, akik kezelnék az oldalt – megosztani a célcsoport számára érdekességeket, motivációt adhat, segítik összekapcsolni a résztvevőket
- célcsoport: a képzetek, magasabb végzettséggel rendelkezők támogatására is szükség lenne
- a fiatal lássa, hogy merre mehet, karrierorientáció szempontjából milyen lehetőségei vannak
- céges kultúrát átadni a fiataloknak (hogyan mutatjuk be magunkat cégeként)
- a versenyszférának önmagának kell generálni azt, hogy bemutassa, miért érdemes náluk dolgozni
- lehetőséget adni, modellt nyújtani a fiataloknak, hogy ne váljanak munkanélkülivé
- a mobilitási képességek fejlesztését hangsúlyosabbá kellene tenni
- járható út lehet a próbamunka (munkahely, munka-körülmények bemutatása, megtapasztalása)
- a kisgyermekes anyák képzésének középpontjában a kompetenciák karbantartása, új és friss szakmai tudás megszerzése álljon, szakmai területet tekintve ez többnyire nyelvi képzést, informatikai ismeretek elsajátítását jelenti, de meg kell említeni a szolgáltatás és a vállalkozóvá válás területét is.

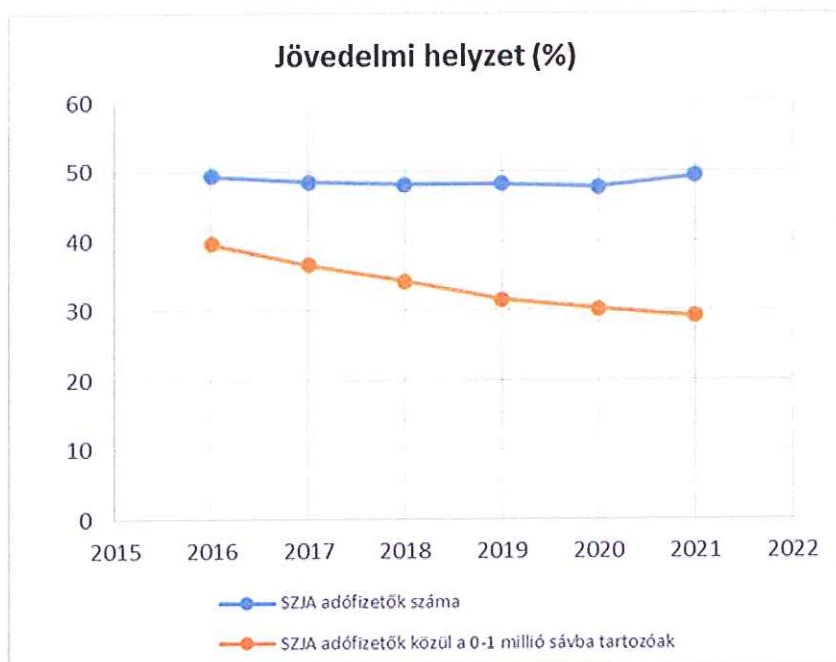
Veszélyek:

- sokan nem akarnak dolgozni, megelégednek illegális tevékenységekből való bevétellel, nem akarnak adózni, a társadalom részesei lenni
- sokan nem is akarnak tanfolyamra menni, ellenérzések (pl.: középkorú emberek részéről) → inas-módszer jelleggel kellene oktatni → mestereknek bértámogatást kellene nyújtani, hogy kompenzálva legyen a kiesésük a termelésből, enélkül nem tudják, vagy nem is akarják vállalni a tanítást → veszélyként merül fel, hogy a jól kiképzett munkás külföldre távozik, így nem tölti be a hiányt, amiért képezték.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	49,25	39,61
2017	48,39	36,52
2018	48,02	34,18
2019	48,13	31,50
2020	47,64	30,15
2021	49,30	29,15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Siófok Város Önkormányzata az alábbi módon kíván enyhíteni a fedél nélkül maradtak, illetve átmenetileg krízishelyzetbe jutottak helyzetén:

2009. január 1-től a siófoki hajléktalan ellátás különböző szolgáltatásai, mint **Nappali Melegedő, Éjjeli Menedékhely és a Városi Konyha.**

A Nappali Melegedő, a Városi Konyha és az Éjjeli Menedékhely egy épületben, az intézmény Siófok, Bajcsy-Zs. u. 224. szám alatti telephelyén található. A Városi Konyhán az étkezést igénybe vevő személyek egy része hajléktalan, az ellátottak kisebb hányada családsegítésre szoruló kliensekből tevődik ki. A családsegítő szolgálat munkája során a veszélyeztető jelek felismerése (pl. szenvedélybetegség, eladósodás) esetén közvetlenül veszi fel a kapcsolatot a hajléktalan ellátásban dolgozó kollegákkal, mely hatékonyabb problémamegoldást tesz lehetővé. A még relatíve jobb szociális helyzetben lévő klienseknél, a hajléktalanság fenyegető szakaszában - a szakemberek segítségével és a családsegítés speciális szolgáltatásainak alkalmazásával - az állapotromlás megakadályozható, illetve visszafordítható.

A **Nappali Melegedő** elsősorban a hajléktalan személyek nappali tartózkodására nyújt lehetőséget. A nappali ellátás keretein belül lehetőséget biztosít a közösségi együttlétre, pihenésre, személyi tisztálkodásra, a személyes ruházat tisztítására, valamint az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására.

A szolgáltatás célja a fizikai állapot szinten tartása, javítása és ezzel a munkavállalás esélyének növelése.

Az ellátandó célcsoport jellemzői:

- Siófokon hajléktalanná vált és a városban életvitelszerűen tartózkodó személyek, továbbá
- azok a siófoki lakosok, akiknek otthonában a mosatás, tisztálkodás nem biztosított,
- az utcán élő hajléktalan személyek, akiknek a lakcímkártyáján települési szintű lakóhelyként Siófok város szerepel.

A Nappali Melegedő személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatás.

Az intézmény az ellátást igénybevevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító közösségi szolgáltatásokat szervez.

Elsősorban a hajléktalan személyek részére a nappali tartózkodás biztosítása mellett, az alapvető higiénés szükségletek kielégítésén túl mentálhigiénés gondozást is végez.

Szolgáltatások köre:

- tisztálkodási lehetőség
- mosatás
- pihenés lehetősége
- étkezési lehetőség
- ruhapótlás
- egészségügyi alapellátáshoz való hozzájutás megszervezése
- szociális ügyintézés
- tanácsadás
- mentálhigiénés gondozás
- munkavégzés lehetőségének szervezése
- szabadidős programok, rendezvények szervezése
- postacím adás
- csomagmegőrzés.

Várható eredmények:

Az alapvető szükségletek kielégítéséhez szükséges háttér biztosításával elérhető, hogy az ellátott megtegye az első lépéseket az ellátórendszerből való kikerüléshez, a normális életvitel kialakításához. Az ellátás helye: Siófok, Bajcsy- Zs. u. 224. A nappali melegedő szolgáltatásai napi rendszerességgel 8 – 18 óra között vehetők igénybe.

Az engedélyezett férőhelyek száma 2018. 12. 11. napjától 20 főről 35 főre emelkedett.

Az ellátásban részesülők, illetve a nyújtott szolgáltatások dokumentálása az 1/2000. (I.7.) SzCsM. rendelet 11. sz. melléklete szerinti látogatási és eseménynaplóban történik. **A nappali melegedő szolgáltatásai térítésmentesek.**

Hajléktalanok ellátása Éjjeli Menedékhelyen

Az intézmény fő feladata a szociális helyzetük miatt segítségre szoruló személyek ellátása. Az Éjjeli Menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tévő szolgáltatás.

Célja az életveszély (fagyás, kihűlés, éhhalál) kialakulásának megelőzése.

Az ellátandó célcsoport jellemzői

- elsősorban Siófokon hajléktalanná vált, és a városban életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan személyek,
- krízishelyzetbe került és otthontalanná vált 18. életévüket betöltött személyek.

Az Éjjeli Menedékhely személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátási forma, mely átmeneti elhelyezést biztosít hajléktalan nők és férfiak részére.

Az Éjjeli Menedékhely lehetőséget ad az éjszakai pihenésre, személyi tisztálkodásra, étel melegítésére, elfogyasztására, a beteg elkülönítésére, a közösségi együttlétre.

Az intézmény működési engedélyében 37 állandó és 8 időszakos férőhely engedélyezett.

A lakószobák 4 – 5 ágyasak, berendezési tárgyai könnyen tisztíthatók, illetve fertőtleníthetők. Az ellátottak részére nemenként két zuhanyzó és illemhely áll rendelkezésre. A fűtés, világítás és a melegvízzel való ellátás folyamatosan biztosított.

Szolgáltatások köre:

- éjszakai pihenés
- tisztálkodás lehetősége
- étkezési lehetőség
- orvosi ellátáshoz való hozzájutás megszervezése.

Ezen túlmenően az Éjjeli Menedékhely biztosítja az ellátást igénybevevő ágyneműjét, a tisztálkodáshoz szükséges eszközöket, a személyes használati tárgyak biztonságos megőrzését és az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszerelést.

Napi 4 órában, szociális munka körében szociális információt, tanácsadást és mentálhigiénés gondozást végzünk.

Az ellátás helye: Siófok, Bajcsy-Zs. u. 224. Nyitvatartás: az év hat hónapjában, november 1 – április 30. közötti időszakban naponta. 16 – 08 óra között.

A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, szóbeli kérelmére történik. Ha az ellátásban részesülő személy jogainak, érdekeinek érvényesítésére nem képes, az intézményvezető intézkedés megtételét kezdeményezi a lakóhely szerint illetékes járási gyámhivatalnál, illetve a szükséges segítségnyújtás érdekében felveszi a kapcsolatot az oktatási, egészségügyi vagy más szociális intézménnyel.

Az éjjeli menedékhely szolgáltatásai térítésmentesen vehetők igénybe. A férőhelyek elfoglalása érkezési sorrendben történik.

Városi konyha:

- Siófokon hajléktalanná vált és a városban életvitelszerűen tartózkodó személyek, akiknek a lakcímkártyáján települési szintű lakóhelyként Siófok szerepel.
- azok a siófoki lakosok, akik a napi egyszeri meleg étkezést nem tudják a maguk részére biztosítani, mert a jövedelmük a mindenkori öregségi nyugdíjminimum összegét nem haladja meg.
- Siófoki lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, vagy siófoki lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel sem rendelkező, életvitelszerűen Siófokon élő, krízishelyzetben lévő személyek.

Az Étkeztetés személyes gondoskodást biztosító alapszolgáltatás.

Siófok városa az étkeztetést kétféle formában szervezte meg. A hajléktalan személyek részére a népkonyhán (Városi Konyha) biztosít lehetőséget a napi egyszeri meleg étkezésre, míg az étkezést saját otthonukba kérő rászorultak, időskorúak ellátását az étel házhoz szállításával oldja meg (területi étkeztetés), de emellett lehetőség van az étel intézményben történő elfogyasztására is.

A területi étkeztetés keretében napi egyszeri meleg ételt biztosítanak szervezett formában vállalkozóval kötött szerződés útján. A kiszállítást a vállalkozó saját gépjárműveivel végzi. Az ellátás hétfőtől szombatig biztosított, vasárnap és ünnepnapokon nem. Diétás étkezés csak intézményen belüli ellátási formánál kérelmezhető.

A népkonyhai étkeztetés a Városi Konyhán (Siófok, Bajcsy-Zs. u. 224.) biztosított 40 fő részére.

A népkonyhai étkeztetés a Városi Konyhán helyben fogyasztással történik, kivéve kiskorúak esetében. Részükre a szülő/törvényes képviselő éthordóban viheti el az ebédet. A népkonyhai ellátás munkanapokon 11.30-13.30 közötti időszakban vehető igénybe. Diétás étkezés nem biztosított.

Nagyobb ünnepeken (karácsony, újév, húsvét) anyagi lehetőségeinkhez mérten szeretetvendégség keretében meleg ételt vagy hideg élelmet biztosítanak az arra rászorulóknak. Több napos ünnep esetén ezzel próbálják megakadályozni, hogy a kliensek ellátatlanul maradjanak.

A személyes gondoskodás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik.

Amennyiben az ellátást igénylő cselekvőképtelen, a kérelmet törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét, indítványát törvényes képviselőjének beleegyezésével terjesztheti elő.

Ha az ellátásban részesülő személy jogainak, érdekeinek érvényesítésére nem képes, az intézményvezető intézkedés megtételét kezdeményezi a lakóhely szerint illetékes járási gyámhivatalnál, illetve a szükséges segítségnyújtás érdekében felveszi a kapcsolatot az oktatási, egészségügyi vagy más szociális intézménnyel.

A konyhai étkeztetés térítésmentes, míg az egyéb étkeztetési formákért a hatályos jogszabályok és Siófok város önkormányzati rendelete alapján megállapított térítési díjat kell fizetni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet roma nemzetiség esetében

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtsön be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A mintegy 6-700 ezres roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik évtizedekre vannak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik több tízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális.

A romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni - az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül - pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a kilátástalan élethelyzet, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a társadalmi fősodortól.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A gazdaságilag nem aktív (inaktív+eltartott) népesség aránya, amely magában foglalja:

- saját jogú nyugellátásban, nyugdíjszerű ellátásban, járadékban részesülőket,
- hozzátartozói jogon folyósított nyugdíjban, vagy egyéb ellátásban részesülőket,
- gyermekgondozás (nevelés) címen ellátásban részesülőket,
- olyan munkanélküli-ellátásban részesülőket, akik nem minősülnek munkanélkülinek (pl. nem keresnek munkát),
- vagyonukból vagy egyéb, nem munkával kapcsolatos jövedelemből élőket (pl. földdel, nyaralóval, bérbe adható lakással rendelkezőket)

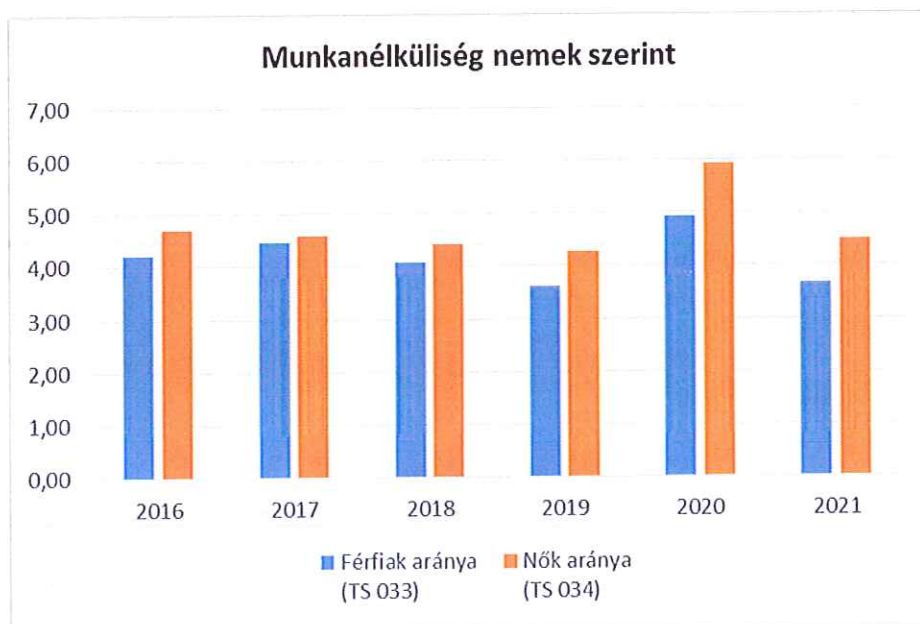
nehezen mérhető.

Egy település gazdasági (és ezen keresztül népességmegtartó -) erejének jó fokmérője a települési munkahelyek száma és a településen foglalkoztatottak aránya. Az alábbi táblázat a különböző területi egységeken élő lakosság gazdasági aktivitását szemlélteti.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	4,22	4,71	4,47%
2017	4,45	4,58	4,52%
2018	4,07	4,42	4,25%
2019	3,62	4,26	3,94%
2020	4,92	5,92	5,42%
2021	3,66	4,48	4,07%

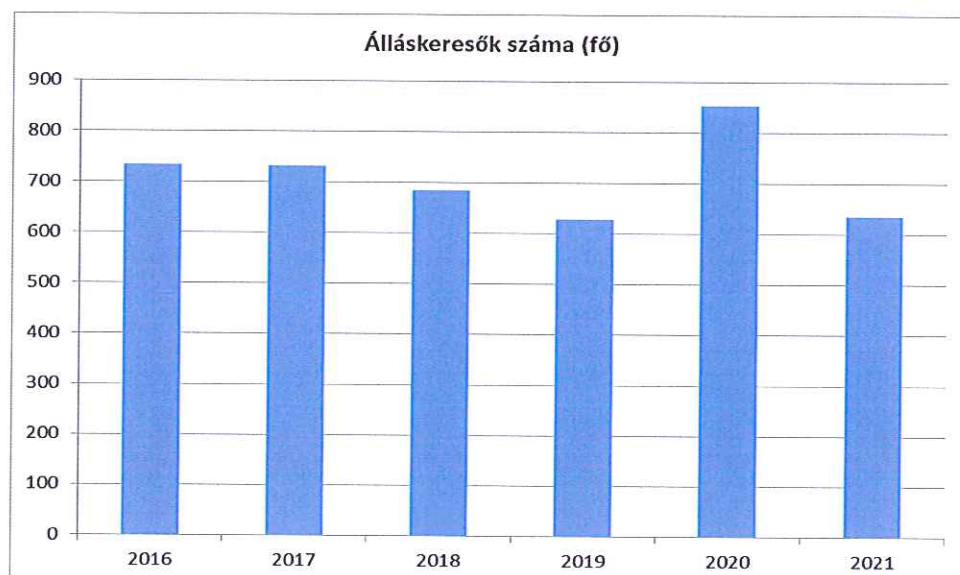
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

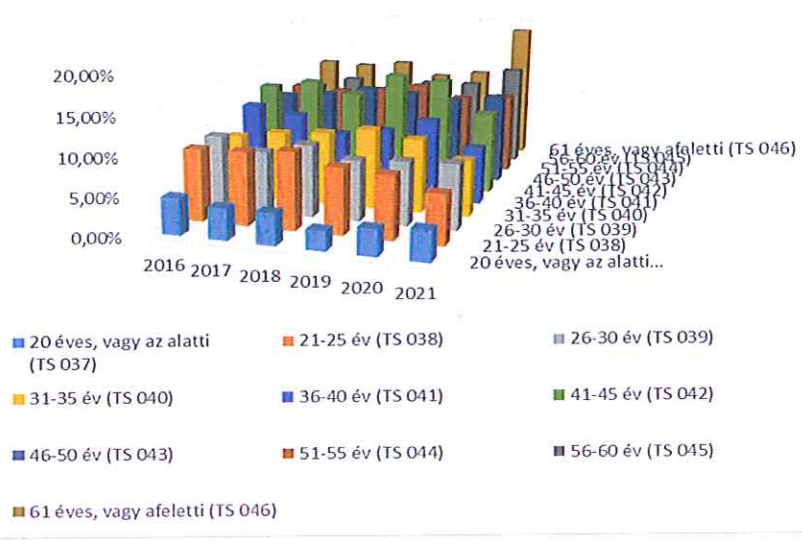
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		733	732	685	628	853
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	35,00	30,00	28,00	16,00	29,00	25,00
	%	4,77%	4,10%	4,09%	2,55%	3,40%	3,93%
21-25 év (TS 038)	Fő	69,00	70,00	69,00	54,00	70,00	41,00
	%	9,41%	9,56%	10,07%	8,60%	8,21%	6,45%
26-30 év (TS 039)	Fő	71,00	59,00	65,00	50,00	71,00	54,00
	%	9,69%	8,06%	9,49%	7,96%	8,32%	8,49%
31-35 év (TS 040)	Fő	61,00	67,00	66,00	66,00	82,00	47,00
	%	8,32%	9,15%	9,64%	10,51%	9,61%	7,39%
36-40 év (TS 041)	Fő	83,00	76,00	56,00	57,00	92,00	48,00
	%	11,32%	10,38%	8,18%	9,08%	10,79%	7,55%
41-45 év (TS 042)	Fő	95,00	102,00	86,00	97,00	128,00	69,00
	%	12,96%	13,93%	12,55%	15,45%	15,01%	10,85%
46-50 év (TS 043)	Fő	77,00	81,00	83,00	74,00	95,00	76,00
	%	10,50%	11,07%	12,12%	11,78%	11,14%	11,95%
51-55 év (TS 044)	Fő	79,00	76,00	75,00	74,00	88,00	69,00
	%	10,78%	10,38%	10,95%	11,78%	10,32%	10,85%
56-60 év (TS 045)	Fő	71,00	81,00	68,00	70,00	96,00	87,00
	%	9,69%	11,07%	9,93%	11,15%	11,25%	13,68%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	92,00	90,00	89,00	70,00	102,00	120,00
	%	12,55%	12,30%	12,99%	11,15%	11,96%	18,87%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

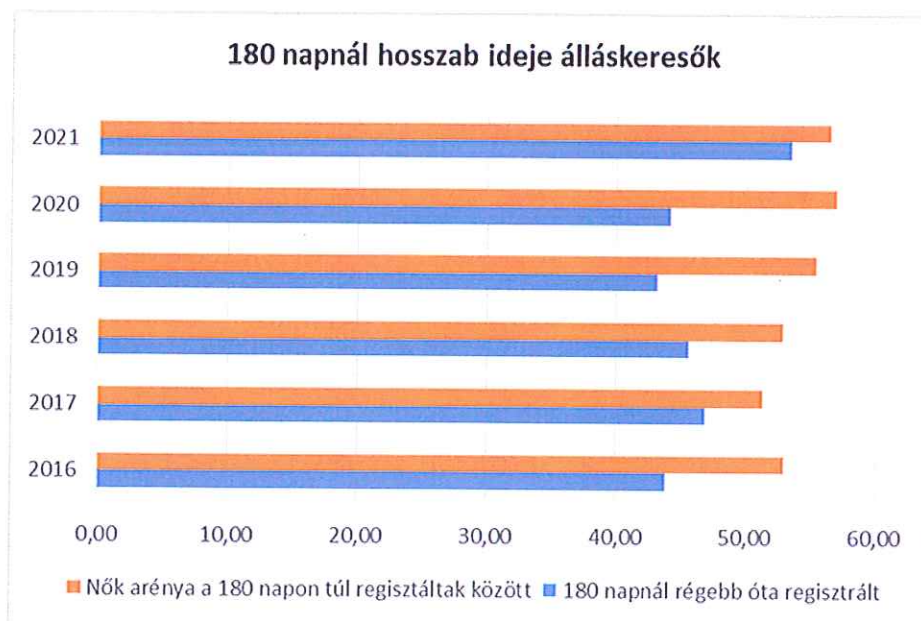
Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	43,79	52,96
2017	46,86	51,31
2018	45,55	52,88
2019	43,15	55,35
2020	44,08	56,91
2021	53,46	56,47

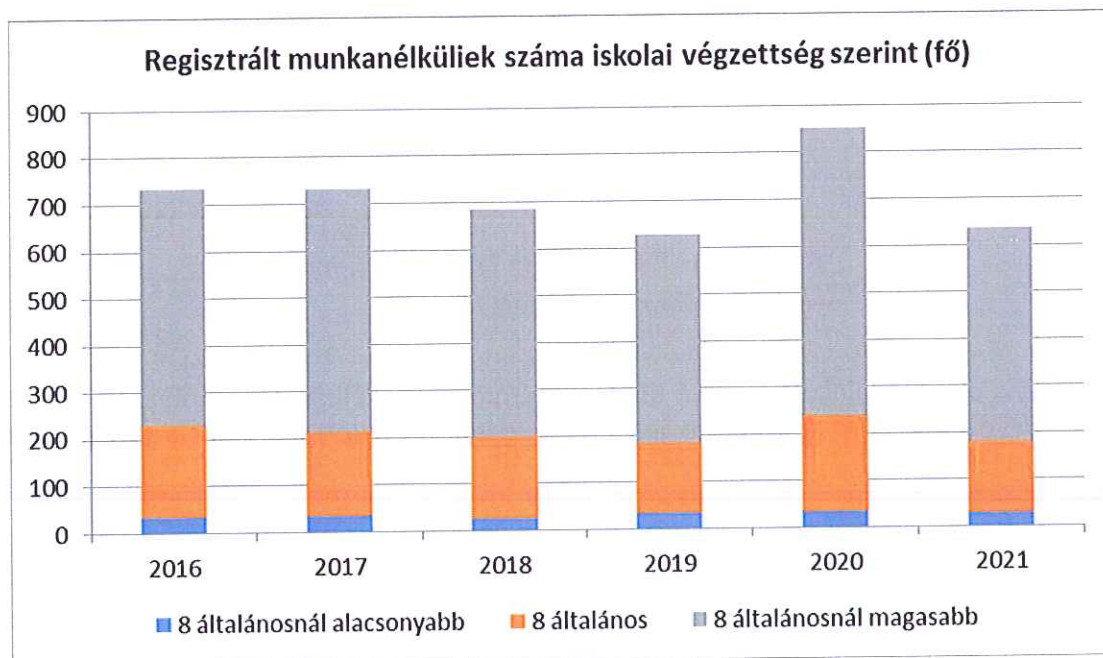
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	733	34	4,64%	197	26,88%	502	68,49%
2017	732	35	4,78%	180	24,59%	517	70,63%
2018	685	27	3,94%	174	25,40%	484	70,66%
2019	628	33	5,25%	151	24,04%	444	70,70%
2020	853	33	3,87%	206	24,15%	614	71,98%
2021	636	28	4,40%	154	24,21%	454	71,38%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

a) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	240	203
2017	196	112
2018	154	71
2019	152	49
2020	710	34
2021	121	30

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális ellátás átalakulásával az önkormányzatoknak a településen élők szociális helyzetének javításával kapcsolatos mozgástere jelentősen leszűkült, a feladatok súlya a segélyezés felől a közfoglalkoztatás felé tolódott. A közfoglalkoztatásra is jelentős hatással volt az elmúlt egy-két évben a megváltozott makrogazdasági környezet. A bővülő munkalehetőségek hatására a közfoglalkoztatottak egyre nagyobb része tudott elhelyezkedni a nyílt munkaerőpiacon. A legkönnyebben azok léptek ki a közfoglalkoztatásból, akiknek volt piacképes szakmájuk, fiatalok voltak, vagy pedig csak egy átmeneti helyzet miatt kerültek a közfoglalkoztatásba. A kilépésnek alapvetően három fő iránya van: a nyílt munkaerőpiac, az inaktív státusz és az ellátásokból való kiszorulás. A közfoglalkoztatás szervezők és polgármesterek a kiáramlás mértékét 20 százalék körülire becsülték. A fentiekén kívül azonban vélhetően a munkahelyek számának bővülése, a közfoglalkoztatási bér és a minimálbér eltávolodása is hatással volt a nyílt munkaerő-piaci kiáramlásra. A megkérdezettek szinte egyöntetűen azt fejezték ki, hogy véleményük szerint a kivezető intézkedéseknek nem volt kiemelkedő hatása. A nagymértékű kilépés mellett ugyanakkor igen magas „beragadási” arányokkal találkozunk. Van olyan település, ahol ennek a mértékét 80 százalék fölé becsülik, de a járási hivatalok munkatársainak becslése is átlagosan 60–70 százalék körüli. A megváltozott munkaerő-piaci helyzetben a közfoglalkoztatás szerepét, mint munkaerő-piaci eszközt tehát újra kell értelmezni. Ugyan már nincs szükség a gazdasági válság 2 éveiben

jellemző tömeges tranzitfoglalkoztatási lehetőségre, aktiválásra és szegénységnyhítésre, de a közfoglalkoztatásra továbbra is szükség van valamilyen formában. A településvezetőknek az esetek többségében nincs olyan eszközük, ami a munkavállalási készségeket fejlesztené. Úgy tűnik, a közfoglalkoztatásban lévők szociális támogatását illetően egy paradox helyzet alakul ki: a jelenleg működő segítő szervezetek nem találják a helyüket a közfoglalkoztatottak segítségének folyamatában (vagy be sem engedik őket, vagy a feladat jellege miatt ők maguk nem kívánnak részt venni benne). A szakemberek által kívánatosnak tartott segítő szerepek/funkciók/szervezetek pedig még nem alakultak ki, nem szerveződtek meg a közfoglalkoztatás rendszerében, vagy annak környezetében. Ezeken felül a szociális ellátórendszer helyi kapacitásai pedig nagyon szűkösek. Általános az egyetértés a helyi és járási szakemberek között abban a tekintetben, hogy a közfoglalkoztatásból való kimenetet segítő, a programban jelenleg résztvevők összetételéből következően már nem eseti képzésekre, hanem olyan hosszú távú fejlesztő tevékenységre lenne szükség, amely a szociális szakemberektől is speciális szaktudást, kompetenciát igényel. A közfoglalkoztatás elvezet egy „félutas integrációhoz”. Bár a közfoglalkoztatottak egy része, olyan munkaerő-piaci hátrányokkal küzd, ami azt jelzi, hogy jelenleg csak korlátozottan állnak meg a helyüket a munkaerőpiacon, de a közfoglalkoztatásban, ahol képességeik szerint teljesedhetnek ki, hatékonyan dolgozó munkatársakká váltak. A közfoglalkoztatottak egy részének elhelyezkedését – különösen a rossz közlekedésű településeken – a munkahelyre való ingázás nehézsége, időigénye és költsége gátolja. Így továbbra is vannak, akik azért választják a közfoglalkoztatást, mert helyben elérhető, és így a piaci munkahely többletjövedelmét nem kell útiköltségre fordítani. Ezeken a településeken a közlekedés fejlesztése segítheti a nyílt munkaerőpiacra történő kilépést. Egybehangzó véleményként érzékelték, hogy mindig lesznek olyanok, akik a munkaerőpiacon nem tudnak elhelyezkedni és a közfoglalkoztatásba sem vonhatók be, így tartósan a szociális ellátórendszer kínálja ellátásokra szorúlnak. Sok tekintetben ígéretes kísérletnek bizonyult a speciális közfoglalkoztatási program megszervezése, amely több vonatkozásban igazolta, hogy a szolgáltatások hatékony és összehangolt működtetésével még a legnehezebb helyzetben lévő célcsoport is megmozdítható.

A települések vezetése számára a közfoglalkoztatás továbbra is sok, egymással versengő célt szolgál. Az egyik legfontosabb cél az önkormányzatok számára, hogy **a településen élőknek megélhetési lehetőséget** biztosítsanak, ezzel csökkentve a szegénységet és a társadalmi konfliktusokat, ugyanis a nagymértékű és látható közfoglalkoztatás a lakosság „segély helyett munkát” elvárására vonatkozó igényét is kielégíti.

A közfoglalkoztatás ma már kulcsszerepet tölt be a települések üzemeltetésében. Minden helyszínen érzékelhető volt a közfoglalkoztatásban résztvevők létszámának csökkenése, sok polgármester kiemelte, hogy egyre nehezebb feltölteni a létszámkeretet. Ugyanakkor féltő, hogy a közfoglalkoztatás keretében végzett tevékenységek volumene és minősége is változni fog a résztvevők számának csökkenésével és a bennmaradók jellemzőinek változásával. A településvezetők, illetve a munkaszervezéssel megbízott önkormányzati alkalmazottak a közfoglalkoztatottak kiválasztásánál a kezdetektől fogva szociális és hatékonysági célok, szempontok között egyensúlyoznak. A közfoglalkoztatási programok egyik leggyakrabban említett társadalmi és gazdasági hatása a településkép javulása. A vizsgált települési körre általánosságban érvényes, hogy a közfoglalkoztatási programra úgy tekintenek, mint a helyi fejlesztésekre lehetőséget kínáló településfejlesztési támogatásra. Emellett kiemelték a közfoglalkoztatás aktiváló szerepét, a „**segély helyett munkát**”-elv gyakorlati megvalósulását, amelyet a település lakossága érzékel és értékeli. Több helyen elmondták, hogy a közfoglalkoztatás következtében megnövekedett jövedelmek, szerepet játszhattak a **bűnözés csökkenésében** is. Munkaerő-piaci szempontból, ha közfoglalkoztatást a minimális létszámra szorítanák vissza, akkor már csak azokat foglalná magába, akik nagyon messze állnak a munkaerőpiactól, ugyanakkor ez a településüzemeltetési érdekekkel ütközne. Ma több települési funkció (közterületek karbantartása, de sok helyen a kulturális, szociális vagy oktatási intézmények üzemeltetése is) szervesen a közfoglalkoztatásra épül, így a csökkenő létszámú, egyre kevésbé munkaképes közfoglalkoztatottak nem fogják tudni e feladatokat ellátni. Éppen ezért szükséges

lesz átgondolni a közfoglalkoztatottak munkájának kiesésével csökkenő kapacitások finanszírozásának pótlását az önkormányzati rendszerben. Az alternatívák elemzésekor a településvezetők mindemellett annak is hangot adtak, hogy a település közfoglalkoztatásra alapozott üzemeltetése, és a foglalkoztatás rehabilitációs jellege csak korlátozott mértékben illeszthető egymáshoz. Az alacsonyabb munkavégző képességű dolgozókkal üzemeltetett település szolgáltatásainak színvonala, folytonosságának biztosítása számos területen kívánnivalót hagy maga után. Célszerűnek látják tehát a többemű vagy komplex modell kialakítását, ahol ezek a funkciók jól elkülönülnek és a rendszer átjárhatósága az egyes elemek között biztosított. A jól teljesítők bérdifferenciálására nagyon kevés lehetőség van (az emelt összegű garantált közfoglalkoztatási bér nem jelent nagy különbséget), ezért szükséges a kulcs emberek megtartásának segítése, annak érdekében, hogy az általuk irányított többi közfoglalkoztatott is tudja végezni a feladatait. Több önkormányzatnál jelezték, hogy szeretnék piaci bért fizetni a kulcs embereknek. Ezek a kulcsszereplők a közfoglalkoztatást segítve, de nem közfoglalkoztatási jogviszonyban, hanem akár munkavállalóként, akár közalkalmazottként dolgozhatnak, így ezek a szakemberek tartósan a programokban maradhatnak. Természetesen e szakemberek bérét támogathatja közfoglalkoztatási program vagy más fejlesztési program.

A településvezetők, a közfoglalkoztatók és a közfoglalkoztatás szervezők **mérsékelt gazdasági hasznokat azonosítanak és várnak el a településen** megvalósuló közfoglalkoztatási programokkal kapcsolatban. A programokban résztvevők összetétele (*alacsony képzettség, munkatapasztalat hiánya, alacsony munkamorál*), valamint az ezzel összefüggő magas fluktuáció miatt a közfoglalkoztatás rendszerében stabil, kimutatható gazdasági hasznokat eredményező programok nehezen építhetők ki. Az egyéni szintű gazdasági hatásokat tekintve kiemelhetjük, hogy a közfoglalkoztatás kulcsszerepet tölt be a résztvevők jövedelemszintjének emelésében és életkörülményének javításában. Egy-egy településen az is jelentős eredmény, hogy a családsegítő felé érkező, a gyermekéhezessel kapcsolatos jelzések száma minimálisra csökkent. A fentiek jól szemléltetik, hogy **a közfoglalkoztatás nem teremt jólétet, nem alkalmas arra, hogy tömegeket mozdítson ki a szegénységből, de csökkenti a mindennapi megélhetés körüli problémákat**, a mélyszegénységben élők arányát. A gazdasági hasznok közül az egyik legjelentősebb tétel az önkormányzati alrendszer pénzügyi egyensúlyára kifejtett pozitív hatás. Az önkormányzatok jelentős költségeket takarítanak meg azáltal, hogy a település fenntartásához, üzemeltetéséhez kapcsolódó feladatokat a közfoglalkoztatás keretében végzik. Emellett jelentős szerepe van a közfoglalkoztatás során létrejött új értékeknek (épületek építése, felújítása, közterületi beruházások, termelő eszközök beszerzése).

E szolgáltatási rendszer célja, hogy hosszabb távú komplex fejlesztéssel alkalmassá tegye a jelenleg nyíltpiaci munkavégzésre nem alkalmas személyeket az elsődleges munkaerőpiacon történő megtapadásra. E nélkül passzív segélyezésben ragadnak, amelynek hosszú távú pénzügyi és egyénre gyakorolt hatásai egyaránt negatívak, további veszélye, hogy ezen személyeknek nem lesz nyugdíjra jogosító szolgálati idejük, vagy minimális nyugdíjra lesznek jogosultak, aminek következtében időskori segélyezésüket is meg kell oldani a társadalomnak.

- b) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;**

Siófok jól **megközelíthető**, mobilitás szempontjából előnyös helyzetben van, hiszen Budapestről és Nagykanizsa felől az M7-es autópályán, vagy a 7-es számú úton, Szekszárd (Tamási) felől pedig a 65-ös számú főútvonalon érhető el. Megyeszékhelyével, Kaposvárral viszont nincs közvetlen első- vagy másodrendű közúti összeköttetése. **Vasúti csomópontként** is három irányból (a Budapest–Székesfehérvár–Nagykanizsa-vasútvonalon, és a Kaposvár–Siófok-vasútvonalon) fogadja a személy- illetve teherforgalmat. **Vízi úton** a Balaton északi partjával (Balatonfüred), a Tihanyi-félszigettel és a nyugati medence kikötőivel van összeköttetése. A város területén (a Kiliti nevű településrész mellett) **repülőtér** is működik.

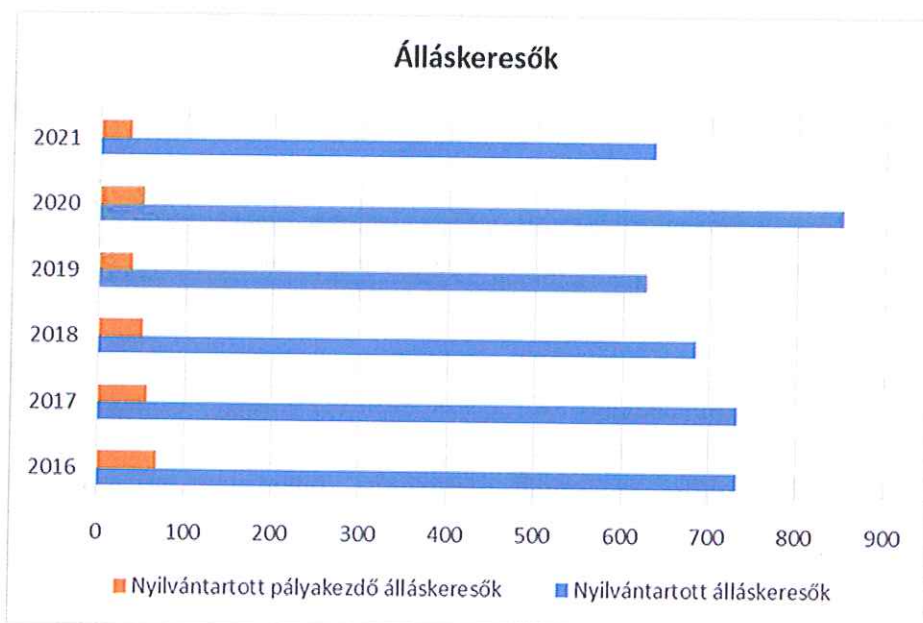
- c) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Felnőttoktatás, illetve felnőttképzésben való részvételre a Siófoki Szakképzési Centrum 2 siófoki székhelyű középiskolájában a Siófoki SZC Krúdy Gyula Technikum és Gimnáziumban, valamint a Siófoki SZC Baross Gábor Technikum és Szakképző Iskolában van lehetőség.

- a) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;
- b) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
- d) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	733	68
2017	732	57
2018	685	50
2019	628	38
2020	853	50
2021	636	35

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

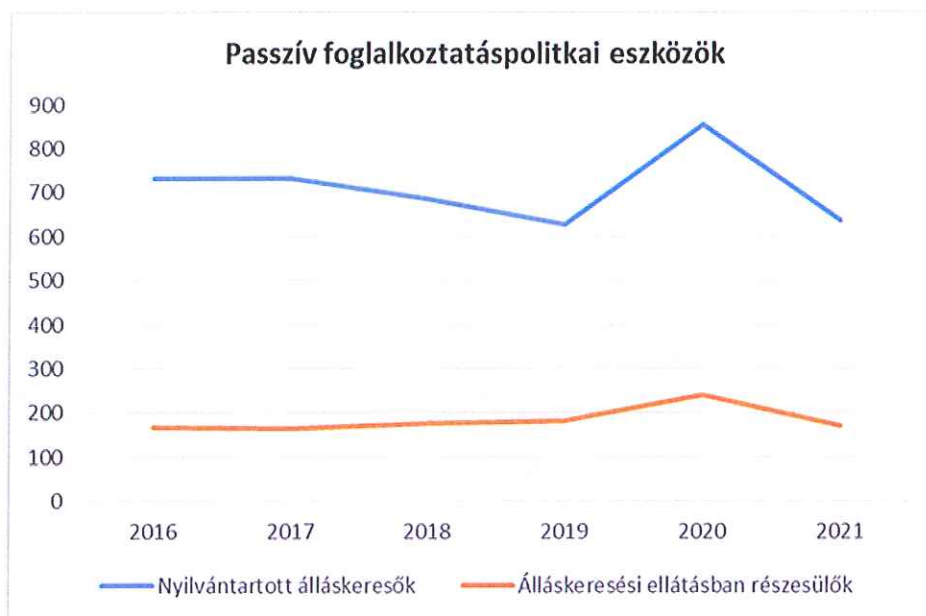

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	733	4,35%	167	22,78%
2017	732	4,39%	164	22,40%
2018	685	4,10%	177	25,84%
2019	628	3,77%	182	28,98%
2020	853	5,00%	241	28,25%
2021	636	3,75%	171	26,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

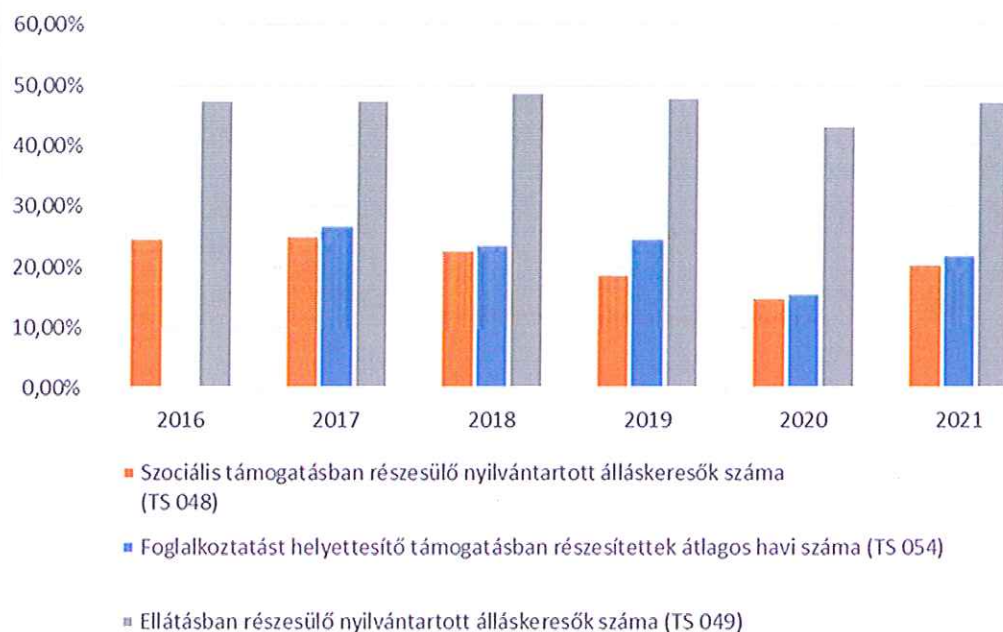

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	182	24,83%	0	0,00%	349	47,61%
2017	184	25,14%	197	26,92%	348	47,54%
2018	157	22,92%	163	23,76%	334	48,76%
2019	119	18,95%	156	24,79%	301	47,93%
2020	128	15,01%	134	15,70%	369	43,26%
2021	130	20,44%	140	22,08%	301	47,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

**Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a
15-64 év közötti népesség arányában II. (%)**

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	40
2018	42
2019	36
2020	35
2021	38

Forrás: TeIR, KSH

Siófok Város Önkormányzata képviselő-testületének Siófok Város Önkormányzata által biztosítható települési támogatásokról szóló önkormányzati rendelete szabályozza Siófok Város Önkormányzata által biztosított szociális és gyermekvédelmi pénzbeli, természetbeli ellátások formáit, feltételeit, mértékét, valamint igénybevételek rendjét.

A 2022. évben

Pénzbeli rendszeres települési támogatásokként:

- Lakásfenntartási támogatásban 76 fő részesült, az e célra felhasznált összeg 9134 E Ft.
- Létfenntartási támogatásban 24 fő részére került megállapításra és folyósításra 2834 E Ft összegben.

Természetbeni rendszeres települési támogatásként

- Gyermekintézmények étkezési térítési díjának megfizetéséhez nyújtható támogatásban 4 gyermek részesült, kifizetésre 142 E Ft került.

Pénzbeli rendkívüli települési támogatásként

- Rendkívüli létfenntartási támogatás nem került megállapításra.
- Rendkívüli temetési támogatást 2 fő igényelt, 100 E Ft-ot fordítottunk a támogatás kifizetésére.

Siófok Város Önkormányzata által biztosítható születési támogatásról szóló Siófok Város Önkormányzat Képviselő-testülete 15/2021. (V. 27.) önkormányzati rendelete alapján:

- Rendkívüli születési támogatást 108 fő igényelt, e célra 2 160 E Ft került részükre kifizetésre.

A Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján:

Köztemetés 3 siófoki lakóhelyű elhunyt személy esetében történt, 546 E Ft értékben.

A Gyermekvédelemről és a gyermekvédelmi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 155 gyermek részesült.

Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Siófok Város Ösztöndíjáról, Szakképzési Ösztöndíjáról, valamint az országos és megyei tanulmányi versenyen kiemelkedő eredmények jutalmazásáról szóló 32/2016. (XII.19.) számú önkormányzati rendelete alapján:

Siófok Város Ösztöndíjban átlagosan

38 fő részesült összesen 4120 E Ft összegben.

Szakképzési Ösztöndíj

4 fő részére került megállapításra 150 E Ft összegben kifizetésre.

Oklevél és tárgyjutalom a tanulmányi versenyen elért eredményért

101 tanuló és 36 tanár kapott jutalmat 1 527 E Ft összegben, mely tartalmazza a 2021. évi pandémia miatt elhalasztott jutalmazottakat is.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj támogatásról szóló Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének 28/2017. (IX.29.) önkormányzati rendelete alapján:

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

4 fő részére összesen 200 E Ft összeg került felhasználásra.

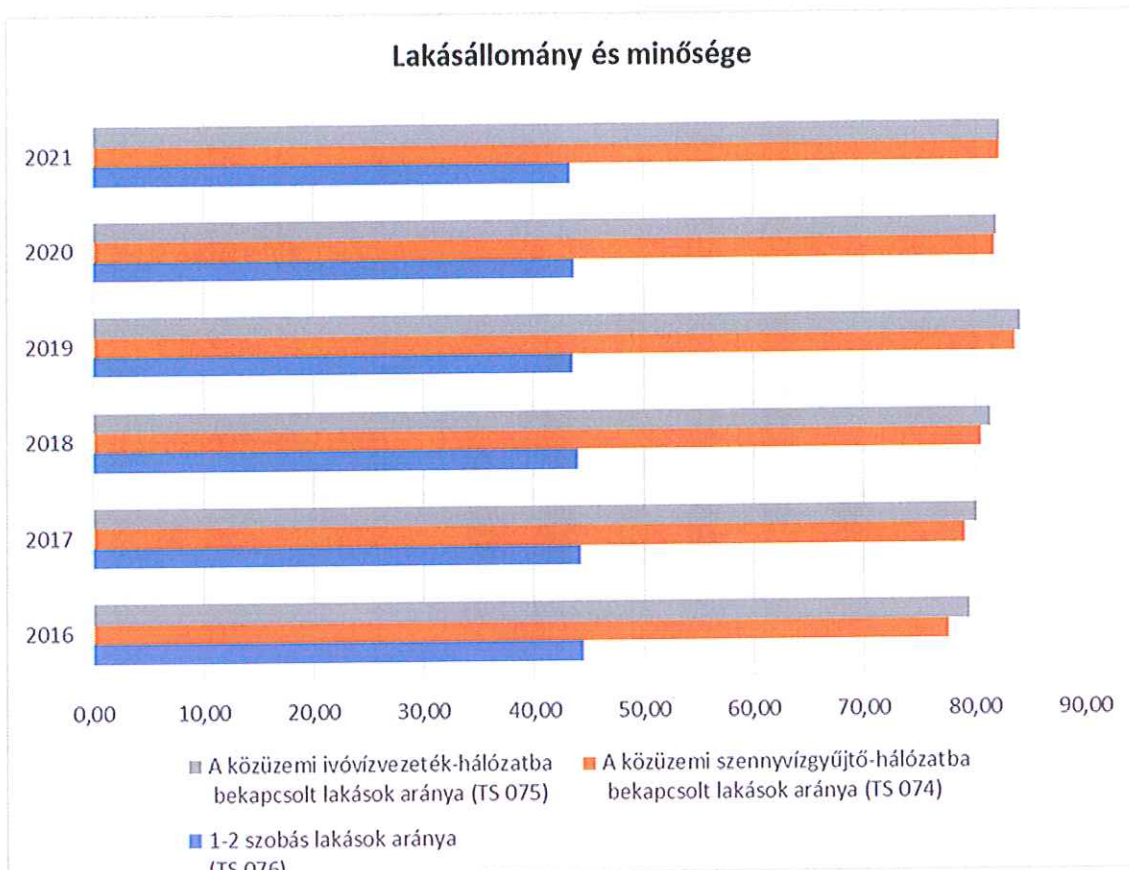
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	13829	94	6,80	44,48	77,59	79,50
2017	14036	208	14,82	44,26	79,09	80,20
2018	14251	215	15,09	44,00	80,58	81,47
2019	14525	274	18,86	43,52	83,66	84,19
2020	15222	700	45,99	43,71	81,82	82,10
2021	15501	285	18,39	43,28	82,29	82,35

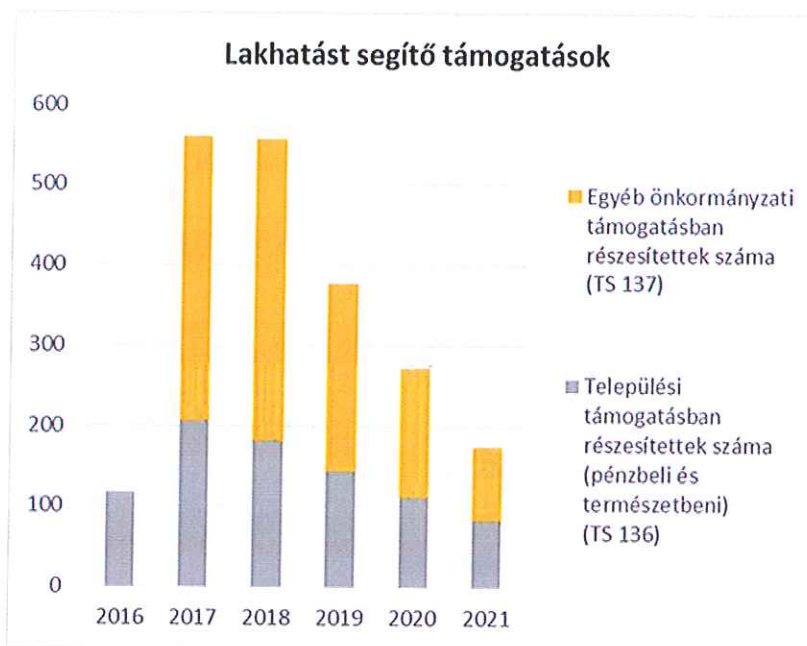
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások

Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	117	0
2017	206	354
2018	183	374
2019	145	232
2020	112	160
2021	83	92

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Siófok Város Önkormányzata az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletéről szóló önkormányzati rendelete határozza meg, milyen jogcímen adhatók bérbe az önkormányzati tulajdonú bérlakások.

a) bérlakás-állomány

A fiatalok lakáshoz jutását kívánja támogatni az önkormányzat garzonlakások bérbeadásával. Garzonlakás bérbevételére az a 35 év alatti, házasságban, élettársi kapcsolatban élő vagy egyedülálló, siófoki lakóhellyel rendelkező és ténylegesen Siófokon lakó magánszemély jogosult, aki lakáscélú előtakarékosági szerződéssel rendelkezik, vállalja, hogy havi minimum 40.000.-Ft-ot befizet lakáscélú előtakarékosági számlájára, ingatlantulajdonnal nem rendelkezik, és állandó jellegű kereső tevékenységet végez vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatos tanulója. Nem minősül ingatlantulajdonnak az 50%-os tulajdoni hányadot meg nem haladó, tulajdonközösség megszűntetése vagy öröklés útján szerzett lakáscélú ingatlan; a haszonélvezettel terhelt lakóingatlan, amelyben a haszonélvező lakik; illetve olyan lakáscélú ingatlan, amelynek lebontását elrendelték vagy engedélyezték.

A garzonlakást bérbe vevő – a szerződés megkötésével egyidejűleg – óvadékot köteles fizetni a lakás méretétől függően. A garzonlakások bérlőit a polgármester jelöli ki.

Az önkormányzat tulajdonában álló garzonlakások a Siófok, Bajcsy-Zs. u. 110. szám alatt és Siófok, Szekrényessy K. u. 6. szám alatt található. A Siófok, Bajcsy-Zs. utcában 59 lakás áll rendelkezésre, amelyből öt lakás tekintetében a Somogy Vármegyei Rendőr-főkapitányság, kettő lakás tekintetében a DRV Zrt. rendelkezik bérlőkijelölési joggal 20 év időtartamra, 2023. december 31. napjáig. A Szekrényessy K. utcában 52 lakás található, amelyekből 26 lakásba 20 évig, 2021. december 31. napjáig a rendőrség jelölt ki bérlőt.

A garzonlakások megépítésére a Magyar Állam nevében eljáró Belügyminisztérium, illetve Gazdasági Minisztérium támogatásával került sor, így a Siófok, Bajcsy-Zs. u. 110. szám alatti garzonlakások tekintetében a Magyar Állam javára 2023. szeptember 22. napjáig, a Siófok, Szekrényessy K. u. 6. szám alatti garzonlakások tekintetében 2021. március 07. napjáig elidegenítési és terhelési tilalom került bejegyzésre.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati tulajdonú további **bérlakások szociális helyzet alapján**, munkaerőpiac támogatása céljából, közérdekű célok megvalósítása céljából, bérlőkijelölési, illetve bérlőkiválasztási jog alapján (a BM nevében eljáró Somogy Vármegyei Rendőr-főkapitányság, illetve egy bérlakás tekintetében az NHSZ Zöldfok Zrt. rendelkezik ezzel a joggal), lakásgazdálkodási feladatok ellátása érdekében (a bérleti szerződés közös megegyezéssel való megszűntetése esetén a bérlő részére való másik lakás bérbeadása esetén) adhatók bérbe.

Szociális helyzet alapján történő lakásbérletre jogosult az a magánszemély, akinek vagy családtagjainak sem tulajdon, sem pedig haszonélvezeti vagy használati jog alapján beköltözhető lakása nincsen és, ha a családjában a bérleti szándék bejelentését megelőző 1 évben az egy főre jutó havi nettó jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 100%-át, egyedülálló esetén 120%-át nem éri el és sem a kérelmező, sem pedig családtagjai jelentősebb értékű vagyonnal nem rendelkeznek, valamint legalább 3 éve bejelentett siófoki lakóhellyel rendelkezik.

Munkaerőpiac támogatása céljából lakásbérletre az a magánszemély jogosult, aki siófoki székhelyű munkáltatónál dolgozik, munkavégzésre irányuló jogviszonyának igazolását és munkáltatójának önkormányzati bérlakás bérletére vonatkozó támogató ajánlását csatolja, valamint nem rendelkezik Siófokon beköltözhető ingatlannal. A bérlővel a munkáltatóval fennálló munkavégzésre irányuló jogviszonya idejére köthető bérleti szerződés.

Közérdekből valósul meg a bérbeadás az önkormányzati hivatalban és az önkormányzat által fenntartott intézményekben foglalkoztatott személyek elhelyezése esetén; fegyveres és rendvédelmi szervek dolgozóinak az elhelyezése esetén; állami fenntartású intézményekben foglalkoztatott személyek elhelyezése esetén. A közérdekből megvalósuló bérbeadáshoz a foglalkoztatott köteles csatolni munkáltatói igazolást, a munkáltató írásos véleményét, valamint arra vonatkozóan büntetőjogi felelősség tudatában tett nyilatkozatot, hogy sem ő, sem a vele együtt költöző személyek Siófokon beköltözhető ingatlannal nem rendelkeznek. A bérleti szerződés határozott időtartamra, a munkáltatóval fennálló munkavégzésre irányuló jogviszonya idejére köthető.

Az önkormányzat tulajdonában – a város különböző részein – összesen 44 bérlakás van, amelyből 12 lakás tekintetében a rendőrség, 1 lakás tekintetében az NHSZ Zöldfok Zrt., 2 lakás tekintetében a MÁV Zrt. Pécsi Területi Igazgatósága rendelkezik bérlőkijelölési joggal. A közérdekből megvalósuló bérbeadás 4 bérlakást érint. A bérleti szerződések túlnyomórészt – a bérlőkijelölési joggal érintett 13 lakás és a közérdekből megvalósuló bérbeadással érintett négy lakás kivételével – a bérlők szociális helyzetére tekintettel, határozatlan időre kötettek, a bérleti jogviszonyt a bérlővel együtt lakó házastárs, gyermek – a bérlő halálát követően – változatlan feltételekkel folytathatja. Tizenhat bérlő bérleti jogviszonya az 1980-as évektől áll fenn, további kilenc lakást az 1990-es évektől bérlik.

A 44 bérlakás közül: tizennégy lakás összkomfortos, huszonkilenc lakás komfortos, egy félkomfortos és egy komfort nélküli komfortfokozatú. A legkisebb lakás 31 m², a legnagyobb 99 m² nagyságú, a lakások közül 9 lakás családi házas ingatlanban van.

Az önkormányzat tulajdonában álló lakások értékesítésének szabályait Siófok Város Önkormányzata az önkormányzat tulajdonában álló lakások elidegenítésének feltételeiről szóló 8/1995.(III.23.) önkormányzati rendelet határozza meg.

A Somogy Vármegyei Rendőr-főkapitányság bérlőkijelölési jogával érintett bérlakások (12 db) esetében a rendőr-főkapitánysággal 1993. január 19. napján megkötött megállapodás alapján a befolyt vételár 70%-a a rendőrséget, 30%-a az önkormányzatot illeti meg.

A MÁV Zrt.-t a bérlőkijelölési joggal érintett bérlakások értékesítése esetén a befolyt vételár 50%-a illeti meg az 1999. május 06. napján, illetve a 2000. május 25. napján kötött megállapodások alapján.

c) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatás

Siófok Város Önkormányzata által biztosítható települési támogatásokról szóló önkormányzati rendelete alapján nyújtható pénzbeli ellátás.

Az önkormányzat települési támogatás keretében a szociálisan rászoruló háztartások részére, a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez lakásfenntartási támogatást nyújthat.

d) eladósodottság

Nincs információnk az eladósodottságról.

e) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Általánosságban elmondható, hogy az ingatlanárak jelentős emelkedése miatt folyamatosan emelkedik a zártkerti területeken állandó jelleggel lakó népesség száma. Sajnálatos módon a zártkerti területek, melyek Kiliti, és Töreki városrészen találhatóak- közszolgáltatásokba történő bevonása nehezen megoldható, illetőleg közműellátottsága tekintetében az alapközművek közül jellemzően víz, villany rendelkezésre áll, szennyvíz, gáz, közvilágítás nincsen. Pozitív előrelépés, hogy a kiliti zártkert egy részét már sikerült a hulladékszállításba bevonni, továbbá folyamatban van az önkormányzatnak egy nyertes KEHOP pályázata, melynek keretében további zártkerti részek bevonását tervezzük a hulladékszállításba.

A kiliti zártkerti területek egy részéről könnyen megközelíthető és igénybe vehető a közösségi közlekedés, de ezen területek szélesebb körű bevonását nem tervezi a város, mivel komoly problémát jelent a belterületi gyéren lakott területek részére a közösségi közlekedés biztosítása.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A Déli városrész Siófok város belterületi részének legmélyebb területe. Legalacsonyabban fekvő területei 104,41 m.B.f szinten vannak, amelyek a Balatoni vízmércén mért 100 cm-es vízállással megegyezők. A jelentős, mintegy 1,5 km² nagyságú vízgyűjtő terület csapadékvíz elvezető rendszerének gerincét a Sziget dűlői árok adja. A gerinchálózat a város vízkár elhárítási tervében a VI. sz. Védvonalként szerepel. A terület csapadékvizeinek elvezető rendszerén végrehajtott, legutolsó lényeginek tekinthető beavatkozások 23-24 éve történtek. A Siófok belváros déli részének csapadékvíz elvezetése részlegesen megoldott. A területre lehulló csapadék, vagy a talajba szivárog, vagy elpárolog, vagy a meglévő csapadékvíz-elvezető-rendszeren keresztül, kerül elvezetésre. A terület zömében családi házas beépítésű. A meglévő csapadékvíz-elvezető-hálózat részben zárt csatorna, nyílt földárok, helyenként burkolat árok, burkolt folyóka. Az ősztől tavaszig tartó időszakban a talajvíz szintje a terület nagyobb részén a terepszint közelében van, jelentősen károsítva ezzel az ott lévő épületeket, úthálózatot és a talajszint alatt elhelyezkedő közműveket.

A **Déli városrész csapadékvíz-elvezető rendszerének fejlesztése**- elnevezésű projekt területén élő lakosságtól szinte folyamatosan érkezik jelzés a csapadékvíz lassú levonulásáról, mely abból adódik, hogy az amúgy is telített föld a csapadékvíz-elvezető rendszer hiányosságából adódóan nem képes a kiöntések, túlterhelések időszakos elszikkasztásra, elvezetésére sem. Az elmúlt évek csapadékosabb időjárási körülményei a helyzetet tovább súlyosbították, ugyanis az Alsó utcában lévő ingatlanokat lépten-nyomon veszélyezteti a csapadékvízzel történő elöntés. Az Alsó-, és Rét utcában kb. 150-200 db ingatlan található, az érintett lakos szám is jelentős kb. 250-300 főre tehető.

Noha az Önkormányzat intenzív fenntartással igyekszik a csapadékvíz elvezető rendszer működőképességét fenntartani, amely egyre nehezebb, annak ellenére is, hogy a csapadékvíz elvezető rendszer működtetésére fordított kiadás évről évre folyamatosan növekszik. A **TOP-2.1.3-15-S01-2016-00017** számú projekt közvetlen célja, hogy a jelenlegi belterületi csapadékvíz elvezető rendszer képes legyen ellátni egyrészt a területi adottságokból, másrészt a jelenlegi csatornarendszer állapotból, harmadrészt az időjárás változás szeszélyességéből adódó megnövekedett vízmennyiség megfelelő kezelését, és elvezetését, a megjelölt közútszakaszok mentén. Továbbá cél a megfelelő csapadékvíz elvezető rendszer kialakítása, és ezzel a veszélyeztetett területről a vízelvezetés megoldása és a csapadékvíz okozta károk megelőzése.

Közvetett célként lehet megnevezni a belterületi létesítményeket veszélyeztetettségének megszüntetését, a városrészben az életminőség javulását, és a jelentős anyagi károkat kivédését, amely az önkormányzatot, a lakosságot, ill. az érintett vállalkozásokat (nyaralótulajdonosokat) egyaránt terheli.

A projektben érintett 250-300 fő lakosság nagy száma mélyszegénységben élő, vagy roma nemzetiségű, melyet jelen fejezet c.) pontjában 2. szegregátumként jellemeztünk.

b) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett terület olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

A lehatárolás a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történik. A lehatárolás során a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztása történik meg, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek.

Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. A szegregátumok meghatározása a célcsoport elérése, bevonása szempontjából is fontos. A felmérés során megállapíthattuk, hogy szegregált, vagy szegregációval veszélyeztetett terület Siófokon található.

Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása az IVS szerint

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Belügy-minisztériummal megkötött adatszolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján Siófok város esetében is lehatárolta a szegregátumokat, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeket.

Már a 2011. évi népszámlálás adatai alapján is, **Siófokon két szegregátum (1-es és 2-es jelű) és egy szegregációval veszélyeztetett terület található (3-as jelű).** Mind három terület a városszövetbe ágyazott.

1. szegregátum

A szegregátum az M7-től délre, Balatonkiliti területén található. A városrészre a kertés családi házas beépítés jellemző. A megjelölt tömb a településrészt kettészelő 65. sz. főúttól nyugatra fekszik, és belsőleg heterogén. A jobb helyzetű házak az Alkotmány utca mentén, a legrosszabb helyzetűek a Máté utca közepe táján találhatók.

A 2011-es népszámlálás adatai szerint a területen 63 lakásban 223 fő él. A szegregációs mutató értéke 42,1%, ami a 2. számú szegregátumhoz képest csak kissé alacsonyabb. A területen az alacsony komfortfokozattal rendelkező lakások aránya 25,4%, ami rendkívül magas a városi átlaghoz (2,3%) képest. A 0-14 éves korú gyermekek aránya 23,8%, ami meghaladja a városi átlagot, ugyanakkor a 60 éves illetve annál idősebbek aránya a városi átlag alatti (13,5%).

A lakhatási szegénység szoros összefüggést mutat a foglalkoztatási helyzettel és az iskolai végzettséggel. A gazdaságilag nem aktív népesség lakónépességen belüli aránya a három terület közül itt a legmagasabb (70%). Az itt élő 15 és 64 év közöttiek foglalkoztatási aránya 34,7%, ami jóval elmarad a városi átlagtól (58,6%). A munkanélküliségi ráta 20,9%, ami 1,6-szor magasabb a városi átlagnál. A tartósan munkanélküliek (legalább 360 napos munkanélküliség) aránya 4,5 százalék volt a legutóbbi népszámláláskor. Az itt élő 25 éves és idősebb népességnek csak 7,9%-a szerzett felsőfokú végzettséget. A területen a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül is rendkívül magas, 55%. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya majdnem 2,5-szerese (66%) a városi átlagnak (27,3%) (2011.)

2. szegregátum

A szegregátum városszerkezeti helye igen kedvező, a belváros dél-keleti részén, a központtól nem nagy távolságra fekszik. Jó közlekedési kapcsolatban van a város központi részeivel és többi területével.

A szegregált területhez térben kapcsolódik egy szegregációval veszélyeztetett rész is. Az utóbbi időben nemcsak a szegregátum területe nőtt meg, de a veszélyeztetett terület is kiterjedt térben, ezért ennek a területnek (5 tömb) egységes komplex kezelése javasolt.

A szegregátum belül igen heterogén. A területen jobb helyzetű utcarészek közé ékelődő mikro-szegregátumok található. Az itt élő népesség a városban lakók, illetve a területen élők között is a legrosszabb helyzetű.

A 2. jelű szegregátum Siófok legnépesebb rossz helyzetben lévő területe: 130 lakásban 421 fő él. A korábbi szegregált területhez képest – területet és lakónépességét véve alapul – ez kétszer akkora: az 1. számú szegregátumban körülbelül fele ennyien, a veszélyeztetett területen pedig harmadannyian laknak. A szegregációs mutató értéke 44,1%, ami igen magas, és kissé meghaladja az 1. számú szegregált terület értékét is.

A 0-14 éves korú gyermekek aránya 18,5%, ami kicsit meghaladja a városi átlagot. A 60 éven felüliek aránya alacsonyabb az átlagnál (20,7%). A területen a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 44,1%, felsőfokú végzettséggel az itt élő 25 éves és ennél idősebb korosztály mindössze 7,4 százaléka rendelkezik. (Ezek az arányok hasonlítanak az 1. számú szegregált területéhez, bár ott az iskolázatlanok aránya 5,4%-kal magasabb.) Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya valamivel kisebb, mint az 1. jelű szegregátumban: itt 41,3%, a másik szegregátumban 66%. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül a területen 64,5%, a munkanélküliségi ráta 39,9%, a tartós munkanélküliek aránya pedig 26,8% volt a 2011-es népszámláláskor. A munkanélküliségi mutatókat tekintve az itt élők vannak a legrosszabb helyzetben: a munkanélküliségi ráta a városi átlagnál háromszor, az 1. jelű szegregátumban tapasztaltnál majdnem kétszer nagyobb, a tartós munkanélküliek aránya pedig 3,8-szor, illetve 6-szor akkora!

A szegregátum 130 lakásának 12,3%-a tartozik a komfort nélküli, félkomfortos vagy szükséglakások közé (a lakottakon belül). A házak külseje leromlott, komfortfokozatuk alacsony, az útburkolatok állapota nem kielégítő. A telkek és házak magántulajdonban vannak. Gyakori, hogy egy telken több generáció lakik, előfordul, hogy nagyszülők telkére több kisméretű, komfortnélküli lakást építenek a következő generációk tagjai.

3. szegregációval veszélyeztetett terület

A szegregációs mutató értéke 33,7%.

A veszélyeztetett terület – akár csak az 1. számú szegregátum – a Balatonkiliti városrészben található. A két terület közel van egymáshoz, ám nem határos egymással. Városszerkezetiileg a veszélyeztetett terület kicsit rosszabb helyzetű, mert kevésbé szervesül a beépített családi házas övezetbe. Itt több félig elkészült, de lakott, vagy üresen állónak tűnő épület is van.

A KSH adatai szerint a területen 2011-ben 25 lakás volt, melynek – az 1. számú szegregátumhoz hasonló része – 24%-a tartozik az alacsony komfortfokozatúak közé. Az egyszobás lakások aránya viszont kissé alacsonyabb (12%), bár így is kétszer magasabb, mint a siófoki átlag.

A területen 135 fő élt 2011-ben. A lakók 63,7%-a a 15-59 éves aktív korosztályba tartozott. A 60 éves és idősebb népesség aránya 4,4%, a 0-14 éveseké pedig 31,9% volt. Az időseké töredéke a városi átlagnak, illetve a többi szegregátumokban tapasztalt értéknek, a gyermekeké pedig közel háromszor akkora, mint a városi átlag.

Az itt élő népesség nagyon alacsony iskolázottságú. Az adatok szerint nincs olyan lakó, aki felsőfokú végzettséggel rendelkezne. Az aktív korúak 64%-a legfeljebb alapfokú végzettségű, ami 6-szor magasabb a városi átlagnál, és meghaladja mindkét szegregátumban mért értéket is. A foglalkoztatottság szintje (47,7%) ugyan 10%-kal kisebb a városi átlagnál, de a szegregátumokhoz képest inkább magasnak mondható (13-15%-kal magasabb). A háztartásoknak csak egyharmada olyan (32,5%), melyben egyetlen foglalkoztatott sem volt, míg a szegregátumokban kicsivel több, mint fele.

A foglalkoztatottak 97,6%-a alacsony presztízsű munkát végzett. A területen a 15-59 éves népességen belül 51,2% volt a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya. A munkanélküliségi ráta 17,6%, a tartós munkanélküliek aránya 7,8% volt, ami csak kicsivel

magasabb a városi átlagnál és 1,7-szer akkora, mint az 1. számú szegregátumnál, ám sokkal alacsonyabb, mint a 2. számú szegregátumnál mért érték. (Forrás: Siófok Város IVS)

Általánosságban elmondható, hogy a lakáskörülmények rosszak. A területen élők saját tulajdonában vannak a telkek és a telkeken álló lakóházak. Gyakori, hogy egy telken több generáció, előfordul, hogy négy család is él. Általában a nagyszülők telkére több kisméretű, komfortnélküli lakást épít a következő generáció, így egy telken húszan is laknak.

A terület infrastrukturális ellátottsága közepes. Az útburkolatok állapota nem kielégítő, van olyan utca, ahol szilárd burkolatú járda kialakítása szükséges.

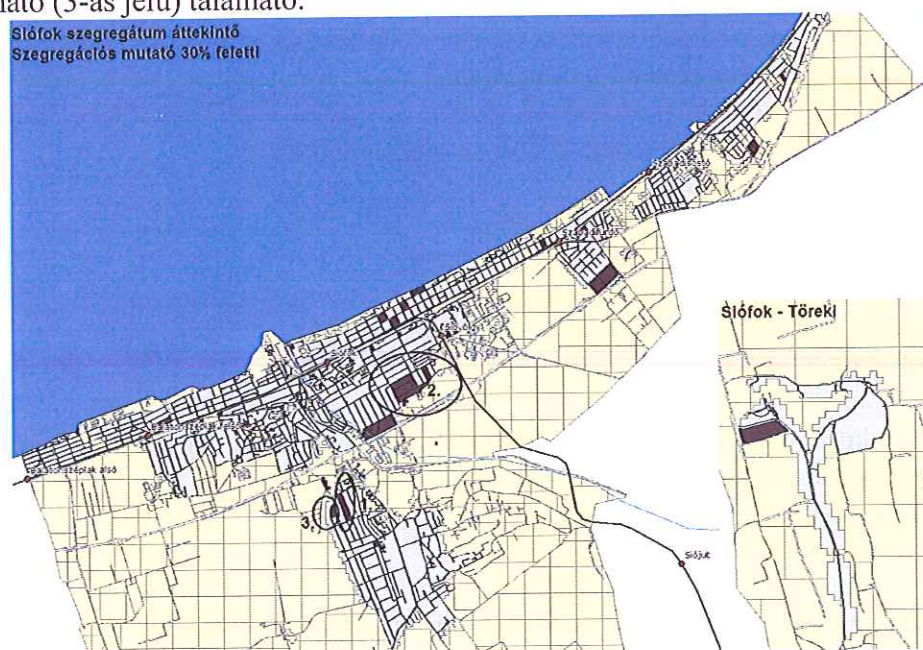
Az egészségre káros környezeti tényezők nincsenek, a fő problémát a lakások alacsony komfortfokozata, illetve komfortnélkülisége jelenti.

A közszolgáltatások elérhetősége biztosított, általában a pénzügyi feltételek hiánya miatt nem, vagy csak részben veszik igénybe a lakosok a közszolgáltatásokat. Előfordul például, hogy nem kötnek szemétszállítási szerződést, holott a város területén országos összehasonlításban is jól szervezett hulladékgyűjtés és köztisztasági szolgáltatások vannak. A terület elérhetősége, a város központi részeivel a közlekedési kapcsolata jó. Maga a terület is a város szövetében elhelyezkedő terület, a Belváros dél-keleti részén, de a városközponttól nem nagy távolságra található. A város többi részéhez burkolt utakon és jó közlekedési feltételek mellett juthatnak el az itt élők.

Az itt élő gyermekek iskoláztatása, az oktatási szolgáltatások igénybevétele biztosított. A terület közelsége miatt gyalogosan könnyedén megközelíthetők az oktatási intézmények.

Oktatási szegregáció problémája nem merül fel. Az általános iskolákban végzett értékelés szerint nem merült fel oktatási szegregáció.

Siófokon jelenleg - az ITS antiszegregációs programjában részletezettek szerint - a szegregációs mutató (a 8 általános iskolai osztálynál nem magasabb iskolai végzettségű és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező lakosság aránya az aktív korúakon belüli) értéke alapján városszövetbe ágyazottan két szegregátum (1-es és 2-es jelű) és egy szegregációval veszélyeztetett terület található (3-as jelű) található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás
- védőnői ellátás
- iskola-egészségügyi ellátás
- fogorvosi alapellátás
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás

Siófok lakosságának egészségügyi ellátásáról 10 házi orvos és 5 házi gyermekorvos rendel a településen. A településen Járóbeteg - Szakellátás működik. A lakosság gyógyszerekkel és gyógyászati segédeszközökkel való ellátását 7 gyógyszertár biztosítja, közülük 1 24 órás ügyelet tart.

Siófok Város Gondozási Központja

A Siófok Város Gondozási Központja integrált szociális intézmény. Siófok területén biztosítja az időskorúak, hajléktalan személyek, valamint a rászoruló egyének, családok részére a személyes gondoskodás keretébe tartozó alap- és szakosított ellátási formákat.

Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelete szól Siófok Város Önkormányzata által biztosított szociális és gyermekvédelmi ellátásokról, és a bölcsődés korú gyermeket nevelő családok támogatásáról.

Az önkormányzati rendelet Siófok Város Önkormányzata által biztosított személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások, és a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások, valamint a gyermekjóléti alapellátások formáit, azok igénybevételének módját, valamint az egyes ellátásokért fizetendő térítési díjakat.

Siófok Város Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó ellátások biztosítását integráltan, Siófok Város Gondozási Központja által biztosítja, kivéve a gyermekek napközbeni ellátását.

Siófok Város Önkormányzata alapellátásként biztosítja:

- a) a gyermekek napközbeni ellátását- az önkormányzat és a tankerület által fenntartott intézményekben menzai ellátás keretében,
- b) az étkezést: a hajléktalan személyek részére a népkonyhán (Városi Konyhán) keresztül, és a területi étkeztetést házhozszállítással vagy anélkül,
- c) a házi segítségnyújtást,
- d) a család- és gyermekjóléti szolgáltatást,
- e) a család- és gyermekjóléti központ feladatait,
- f) az idősek nappali ellátását (Idősek Klubja),
- g) a hajléktalanok nappali ellátását (nappali melegedő),
- h) gyermekjóléti szolgáltatást.

Siófok Város Önkormányzata a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel kötött feladat-ellátási megállapodással biztosítja

- a) a támogató szolgáltatást,
- b) a fogyatékkal élők nappali ellátását.

Siófok Város Önkormányzata által biztosított szociális szakosított ellátások:

- a) idősek tartós bentlakásos ellátásán belül időotthonban, és emelt szintű idősek otthonában történő elhelyezés,
- b) hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye.

2016. január 1-től jelentős változások léptek érvénybe a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatok tekintetében. Ezzel egy időben Siófok Város Gondozási Központjában 2 új szakmai egység jött létre:

1. Család-és Gyermekjóléti Szolgálat

Működési területe Siófok, Siójut, Balatonvilágos települések. A szolgálat célja a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló egyének gyermekek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

2. Család-és Gyermekjóléti Központ

A Siófoki Járás területét átfogóan működik. A központ munkatársa a hatósági tevékenységhez kapcsolódó, illetve egyéb speciális feladatai ellátása során jelenik meg a járás illetékességi területéhez tartozó településeken.

Gondozási Központ Tevékenysége

Szociális étkeztetés

Létszám

Az intézmény részére az ebédeket szerződéses alapon vállalkozó készíti és szállítja.

Az intézmény tálalókonyháján

4 fő konyhai alkalmazott dolgozik

3 fő szociális gondozó

1 fő

2 fő mentálhigiénés munkatárs

21 fő gondozó

1 fő szociális, mentálhigiénés munkatárs

2 fő szociális, mentálhigiénés munkatárs

2 fő szociális segítő

Házi segítségnyújtás

Idősek Klubja

Idősek Otthona

Emelt szintű idősek otthona

Nappali Melegedő

Éjjeli Menedékhely

(6 hónapos nyitva tartással)

Siófok Város Önkormányzata a **személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások** integrációjával komplex és magas színvonalú ellátást kíván biztosítani a városban élő időszerűak, hajléktalan személyek, illetve szociális szempontból nehéz élethelyzetbe került egyének, családok, gyermekek részére.

Az ellátottakról való szociális gondoskodás módszerei:

- Aktív felkutatás, hiszen az idejében elkezdett gondozással lehet csak az állapotromlást megelőzni.
- A városban élő időszerűak, veszélyeztetett családok, hajlék nélküliek regisztrálása, még akkor is, ha adott időben nem szorul gondozásra. A velük való törődés pusztán tudata is biztonsággal tölti el legtöbbjüket.
- Helyzetfelmérés és a dokumentációk pontos vezetése a változások megítélésénél nélkülözhetetlen.
- Az előírt, megbeszélte intézkedések megtörténtének és következményeinek ellenőrzése, mely az állapotváltozás okainak megítéléséhez szükséges. E nélkül nem tudható, hogy eredményes volt-e a gondozás vagy más formát kell választani.

2009. január 1-től a siófoki hajléktalan ellátás különböző szolgáltatásai, mint Nappali Melegedő, Éjjeli Menedékhely és a Városi Konyha, továbbá a Családsegítés került integráltnak a Gondozási Központ már meglévő szolgáltatásaihoz. 2013. január 1-től az intézmény feladatai kibővültek a gyermekjóléti szolgáltatás és helyettes szülői ellátás biztosításával. 2016. január 1-től a családsegítés, a gyermekjóléti szolgáltatás és a helyettes szülői ellátás a Család-és Gyermekjóléti Központ keretein belül működik. A házi segítségnyújtás ellátási területe Siófok és Siójut, családsegítés és gyermekjóléti 10 szolgáltatás ellátási területe Siófok, Siójut és Balatonvilágos települések.

A Nappali Melegedő, a Városi Konyha és az Éjjeli Menedékhely egy épületben, az intézmény Siófok, Bajcsy-Zs. u. 224. szám alatti telephelyén található. A Városi Konyhán az étkezést igénybe vevő személyek egy része hajléktalan, az ellátottak kisebb hányada családsegítésre

szoruló kliensekből tevődik ki. A családsegítő szolgálat munkája során a veszélyeztető jelek felismerése (pl. szenvedélybetegség, eladósodás) esetén közvetlenül veszi fel a kapcsolatot a hajléktalan ellátásban dolgozó kollegákkal, mely hatékonyabb problémamegoldást tesz lehetővé. A még relatíve jobb szociális helyzetben lévő klienseknél, a hajléktalanság fenyegető szakaszában - a szakemberek segítségével és a családsegítés speciális szolgáltatásainak alkalmazásával - az állapotromlás megakadályozható, illetve visszafordítható.

Az időskorúak szociális ellátása a Gondozási Központ keretein belül az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a nappali ellátás és a normál ápolást-gondozást nyújtó, illetve az emelt szintű idősek otthona szolgáltatásain keresztül valósul meg.

Az időskorú lakosságnak nyújtott alapszolgáltatások az intézmény székhelyén (Siófok, Korányi S. u. 1/a) kerültek megszervezésre. Az idősek otthona a székhelyen és a közvetlen szomszédságában lévő telephelyen (Siófok, Korányi S. u. 1/b) kapott helyet.

Az idősellátás szakosított formáit igénybe vevők kisebb hányada korábban házi segítségnyújtásban részesült.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal kiemelt figyelmet fordít dolgozói egészségére, így évenkénti mammográfia- vizsgálatot, nőgyógyászati rákszűrést.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A mai felfogás szerint a szociális feladatok körébe tartoznak a szociális (társadalmi) rehabilitáció eszközei és intézményei. A társadalomba való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulnak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, fogyatékoság, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi körülmények vagy a család hiánya, szenvedélybetegségek stb.) társadalmi beilleszkedési zavarokkal küzdenek. A szociális gondoskodás egy átfogó tevékenység, általában egy-egy korcsoport (gyermekkorúak, időskorúak) vagy népréteg (pl. hajléktalanok) életmódjának javítását célozza. A gondozás a gondoskodás gyakorlati megvalósítása az eszközök és módszerek szintjén. Célja és feladata a gondozásra szoruló ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg. A szociális védőháló „megszövése” nem egyetlen intézményrendszer, hanem szervezetrendszerek együttműködésének feladata. Az állami és önkormányzati feladatvállalás meghatározó elve ebben a rendszerben a szubszidiaritás, amely több szinten is megjelenik. Ennek harmadik szintje a rászorultsági szint, amelyen az állami (és önkormányzati) segítség akkor lép működésbe, ha az egyén létfeltételei másként nem biztosíthatók. Ehhez szükséges ellátási igények felmérése, a célcsoportok felkutatása, a meglévő feladatok ellátási igények figyelembe vételével történő bővítése, valamint az intézmények infrastruktúrájának megfelelő szintre hozása. A megvalósítás érdekében tervezett feladatok:

- célcsoportok felmérése
- pályázati források igénybevétele
- együttműködő szervezetek felkutatása
- az ellátások infrastruktúrájának megteremtése
- civil szervezetekkel ellátási szerződés megkötése
- szociális térkép elkészítése
- együttműködés a kistérségi önkormányzatokkal

Várható hatásai és eredményei: a szociális védőháló „befoltozása” és kiterjesztése és az ellátási igények kielégítése. A Kedvezményezett köre, célcsoportok: fogyatékos személyek, szenvedélybetegek, rászoruló idősek, valamint a gyermekek. A végrehajtás főbb szereplői: Siófok Város Önkormányzata, civil szervezetek, egyházak, kistérségi önkormányzatok.

A "Közösen a jövőnkért - komplex program a humán közszolgáltatások fejlesztésére Siófok térségében" elnevezésű, EFOP-1.5.2-16-2017-00006 számú pályázat keretében igénybe vehető Közösségi egészségfejlesztő szolgáltatás

Helyszín: Esélypont Koordinációs és Szolgáltatás Központ
Siófok, Semmelweis u. 2.

A szolgáltatási központban a Közösségért Alapítvánnyal együttműködésben tervezik a szenvedélybetegek segítségét és a közösségi szolgáltatásokat. A projekt keretében a központ kialakítása történik, a szakmai megvalósítást az Alapítvány végzi.

A Közösségért Alapítvány 2011-ben jött létre interprofesszionális kezdeményezésként. Tagjai elismert szakemberek, akik felismerték a pszichiátriai, addiktológiai betegségek közösségi szinten történő gondozásának kiemelt fontosságát. Ez a szakmai csapat 2010. május óta működtette eredményesen a Szigetvári Közösségi Pszichiátriai Ellátást, amely jól integrálódott a Szigetvári Pszichiátriai Rehabilitációs Centrum többszintű ellátási mintázatához, komplex működéséhez. Eredményességünket a szociális, egészségügyi társszervezetek visszajelzései, valamint a klienseik körében végzett kutatás eredmények alapján mondhatjuk ki. Az együttműködés továbbfejlődésének eredményeképpen fogalmazódott meg, majd jött létre a közhasznú alapítvány. Az alapítvány szerepet kíván vállalni, hogy feladatain, tevékenységein keresztül hozzájárulhasson, mind az egyének, csoportok, közösségek lelki egészségének megőrzéséhez, annak ápolásához. Az alapítvány meggyőződése szerint a lelki egészség fejlődése hozzájárul a hatékony társadalmi működéshez.

A tevékenységek:

- **Szenvedélybetegek Közösségi Ellátása**

A cél a szenvedélybetegek pszicho-szociális rehabilitációjának segítése, önszolgáltató aktivitásuk támogatása, az integráció és reintegráció, valamint a társadalmi kirekesztettség megakadályozása, a kliens környezetében élők - a társadalom - negatív attitűdjének megváltoztatása.

A közösségi egészségfejlesztő központ szolgáltatásai:

- állapot és életvitel felmérése
- személyes célok felmérése
- problémaelemzés, problémamegoldás
- pszichoedukáció
- készségfejlesztés
- speciális stratégiák
- pszicho-szociális rehabilitáció

Szolgáltatások nyújtása az alábbi területeken:

- az alapvető szükségletek kielégítésének segítése (testi, lelki, szociális),
- hivatalos ügyek intézése,
- szakellátáshoz való hozzájutás segítése,
- munkavégzés lehetőségének szervezése,
- szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése, közösségi rendezvények,
- az életvitel javításának fejlesztése - segítő egyéni beszélgetésekkel próbáljuk feltárni az adott "szenvedély" kialakulásának okát, s megpróbálunk közösen a klienssel megoldási alternatívákat kidolgozni.

Közösségi ellátás és az általa biztosított szolgáltatások

Személyes célok:

- személyes célok felmérése
- személyes célokat akadályozó problémák, azok gyakoriságának, előzményeinek, következményeinek meghatározása

Problémakezelés:

- problémaelemzéssel, problémamegoldással a személyes célok meghatározásának segítése
- változtatásra motiváló tényezők feltárása, problémamegoldó beszélgetések
- a probléma helyzetét pozitívan, illetve negatívan befolyásoló tényezők meghatározása

Készségfejlesztés:

- a célok eléréséhez kapcsolódó készségek fejlesztése, társas kapcsolatok kialakításához, valamint az önálló életvitelhez szükséges készségek fejlesztése.
- stressz-kezelés: a hétköznapi felmerülő stressz helyzetek feldolgozása
- kommunikációs tréning
- problémamegoldó tréning
- életviteli készségek fejlesztése

Speciális stratégiák:

- gyógyszer- compliance segítése,
- szorongás kezelése,
- napi tevékenységek megszervezése,
- rendellenes étkezési szokások kezelése,
- alvási problémák kezelése
- agresszió kezelése
- öngyilkosság kockázatának kezelése

Pszicho-educáció:

- strukturált tájékoztatás a gondozóorvos bevonásával a betegségről, annak kezeléséről. A kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvétel ösztönzése és figyelemmel kísérése.
- közösen elkészített krízis terv segítségével a krízis helyzetek kezelése és megelőzése, a korai figyelmeztető tünetekre koncentrálni. A krízisintervencióban a mobiltelefonon történő elérhetőség, azon keresztül nyújtott szakmai segítség a kialakult segítő-kliens kapcsolaton alapul.

Pszicho-szociális rehabilitáció:

- Munkához való hozzájutás segítése
- Szabadidő szervezett eltöltésének segítése
- Nappali tevékenységhez való hozzájutás segítése
- Társas kapcsolatok kialakításához szükséges készségfejlesztés
- Szociális munka csoportokkal
- Hozzá tartozói csoportok szervezése, működtetése
- Prevenációs, ismeretterjesztő programokon való részvétel

A közösségi ellátás egyéb tevékenységei:

- Intézményekkel team megbeszélések
- Szupervízió, szakmai továbbképzéseken, konferenciákon való részvétel

Az otthoni egyénre szabott gondozás mellett, hangsúlyt fektetnek a csoportos formában zajló készségfejlesztésekre, valamint támogatjuk a kliensek, illetve hozzátartozóik önszorgó csoportjainak szerveződését. A kliensekkel való munka szerves részének tekintjük a társadalmi fórumokon való preventív célú megjelenést, tájékoztatást, antistigma programok szervezését.

Esélypont-hálózat működtetése

A központ speciális segítő programokra épülve biztosítja célcsoport igényei alapján a felvilágosító, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési, állásközvetítő, társadalmi

felzárkózást elősegítő, közösségi és családi programok szervezését és lebonyolítását, valamint a projektben részt vevő települések szolgáltatásainak koordinálását nyújtja.

Az Esélypont-hálózat a projekt megvalósítóit, a teljes munkatársi körét magába foglalja, a megvalósításban részt vevő partnerekkel, a célterületen működő intézményekkel együtt.

Esélypont Koordinációs és Szolgáltatás Központ helyet biztosít:

- a projekt iroda működéséhez (projektmenedzsment, szakmai vezetés, irányítás)
- a projekt egyes szolgáltatásainak megvalósítására: tanácsadás, csoportfoglalkozások, előadások, munkába állást és maradási közvetlenül segítő szolgáltatások, képzések
- team megbeszélések lebonyolítására
- szakmai rendezvények szervezésére

Esélypont Koordinációs és Szolgáltatás Központ tevékenységei:

• A mentorok hálózatának működtetése. 4 fő szociális munkás képezi a mentorok hálózatát. A családok számára biztosítják a program kínálta széles körű lehetőségeket. 1-1 mentorhoz 75 mentorált személy tartozik. Feladatuk a rendszeres együttműködés, az egyéni fejlesztési tervekben foglalt megvalósulásának segítése, nyomon követése, javaslattevés az esetleges módosításokra. A családok programmal kapcsolatos visszajelzéseinek gyűjtése, továbbítása. A képzési és munkaerő-piaci cselekvési területekben való részvétel segítése. Időszakos programok (akciók), klubok, tanácsadások szervezése, lebonyolítása. A feladatok végrehajtásában a legfontosabb, komplex eszköz a családkísérés (a mentorálás nem csak a személyre, hanem a környezetre is vonatkozik).

• Az esély-pont hálózat koordinátorok (munkavégzésük a konzorcium településein) és szakmai referensek (munkavégzésük a központban) az Esélypont- hálózat alaptagjai. Feladatuk a projekt szakmai megvalósítói, a célterületen lévő humán szolgáltatások szakemberei és a célcsoport tagok együttműködésének koordinálása. Szakmai segítségnyújtás. A projekt tevékenységeinek megvalósítása, illetve a megvalósítás elősegítése. Kapcsolatépítés, a szakmai hálózat működtetése.

• Társadalmi integráció - workshopok, fórumok, hálózatépítés, szemléletformálás, kiadványok, együttműködések az integráció témakörében, a projekt céljaihoz, tevékenységeihez kapcsolódóan.

• A szakmai munka minőségbiztosítása - Kéthavonta 1 alkalommal, alkalmanként 4 órában biztosítjuk a kollégáink számára, a megvalósító szakembereknek a hatékony munkavégzéshez, külső szupervízor alkalmazásával. A telepen végzett munka igen megterhelő mentális, érzelmi folyamatokkal jár, még képzett, gyakorlott szakemberek számára is. A korai kiégést, az alulmotiváltságot szeretnénk megakadályozni a résztvevő szakemberek védelme érdekében.

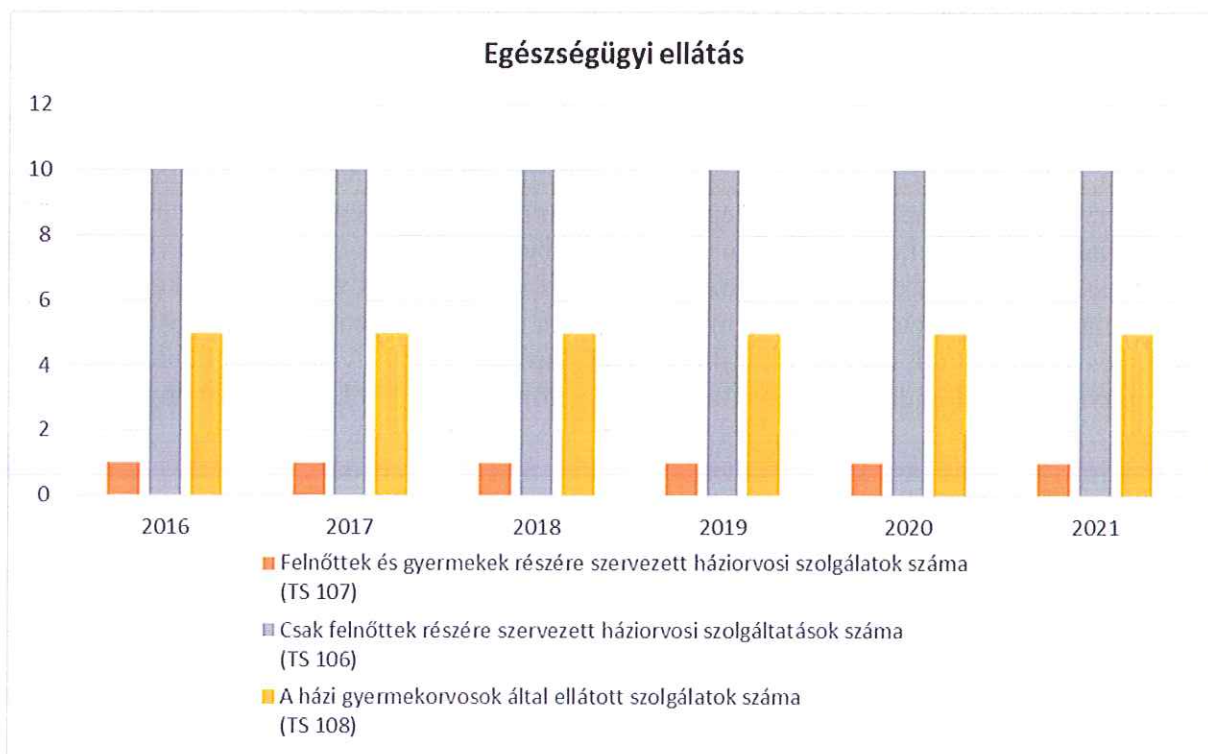
• Szociális Információs Pontok működtetése a településeken (Családsegítő Központ épületében és a Szolgálatok telephelyein, illetve a közösségi tereken). A Szociális Pontok feladata: információnyújtás, tanácsadás, a projekt kommunikációja, szolgáltatókkal, intézményekkel való egyeztetés

• Integrációs Kerekasztal működtetése, mely Siófok városban az aktív korú nem foglalkoztatottak, beilleszkedési programjának munkába állításának elősegítésére jött létre. A Kerekasztalhoz a konzorcium települései is kapcsolódhatnak.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszerárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	10	5	6	0	0,00
2017	1	10	5	6	426	100,08
2018	1	10	5	6	597	94,05
2019	1	10	5	6	598	68,93
2020	1	10	5	6	571	72,60
2021	1	10	5	6	569	64,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A város életének fontos közösségi színtere a közművelődés, hagyományok ápolása, természeti, művészeti értékek kihasználása. A közművelődési és kulturális ellátások hozzáférhetőségének további biztosítása, támogatása a jövőben is fontos feladat. Siófok város közművelődési ellátását a Kálmán Imre Művelődési Központ biztosítja. A művelődési központ légkondicionált színházterme mindösszesen 482 férőhellyel várja a kultúrára éhes vendégeket. A művelődési központ a saját szervezésű évről évre ismétlődő népszerű fesztiváljai mellett, színházi előadásokkal, koncertekkel, táncelőadásokkal, kiállításokkal, kulturális rendezvényekkel és gyerekprogramokkal kedveskedik a helybelieknek és a látogatóknak.

Pályázat keretében megvalósult és 2023. április 14-én megnyitotta kapuját a siófoki **Civil Ház**.

„A Civil Ház fő profilja a siófoki székhellyel rendelkező civil szervezetek inkubálása és nem a kulturális programok szervezése. Utóbbit a Civil Ház működtetői egy plusz lehetőségként kívánják megvalósítani kizárólag projekt alapon. Egyik oka, hogy a kötelező indikátorok száma (melyet a 2023-as működési tervben, a pályázati leírás projekt szakmai-műszaki tartalma alapján részletesen ismertettünk) és a siófokon bejegyzett közel 120 civil szervezet előzetes igényei lefedik a naptári év egészét. Továbbá a Civil Ház költségvetése nem összehasonlítható a városban működő, kulturális eseményeket szervező intézményekkel, azoktól nagyságrendekkel eltér. Ezen túl a főprofil kialakítása és az épület adottságai sem teszik lehetővé, hogy állandó, önállóan szervezett kulturális programokkal jelentkezzen a Ház. Ezek ismeretében nem tekintjük a Civil Ház működéséhez szükséges feladatnak a városban működő kulturális programokat szervező intézményekkel való versengést, sokkal inkább azokat kiegészíteni, színesíteni hivatott az újonnan nyíló intézmény.” *(Forrás: Civil Ház 2023. működési terv)*

A 2019. évben a civil szervezeteknek nyújtható önkormányzati támogatásokról szóló önkormányzati rendelet alapján:

- A 18 000 E Ft keretösszegű támogatás 47 civil szervezet részére került felosztásra.

A 2020. évben:

- A 15 000 E Ft keretösszegű támogatás 30 civil szervezet részére került felosztásra.

A 2021. évben

- 21 civil szervezet részére 7 503 E Ft támogatás került felosztásra.

A 2022. évben:

- 27 civil szervezet részére 27 952 E Ft támogatás került felosztásra.

Kálmán Imre Emlékház emeleti részén képzőművészeti galéria működik. Időszaki kiállításokon magyar művészek alkotásait tekinthetik meg a látogatók.

A **Balatoni Regionális Történelmi Kutatóintézet és Könyvtár** rendezvényei széleskörűek és igen kedveltek. Szinte heti rendszerességgel vannak programjaik. Nemcsak író-olvasó találkozót, hanem filmbemutatókat, zenei eseményeket, konferenciákat is rendeznek. A **gyermekrészlegen** kifejezetten a gyerekek érdeklődését felkeltő programokat szerveznek.

forrás: BRT Könyvtár weboldala

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az emberek társadalmi együttélése azért lehetséges, mert a többség alkalmazkodik az adott társadalomban elfogadott normákhoz, viselkedési szabályokhoz. Sokféle normarendszer él egymás mellett a társadalomban, így Siófokon is. Vannak jogi normák, amelyeknek megtartásáról az állam végső esetben kényszerrel gondoskodik, illetve amelyeknek megszegését kényszereszközökkel torolja meg. Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénias normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagja többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszállással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb helytelenítés. Beszélhetünk egy-egy nemzeti kisebbség, vallási csoport, társadalmi réteg szubkultúrájáról. A közösségi együttélés szabályainak áthágását figyelhetjük meg a bűnözési statisztikákban.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Kálmán Imre Művelődési Központban folyamatos a jótékonyági gálakoncertek, előadások szervezése korosztálytól függetlenül. Társadalmi szerepvállalásuk elköteleződést jelent a részükre a hátrányos helyzetű embertársaink segítésére. Szabadtéri rendezvényeken adománygyűjtési lehetőséget biztosítanak a Beszédes József Általános Iskola Speciális Tagozatának, a Máltai Szeretetszolgálatnak, az Állatmenhelynek stb.

Siófoki egyesületek minden évben gálakoncertek szervezésével járulnak hozzá a helyi közösségi élethez és a hátrányos helyzetek leküzdéséhez.

A siófoki egyesületek számos esetben segítik a városi rendezvényeket a gördülékeny lebonyolításban, az őrzés, a lezárások, a tájékoztatások biztosításával.

A nyári szezonban csak az ő segítségükkel tudják a kiállításainkat nyilvánossá és elérhetővé tenni a hét minden napján, a teljes nyitvatartási idővel.

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
7	igen	67 342	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi élet szinterei fórumai elsősorban a lakóközösségek, munkahelyek kulturális és sportegyesületek, iskolák, egyházi szervezetek, civil és nonprofit szervezetek stb. Településünkön mindegyik közösségi forma létezik és jól működik, a szervezetek tudatában vannak azzal, hogy a társadalmi és gazdasági jólét, az életminőség javítását csak úgy lehet biztosítani, ha tevékenységük során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezelik. Ennek szellemében végzik napi tevékenységüket. A város rendszeresen szervez közösségi rendezvényeket elsősorban kulturális területen, melyek nagy részét az Önkormányzat finanszírozza, de a civil kezdeményezések is jelentős hányadot képeznek a kultúra, egészségvédelem, környezetvédelem és karitatív szolgálatok terén. Az egyes programok leghatékonyabb tájékoztatási a város internetes honlapja, illetve a szervezetek egyéni internetes honlapjai. Ezen tájékoztató felületeken keresztül a lakosság, de a szélesebb kör is naprakész információkhoz juthat a szervezett rendezvényekről.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;
- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;
- e) helyi lakossági önszerveződések.

A város közösségi szelleméről általánosságban elmondható, hogy lakói harmonikusan képesek egymás mellett, illetve egymással élni. A konfliktusok legnagyobb részben a jelen lévő szegénységből, a kilátástalanság érzetéből eredhet, természetesen nem csak a szegregált területeken, hanem a város egészét érintően is. Az ebből adódó feszültségek oldására adnak kiváló lehetőséget a szervezett közfoglalkoztatási programok, melyek keretében a korábban már említett, a város egészét érintő közterület karbantartási feladatokat látjuk el.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Szervezetten és eredményesen működik Siófok Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata. Az elnökséggel és az elnökkel rendszeresen az egyeztetések, véleményüket az Önkormányzat minden lényeges döntésnél kéri és igényli. Nagyon fontos szervezeti keretét jelenti ez az együttműködés az anti-szegregációs törekvéseknek.

Siófok Város Önkormányzata és a Cigány Nemzetiségi Önkormányzat Együttműködési Megállapodásában foglaltaknak megfelelően a Nemzetiségi Önkormányzatot megilleti az

önkormányzati tulajdonban lévő térítésmentes iroda, irodabútor-használat, továbbá a karbantartási és rezsiköltségét az Önkormányzat biztosítja részükre.

Az együttműködés másik fontos formája, hogy Siófok önkormányzata megbízásából a jegyző rendszeresen részt vesz a CNÖ ülésein, az ott felmerült kérésekről, igényekről rövid úton tájékoztatja a város vezetését. Az együttműködés, és a vezető testületek ülésén a képviselő tehát kölcsönös, és oda-vissza alapon működik. Ez a fontos szervezeti keret a tapasztalatok szerint jól szolgálta az anti-szegregációs célokat, a következő időszakban is indokolt a fenntartása, és lehetőség szerinti továbbfejlesztése.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élők: Alacsony bérek	Mélyszegénységben élők: Bérrendezés, intézmények létrehozása, szakmai megbecsülés, életpálya-modell, lakhatás támogatása szakemberek számára, megfelelő infrastruktúra biztosítása
Munkanélküliség	Munkahelyteremtés, védett munkahelyek, részidős munkahelyek biztosítása, családbarát munkahelyek teremtése, képzési lehetőségek
Anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő	Megfelelő fórumokon meg kell ismertetni a lakosságot a lehetőségeivel. Tanácsadó szolgáltatás: jogi, pszichológiai, egészségügyi, adósságkezelési tanácsadás
Iskolai végzettség, képzések hiánya (pl. álláskeresési technikák)	munkaképesség javítása, motiváció a munkavállalásra, készségfejlesztő csoportok (pl. munkamegtartás, munkaszerzés)
Romák helyzete: Hiányos vagy elavult adatok	Romák helyzete: A roma lakosság számáról pontosabb adatok begyűjtésében részt kell, hogy vegyenek a város oktatási és szociális egészségügyi intézményei
Munkanélküliség	Az önkormányzatnak törekednie kell, hogy foglalkoztatóként maga is közvetlenül növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, óvodák, iskolák, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz, és ennek kialakítására együttműködési megállapodást köt a helyi cigány kisebbségi önkormányzattal, vagy roma civil szervezettel.
Helyi esélyegyenlőségért felelős ember hiánya	Az önkormányzatnál esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt, és ezen a területen képzett munkatárs alkalmazása.
A cigány kultúra és társadalom ismeretének hiányossága a többségi társadalom tagjai számára.	Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában jelenjenek meg a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket

	bemutató elemek.
Higiéniás problémák	Helyi civil szervezetek, cigány kisebbségi önkormányzat, a védőnő és a körzeti orvos együttműködésében tájékoztató fórumok tartása a szűrővizsgálatok fontosságáról.
Éhezés	Az önkormányzatok segélyezési gyakorlatában kiemelt figyelmet kell szentelni az alultáplált gyerekek családjainak akár természetbeni támogatására.
Egészségügyi problémák	Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismereteket beépítése a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjába (a közoktatás minden szintjén, óvodától a középiskoláig); és az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése és támogatása.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

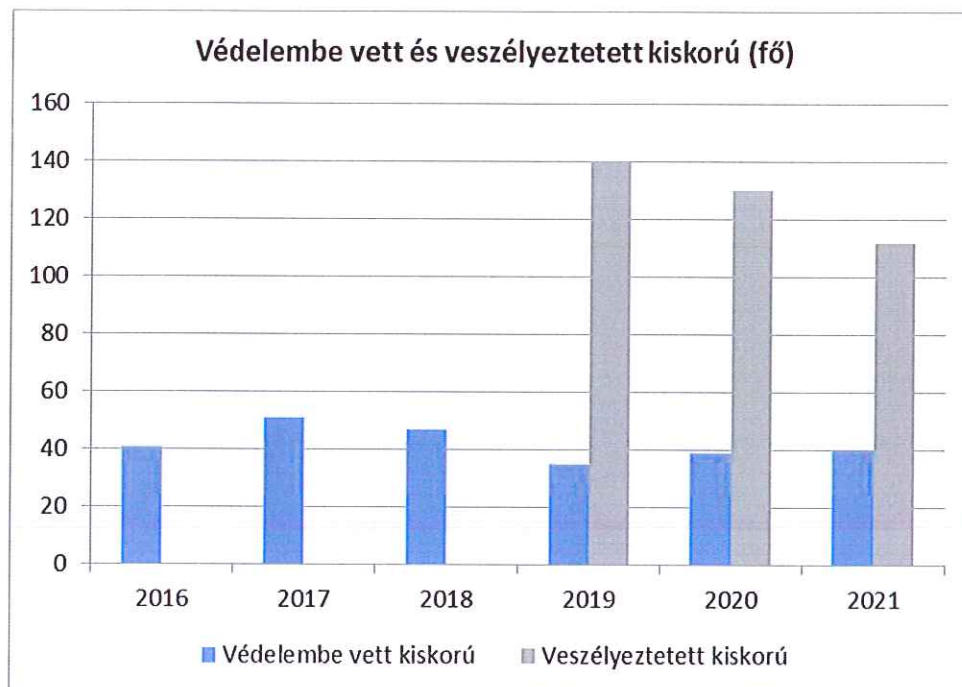
4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	11 633	13 410	25043	46,45%	53,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			528	2,11%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 624	1 628	3252	6,48%	6,50%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	336	296	632	1,34%	1,18%

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	41	0
2017	51	0
2018	47	0
2019	35	140
2020	39	130
2021	40	112

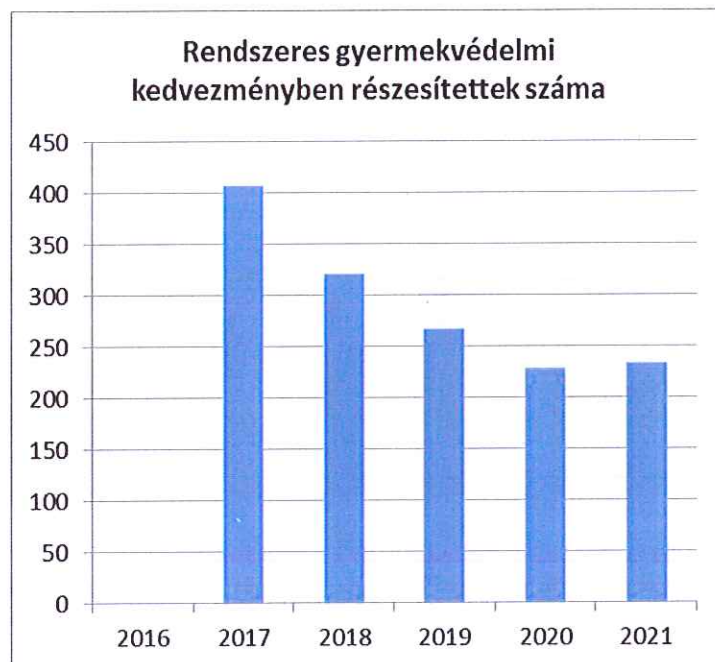
Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők helyzete

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	407
2018	321
2019	267
2020	228
2021	233

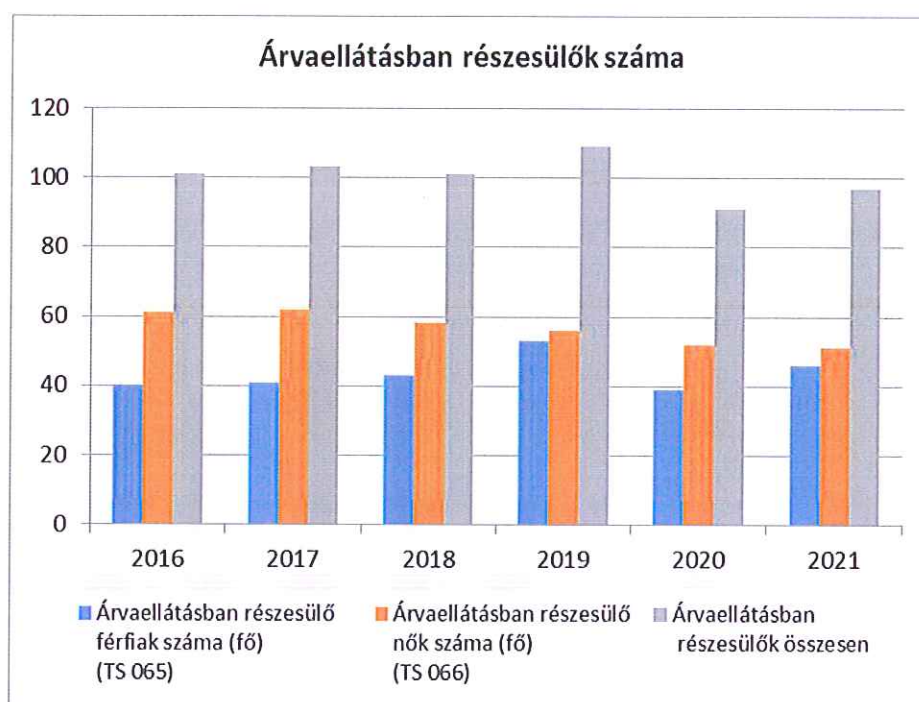
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	40	61	101
2017	41	62	103
2018	43	58	101
2019	53	56	109
2020	39	52	91
2021	46	51	97

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem rendelkezünk nyilvántartással azokról a gyermekekről, akik nem rendelkeznek magyar állampolgársággal.

A gyermekétkeztetés biztosítása évről-évre nagyon komoly költséget jelent az önkormányzat költségvetésében, az ingyenesen étkezők köre jogszabályi környezet miatt nagyon széles.

A statisztikai mutatók negatív alakulása egyértelműen jelzik és megerősítik, hogy a megélhetési körülmények romlása egyre nehezebb, a családfenntartás egyre több jövedelmet igényel, és a munkabérek, és alanyi jogon járó családi juttatások nem nyújtanak kellő fedezetet a megélhetéshez, szükséges a szociális ellátó rendszeren keresztül is a jövedelem kiegészítése akár rendszeres akár átmeneti – rendkívüli formában.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

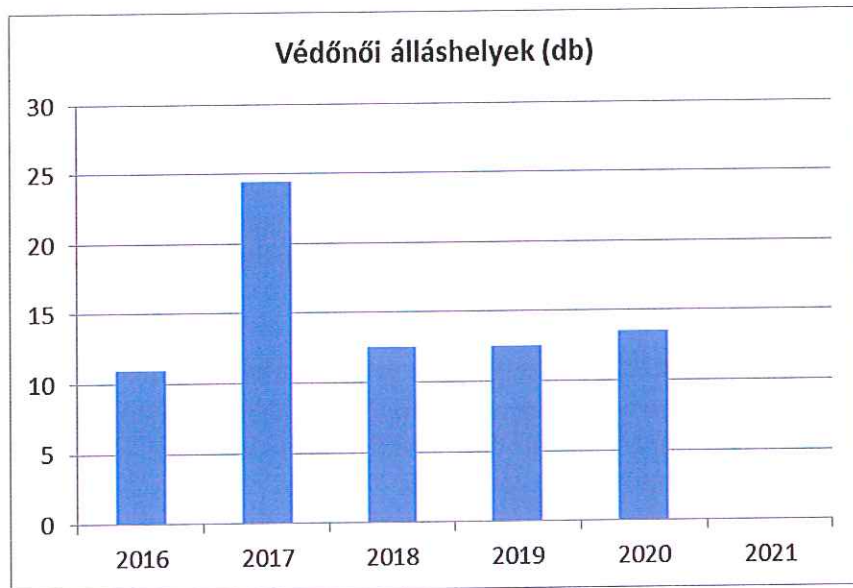
Településünkön elmondható, hogy a gyermekek fejlődésével foglalkozó intézmények mindenki számára egyenlő esélyű hozzáférést és fejlődési lehetőséget biztosít úgy az egészségügyi – óvodai – bölcsődei ellátás, mint az iskolai oktatás területén.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	11	n.a.	-
2017	24	n.a.	-
2018	13	n.a.	-
2019	13	n.a.	-
2020	14	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

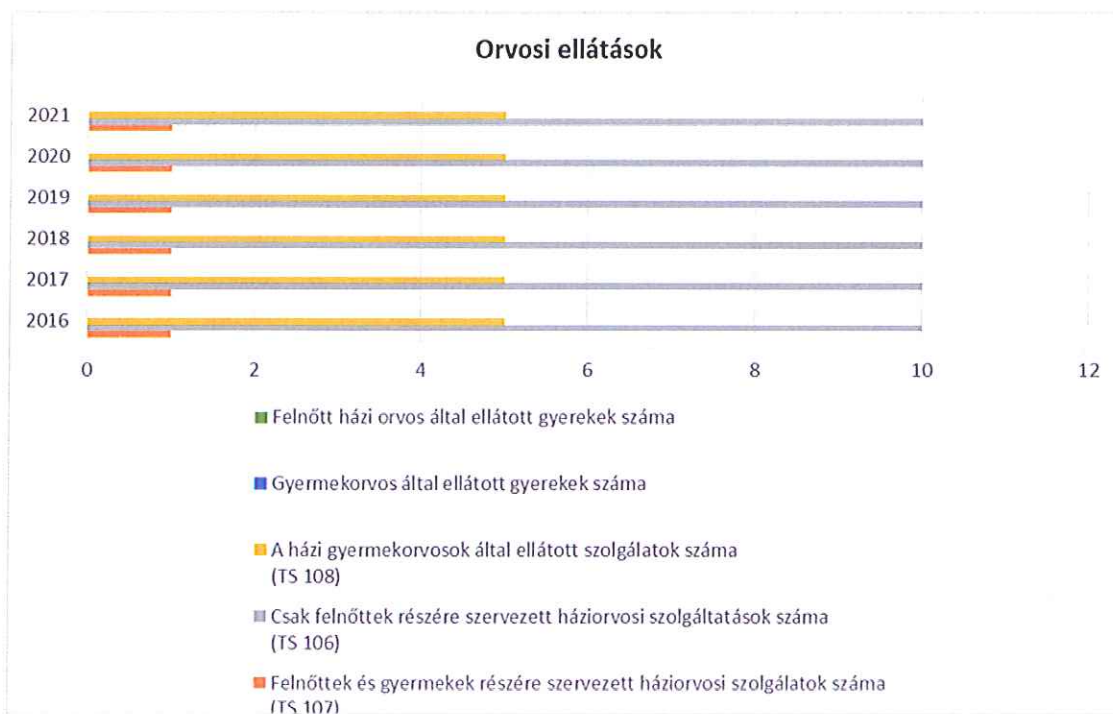

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	10	5	n.a.	n.a.
2017	1	10	5	n.a.	n.a.
2018	1	10	5	n.a.	n.a.
2019	1	10	5	n.a.	n.a.
2020	1	10	5	n.a.	n.a.
2021	1	10	5	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Siófok Város Gondozási Központjában működik a Család- és gyermekjóléti központ és a Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A központ feladatai:

- Ellátja a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, valamint a Gyvt. 39. § (3a) bekezdése és a 40/A. § szerinti feladatokat.
- A Siófoki Járáshoz tartozó településeken élők számára egyéni és csoportos speciális szociális és gyermekjóléti szolgáltatások, programok nyújtása.
- Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység ellátása.
- A járás területén működő család-és gyermekjóléti szolgálatok részére szakmai támogatás nyújtása.

Alapvető célok:

A Siófoki Járás településein élők számára a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység ellátása. A járás területén működő család-és gyermekjóléti szolgálatok feladatainak szakmai támogatása, részükre rendszeres konzultáció nyújtása.

Ellátottak, gondozottak szociális jellemzői

Az intézmény által gondozott családok, valamint gyermekek jelentős hányada sokproblémásnak mondható. A családok leginkább anyagi, megélhetési, lakhatási nehézségekkel küzdenek. Az anyagi problémák mögött meghúzódik az alacsony iskolázottsági szint, a szociális transferekre való berendezkedés, a munkavállalási kedv alacsony szintje, motivátlanság, alacsony jövedelmi viszonyok, rossz életvezetési szokások (pénzkezelési nehézség, számlatartozások, hitel). Gyakori problémát jelent a szülők nem megfelelő életvitele. Sok esetben a családi működéshez szükséges feltételek nem biztosítottak nemcsak fizikai, hanem érzelmi szinten sem (pszichés és mentális betegségek családi konfliktusok kialakulásához vezethetnek). A szülő életvitelében jelentkező problémák közül megfigyelhetők a konfliktusos házastársi-élettársi kapcsolatok, alkoholizáló szülői magatartás, kapcsolatfüggőség, biztonság hiánya, biztonság megteremtésére való képtelenség, a jövőkép, illetve célok teljes hiánya, valamint értékrendbeli problémák. A gyermeknevelési nehézségek a nem megfelelő nevelési attitűdből, következtelen nevelési elvekből, napi rutin-rendszeresség hiányából, alacsony szintű szocializáltságból, elhanyagoló

szülői magatartásból, család diszfunkcionális működéséből, szülői szerepben való nem megfelelésből adódnak. A gyermekek viselkedészavara, magatartás problémái, illetve gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézsége súlyos problémát jelent nem csak a család, hanem a közoktatási intézmény és a családot segítő szakember számára is. A problémák lehetnek pszichés eredetűek, fakadhatnak kortárs csoportok hatásából, értékvesztésből.

Segítő beszélgetés, tanácsadás révén segít a szakember a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásában.

A szolgáltatást igénybe vevők legmagasabb iskolai végzettség szerinti felosztásából kiderül, hogy az iskolázatlanabb, mindössze 8 osztállyal rendelkező egyének azok, akik leginkább megfordultak az intézménynél, emellett azoknak a száma is magas, akik szakmunkásképző iskolát végeztek. Jelentős arányt képviselnek azok, akik nem rendelkeznek befejezett általános iskolai végzettséggel.

A család- és gyermekjóléti központ fő feladatai:

- Egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása keretében:
- Utcai szociális munka (ha a helyi viszonyok indokolják)
- Kapcsolattartási ügyelet, ennek keretében közvetítői eljárás
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Jogi, addiktológiai és pszichológiai tanácsadás
- Mediáció
- Családkonzultáció, pár- és családterápia, családi döntéshozó konferencia
- Óvodai és iskolai szociális segítőtévékenység biztosítása
- Szociális diagnózis készítés (jelzőrendszeri tagok felkérésére is)
- Esetmegbeszélések, esetkonferenciák

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

Ellátási terület: (Siófoki Járás települései)

Ádánd, Balatonendréd, Balatonföldvár, Balatonőszöd, Balatonszabadi, Balatonszárszó, Balatonszemes, Bálványos, Kereki, Kőröshegy, Kötcse, Nagyberény, Nagycsepely, Nyim, Pusztaszemes, Ságvár, Siófok, Siójut, Som, Szántód, Szólád, Teleki, Zamárdi.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység ellátása keretében:

- a) Kezdeményezi a járási gyámhivatalnál gyermek/ek védelembe vételét vagy súlyos fokú veszélyeztetettség esetén ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét.
- b) Javaslatot készít a járási gyámhivatal felé a gyermek/ek védelembe vételére, ill. a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, harmadik személynél történő elhelyezésére, családba fogadására, családba fogadó gyám kirendelésére, a gyermek családból történő kiemelésére, leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére.
- c) Együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását.
- d) Családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez (vérszerinti családgondozás) – az otthont nyújtó ellátást, ill. a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához.
- e) Utógondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.
- f) Védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, ill. gyámhatóság megkeresésére pénzfelhasználási tervet készít

Jelzőrendszer járási szintű koordinálása

- a) Koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját.
- b) Szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához.
- c) Összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.
- d) Család – és gyermekjóléti szolgálat megkeresése alapján segítséget nyújt, sz.sz intézkedik
- e) Segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai és a család-és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusok megoldásában.
- f) Megteszi a Gyvt. 17.§ (4) bekezdése szerinti jelzést.
- g) A kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.
- h) A járási szintű jelzőrendszeri feladatok koordinálását járási jelzőrendszeri tanácsadó végzi.

Szakmai támogatást nyújt a járás területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára, ennek érdekében

- a) Havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a járás területén működő szolgálatok számára és sz.sz. konzultációt biztosít.
- b) Tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, a változásokról, a járás területén elérhető más személy, ill. szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról.
- c) Ha a család és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, a Gyvt. 40/A§ (2) bekezdés b) pontja szerinti esetben bevonja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába, egyéb esetben felhívja a család- és gyermekjóléti szolgálatot a szolgáltatás nyújtására.

Az ellátandó célcsoport jellemzői

- szociális és mentálhigiénés/életvezetési problémákkal küszködő gyermekek, egyének, családok, csoportok
- krízishelyzetbe került gyermekek, egyének, családok,
- hátrányos helyzetű, veszélyeztetett kiskorúak
- kapcsolattartási problémákkal küzdő családok
- járás területén működő család-és gyermekjóléti szolgálatok

Speciális szolgáltatások célcsoportjai:

- magatartási, beilleszkedési, tanulási problémákkal küzdő gyermekek
- kallódó, csellengő, kulcsos gyermekek
- bántalmazott, elhanyagolt vagy más okból veszélyeztetett kiskorúak
- külön élő szülővel/nagyszülővel való kapcsolattartási problémákkal küzdő gyermekek, szülők
- párkapcsolati problémákkal küzdő párok, családok
- mentális gondokkal küszködő kiskorúak és családtagjaik

A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatás formája, köre, rendszeressége, speciális szolgáltatások

A család-és gyermekjóléti központ személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatás, mely általános és speciális segítő tevékenysége során a szociális munka eszközeit és módszereit használja fel.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt:

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet biztosítja:

A gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt.

A felügyelt kapcsolattartást elrendelő szervvel történt előzetes egyeztetést követően a felügyeletet ellátó szakembert, vagy lehetővé teszi más felügyeletet ellátó szakember jelenlétét.

Az érintettek kérésére, valamint a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárást (mediáció), melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.

A konfliktuskezelő szolgáltatást vagy az önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyi szolgálatot.

A család- és gyermekjóléti központ a felügyelt kapcsolattartás elmaradása esetén annak elmaradásáról öt napon belül, megvalósulásáról, az ott törtétekről, a szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy és a gyermek kapcsolatának alakulásáról, a felügyelet fenntartásának szükségességéről felkérésre, vagy felülvizsgálatára vonatkozó javaslatáról hivatalból tájékoztatja a gyámhivatalt.

A felek hatósági eljárást mellőző kezdeményezése esetén gyermekvédelmi közvetítést az a személy végez, aki a szociális továbbképzések rendszerében minősített konfliktuskezelő vagy mediációs programon képzésben részesült.

A Kapcsolat ügyelet működéséért, mediációkért, a beosztásért, a kapcsolatügyi koordinátor a felelős. Ezt a feladatot a járási jelzőrendszeri tanácsadó látja el.

Utcai szociális munka

Az utcai – helyi viszonyok által indokolt esetben lakótelepi – szociális munka feladata:

A magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése.

A működési területén felderítő, és elérési munkát végez, ezt követően a hajléktalan és csellengő gyermekek, egyének és csoportok számára megkeresés, tanácsadás, gondozás, esetkezelés és szállítás szolgáltatási elemeket biztosít szükség szerint.

A lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése.

A gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programok szervezése a járás területére vonatkozóan, az érintett gyermekek lakókörnyezetében, az általuk látogatott bevásárlóközpontokban, illetve egyéb helyszíneken, vagy a család- és gyermekjóléti központ területén, lehetőség szerint bevonva a gyermek családját is.

Kórházi szociális munka

A kórházi szociális munka feladata:

A szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése.

A gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. § (2) bekezdése szerinti intézkedések megtétele.

A Siófok Város Kórháza felnőtteket ellátó, főként a pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályaival való együttműködés.

Iskolai szociális munka

A feladatot az óvodai-iskolai szociális segítői csoport látja el.

Célja és feladata:

Az iskolai szociális munka a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak nyújt támogatást azáltal, hogy egyéni és csoportos formában segíti:

A gyermeket a korának megfelelő, nevelésbe, oktatásba való beilleszkedéséhez, tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében.

A gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárását és megoldását.

A gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában.

A szociális munkások fontos tevékenysége a prevenció: az egészségfejlesztésben való közreműködés, az iskolai lemorzsolódás és az iskolai erőszak megelőzése, csökkentése.

A gyermek családját a gyermek iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában segíti.

Amennyiben a szociális munka helye és az érintett lakóhelye különböző család-és gyermekjóléti központok területén található, a család- és gyermekjóléti központ értesíti a lakóhely szerinti központot a veszélyeztetettségéről.

A feladat ellátása az intézmények, illetve fenntartók között kötött közös megállapodással történik. A segítői feladat területi felosztással működik.

Jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A szolgálat állandóan hívható telefonszám elérésével biztosított. A készenlétkben lévő munkatárs segítséget nyújt, vagy segítséget mozgósít a Siófoki Járás egész területén élő gyermekeket érintő krízishelyzetekben.

A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával kerül megszervezésre oly módon, hogy a készenlétkben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani. A család- és gyermekjóléti központ tájékoztatást nyújt a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről is.

A készenléti szolgálati feladatokat elsősorban a központ esetmenedzserei látják el, azonban a tevékenység végrehajtásába bevonhatók a szolgálat családsegítői is.

A feladat ellátása előre egyeztetett beosztás szerint valósul meg, mely feladatért az ügyeletes külön díjazásban részesül.

Szociális diagnózis készítése

A család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist. A család- és gyermekjóléti központ a szociális diagnózis elkészítésébe bevonhatja a nem járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálatokat is.

A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális szolgáltatókat és a szociális intézményeket a megnevezésre került ellátás biztosítására.

A diagnózis készítése egyfajta első interjú helyettesítő, a család és annak működését, struktúráját átvilágító tevékenység, kutatás.

A Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ szociális diagnózist készít:

- a család- és gyermekjóléti szolgálat kezdeményezésére, ha olyan szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele válik szükségessé, amelyben az ellátott vagy a család nem részesül, vagy azt a szolgálat más okból szükségesnek tartja,

- a család- és gyermekjóléti szolgálatnál gondozásban nem álló ellátott esetén akkor, ha az esete nem tartozik a Gyvt. 40/A. § (2) bekezdés a) vagy b) pontja alá,

- és a szociális diagnózis elkészítéséhez valamennyi érintett hozzájárul.

A szociális diagnózis elkészítését a 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagjai is kezdeményezhetik a család- és gyermekjóléti központnál.

A diagnózis készítésének célja, hogy elősegítse a családok számára a különböző fontos szolgáltatásokhoz való hozzájutást. Diagnózis készítése kötelező a speciális feladatok ellátásának igénybevétele megelőzően, valamint az alapellátást megelőzően. Egyéb esetben felkérés alapján történő tevékenységi kör. A diagnózis készítésére a központon keresztül a jelzőrendszer tagjai is benyújthatják igényüket, a direkt erre a célra készített igénylőlapon. A diagnózis készítéséhez a felkérés után, időpont-egyeztetése szükséges.

A diagnózis készítése osztott munkakörben ellátott feladat, amely a munkaköri leírásban szerepel.

Jogi tanácsadás

A központ ügyfélkörének részére ingyenesen történő jogitanácsadást foglalja magában. A szolgáltatást igénybe vevők számára előzetes időpontegyeztetés nem szükséges. A feladatot csak és kizárólag jogi végzettséggel rendelkező szakember láthatja el.

A jogi segítségnyújtás alkalmával egyéni tanácsadás, személyre szabott tanácsadás, iratszerkesztés történik.

Pszichológiai és addiktológiai tanácsadás: A központ ügyfélkörének ingyenesen történő tanácsadása. A szolgáltatás igénybevételéhez előzetes időpont-egyeztetés szükséges. A feladatot kizárólag szakképzettséggel rendelkező szakember láthatja el.

Pszichológiai tanácsadás:

A pszichológus által nyújtott segítő beszélgetés 3-8 alkalomra korlátozódik, semmiképpen sem tarthat több évig. Pszichológus és kliens - beszélgetve egy aktuális dilemmával, kérdéssel foglalkozik. Objektíven, külső szemmel próbál segíteni megérteni és feldolgozni helyzetet. Pszichológus nem ad konkrét tanácsot (azt az egy esetet kivéve, ha megoldás megtalálásához konkrét információkra, konkrét ismeretekre van szükség), inkább a felmerült kérdés szélesebb vizsgálatában, esetlegesen egy szükséges döntés meghozatalában igyekszik segítséget nyújtani, szükség esetén pszichoterápiát javasol.

Addiktológiai tanácsadás:

Pszichoterápiás folyamat, amely a szenvedélybetegek és hozzátartozóik, alkohol- és egyéb problémás szerhasználók, viselkedéses függőségekkel (pl. játékszenvedély, evészavarok, internetfüggőség stb.) élő egyének és családjaik számára igyekszik lehetőséget biztosítani a változtatásra. Szemlélete a józanságon túl, a felépülést célozza meg. Az egyéni igényekre és megküzdési képességekre építve segíti a klienseket új alapokra helyezni kapcsolataikat és egészségesebb működésmódokat kialakítani.

Az addiktológiai tanácsadás keretén belül történik a rendőrség által elrendelt elterelés, mely igénybevételéhez szükséges az elrendelő határozat is.

Mediáció

A szolgáltatás igénybevételéhez előzetes időpontegyeztetés szükséges.

Az alternatív vitarendezés egyik lehetséges módszere a mediáció, amely során a felek egy semleges harmadik fél, a mediátor bevonásával próbálnak saját maguk megoldást találni konfliktusukra.

A mediátor nem ad tanácsot és nem dönt, inkább egy módszeres kommunikációs eszközzel segít a probléma mögött álló érdekek és szükségletek feltárásában azért, hogy egy olyan megoldás születhessen, amelyben mindkét fél érdekei érvényre jutnak. A mediátor feladata a felek közötti indulatok fékezése, a megoldásra váró érdekalapú konfliktus okának tisztázása és konstruktív párbeszéd kialakítása a felek között. A mediáció során a megállapodás lényege a konszenzus, vagyis a nyertes-nyertes helyzet, mivel olyan megoldást céloz meg, amelyben mindkét fél érdekei érvényre jutnak, és amely mindkét fél számára elfogadható. A mediáció magában hordja a fejlődés lehetőségét és egy magasabb szintű egyensúly megteremtésének esélyét. 23

A mediátor szerepe és szakmai alapelvei:

- a folyamat közben tartása,
- semleges viszonyulás a vita tárgyához,
- különbségek kiegyenlítése, erőegyensúly biztosítása,
- a kommunikáció elősegítése,
- az érzelmelek kontrollálása,
- a megállapodás elősegítése,
- az eljárás folyamatának felügyelete.

A mediációs szolgáltatást csak képzett mediátorok végezhetik, mely végzettségről tanúsítvánnyal rendelkeznek. A mediáció akár több alkalom is lehet, majd ezt követően írásbeli megállapodás születhet. Az egyes szakaszok alatt részmegállapodás is készülhet.

Családkonzultáció, pár- és családterápia, családi döntéshozó konferencia

A szolgáltatás igénybevételéhez diagnózis készítése, illetve előzetes időpont egyeztetés szükséges. A családkonzultáció, pár-és családterápia, családi döntéshozó konferencia folyamata szorosan kapcsolódik a megelőzéshez.

Nemcsak a már kialakult családi működési zavarokkal foglalkozik, hanem ezen zavarok, tünetek és betegségek soron következő generációra való „átörökítésével” is. Egy olyan pszichoterápiás szemléletről és egyben módszerekről beszélünk, amellyel a szakképzett szakember segíti a problémák okainak felderítését a tüneteket hordozó egyénnel/egyénekkal és annak családjával együttműködve. A terapeuta rendszerszemléletben gondolkodik és végzi feladatát.

A szakember a terápia során – a lehetőségekhez mérten – optimalizálja a családi rendszer működését: megváltoztatja az élmények átélésének minőségét, és ezáltal a család viselkedését. A családi kapcsolatokban interakció, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, valamint a magatartásban. A terápiában a tünet, illetve a tünehordozó a család egészének metaforikus módon megnyilvánuló zavarát, diszfunkcióját képviseli.

A terápia módszertanára jellemző a terapeuta fokozott aktivitása a terápiás folyamat kezelésében. A terápia eszköztára rendkívül gazdag, színes és sok szinten mozgatja meg a rendszerfolyamatokat.

A terápiát csak és kizárólag képzett, vagy legalább az alapképzést már elvégzett szakemberek végezhetik, ők azonban csak szupervízió mellett.

A **Védőnői Szolgálat** az alábbi telephelyen működik: 8600 Siófok, Semmelweis u. 1/A.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Siófoki Kórház és Rendelőintézet a Balaton déli partjának egyetlen kórháza.

A Csecsemő és Gyermekgyógyászati osztályon a betegforgalom függvényében lehetőség van egy hozzátartozó elhelyezésére gyermekével azonos kórteremben, térítés ellenében. 1 éven aluli, szoptatott csecsemők édesanyjának elhelyezése térítésmentes. A betegek nagy része a Balaton déli partjáról érkezik, de ellátják a szomszédos megyék közeli településeinek lakóit is. Nyári időszakban a betegek nagy részét ideiglenesen felvevő területünkön tartózkodó üdülő vendégek teszik ki.

A járó vagy fekvő betegként osztályra került betegeknek lehetőség szerint végleges ellátást nyújt az osztály. Amennyiben betegségük jellege miatt ellátásuk lehetőségeinket, illetve kompetenciánkat meghaladja, speciális intézeti ellátást kezdeményeznek.

Gyermek nőgyógyászat, gyermek ambulancia, valamint gyermek szakrendelések is rendelkezésre állnak.

Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelete rendelkezik az **Egészségügyi Alapellátásról** és a kötelező egészségügyi alapellátási feladatai körében

- a) megállapítsa és kialakítsa a házi orvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi alapellátási körzeteket,
- c) megállapítsa az iskola védőnői ellátás körzeteit,
- d) rendelkezzen az iskola-egészségügyi és iskolafogászati ellátás körzeti besorolásáról.

A rendelet értelmében, **Siófok városban 10 felnőtt házi orvosi körzet, 5 házi gyermekorvosi körzet, 5 vegyes fogorvosi körzet, és 4 iskola védőnői körzet működik.**

Az orvosi körzetek utcajegyzékét, valamint a nevelési és oktatási intézmények körzetbeosztását a rendelet melléklete tartalmazza.

- a) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A helyi önkormányzatok számára törvény írja elő a sporttal kapcsolatos kötelező feladatokat, és emellett illetékességi területükön a helyi gyermek- és ifjúsági sport, az utánpótlás-nevelés, a nők és a családok sportjának, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok és a fogyatékosok sportjának, illetve a tömeges részvétellel zajló sportrendezvények lebonyolításának támogatását.

Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a sportról szóló 46/2013. (XII.13.) önkormányzati rendelet értelmében a Siófok Város Önkormányzata a testnevelés és sportfeladatai ellátása érdekében sportlétesítményeket tart fenn, sportszervezeteket (egyesületek, vállalkozások) támogat. Önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények:

Önkormányzati tulajdonú, más szervezet által üzemeltetett sportlétesítmények:

1. TENISZCENTRUM, Jókai Park (hrsz 6700)- Siófoki Spartacus SE tartja fenn
2. Foki hegyi SPORTCENTRUM (hrsz 9697/72)– Siófok Kézilabda Club Kft üzemelteti
3. Csárdaréti úti LABDARÚGÓ PÁLYA (hrsz 11187)– Balatoni Vasas SE tartja fenn
4. Révész Géza utcai Labdarúgó STADION (hrsz 4519/3)- A Révész Géza utcai Labdarúgó STADION-t (hrsz 4519/3) a BFC Siófok Sportszolgáltató Kft. tartja fenn 2014. július 21-étől.
5. Vak Bottyán utcai füves, műfüves LABDARÚGÓ PÁLYÁK (10083/1 hrsz)- Siófoki Bányász SE tartja fenn

Önkormányzati tulajdonú és használatú, sportlétesítmények:

1. Koch Róbert u. 15/B hálóval bekerített ASZFALTOS KÉZILABDAPÁLYA
2. Koch Róbert u. 21 ASZFALTOS RÖPLABDA ÉS TENGŐ PÁLYA
3. Koch Róbert u. 20 hálóval bekerített ASZFALTOS KÉZILABDA, ILL. FOCIPÁLYA
4. Minta Lakótelep hálóval bekerített ASZFALTOS KÉZILABDA, ILL. FOCIPÁLYA
5. Siófoki Beszédes József Általános Iskolánál lévő udvari sportpályák

Önkormányzati tulajdonú, köznevelési intézmények használatában lévő sportlétesítmények :

1. Siófoki SZC Krúdy Gyula Technikum és Gimnázium sportkomplexum
2. Siófoki SZC Baross Gábor Technikum és Gimnázium tornaterem
3. Siófoki SZC Baross Gábor Technikum és Gimnázium sportudvar

Önkormányzati tulajdonú, köznevelési intézménnyel közös használatban lévő sportlétesítmények:

1. Siófoki Vak Bottyán János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tornaterme
2. Siófoki Vak Bottyán János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola sportudvara
3. Siófoki Széchenyi István Általános Iskola tornaterme
4. Siófoki Széchenyi István Általános Iskola udvari sportpálya
5. Siófoki Széchenyi István Általános Iskola tornacsarnoka
6. Siófoki Széchenyi István Általános Iskola salakos pálya
7. Siófoki Beszédes József Általános Iskola tornacsarnoka
8. Siófoki Beszédes József Általános Iskola Speciális tagozat tornaszoba
9. Siófoki Perczel Mór Gimnázium tornaterme
10. Siófoki Perczel Mór Gimnázium sportudvar

Egyéb sportolásra alkalmas terek:

FGXTREME – Kördeszka pálya

Régóta és többször jelezték a siófoki fiatalok az igényüket egy extrém sportpályára. Az elmúlt években jobb híján a Fő téren a Gáti gödröt használták erre a célra. A siófoki képviselő-testület 2016 februárjában döntött a pálya megépítésének támogatása mellett, amelyhez 8 millió forinttal járult hozzá a település meghatározó cége, az FGSZ Földgázszállító Zrt. A társaság számára kiemelten fontos, hogy jó kapcsolatot ápoljon a működési területén található településekkel, és ne csak üzleti tevékenységével járuljon hozzá azok fejlődéséhez. Energikus Település Programja keretében 2009 óta hét településen működött közre egy-egy játszótér, illetve sportpálya és kültéri szabadidőcentrum megépítésében azzal is, hogy dolgozói jelentős mértékben vállaltak önkéntes munkát a fejlesztések megvalósításában. Mintegy másfél hónap alatt, 2016 júniusára épült meg az önkormányzat és a társaság partnerségében az FGXTREME névre keresztelt sportpálya. A

mintegy 20 millió forintból készített és eszközökkel felszerelt terület a Béke park északnyugati oldalán található, amit a gördeszkások, görkorcsolyások, BMX-esek és rolleresek egyaránt használhatnak éjjel-nappal.

Siófoki játszóterek és Fitnessparkok:

Jókai park I.
Mártírok útja Jókai park nyugati bejárat
Jókai park II.
Petőfi sétány felől Jókai park északi bejárat
Tinódi téri fitnesspark
Bajcsy Zs. u.- Sziget u. kereszteződése
Kispiac tér
Újpiac tér
Rózsa u.- Mészáros L. u. sarok
Molnár István u.
Minta lakótelep
Say Ferenc u.
Jedlik Á. u.
Kék tó játszótér
Bláthy O. u. 4. szám mögött
Koch R. u. 10-14.
Koch R. u. 20.
Koch R u.9/A (Kisposta)
Koch R. u. 15 / B
Koch R u.25-27
Béke park
Árpád utca
Árpád u.- Báthory fejedelem u. kereszteződése
Kiliti városrész Szeptember 6-a tér
Béke tér
Gyöngyike u.
Kiliti városrész
Töreki
Diófás u. - Töreki u. kereszteződése
Harangvirág u.
Akácos tér
Posta u. mellett
Vasút u.
vasúti átjáró előtti területen

b) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A közétkeztetési szolgáltatást nyújtó vállalkozás, az S-FOOD Gastronomy Kft.a gyermekétkeztetés, a szociális és egészségügyi intézmények ellátása során a táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló rendelet figyelembevételével, amely megfelelő módon szabályozza a közétkeztetésben felszolgált ételek összetételi tulajdonságait, állítja össze az étrendet, figyelembe véve az egyes korosztályoknak megfelelő tápanyag összetételt.

Intézményi gyermekétkeztetés

Siófok Város Önkormányzata kötelező feladati körében gondoskodik a Csicsergő Bölcsődében és siófoki köznevelési intézményekben (Siófok Város Óvodája, általános iskolák, középiskolák a gyermekétkeztetést.

A bölcsődében külön tej- és főzőkonyha működik, az óvodások és a tanulók számára pedig a gyermekétkeztetést az önkormányzattal kötött szerződés alapján az S-FOOD Gastronomy Kft.

szolgáltatja a napi többszöri étkezést. Az intézményekben a tálaló konyhák és az ebédlők rendelkezésre állnak.

Az étkezési térítési díjakat az önkormányzat minden év április 1.-jéig felülvizsgálta, azok mértéke 2013. óta nem változott, míg a szolgáltató egységárai folyamatosan, csak az elmúlt 2 évben 20%-kal emelkedtek. Az önkormányzat a saját bevételeiből jelentős forrásokkal pótolja a gyermekétkeztetésre biztosított normatív állami támogatás, valamint a térítési díj bevételek és szolgáltatási díjak közötti különbséget.

A bölcsődében a gyermekek többsége ingyenes étkezésre jogosult (Gyvt. 21/B §), mivel az ennek feltételeként meghatározott egy főre eső jövedelem felső határa jelenleg 200 564,- Ft/fő/hó (2023. évi adat).

Az óvodások, általános- és középiskolai tanulók közül ingyenes étkezhetnek, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, akiket nevelésbe vettek, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el; azon gyermek, aki tartósan beteg vagy fogyatékos, a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.

Az intézményi gyermekétkeztetést az *intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével* kell biztosítani, ha a gyermek gyermekvédelmi kedvezményben részesül; az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben; a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A gyermekétkeztetésben részesülők szám 2300 fő körüli, közülük a térítési díjat fizetők aránya: 48%, az ingyenesen étkezőké 35 % a kedvezményesen étkezőké 17 %. A diétás étkezők aránya 2, 5 - 3 %

Az oktatási államtitkár tájékoztatása szerint az 1-9. évfolyamon minden diák térítésmentesen kapja a tankönyveket használatra.

A tizedikes, tizenegyedikes, tizenkettedikes diákok közül a 2019/2020-as tanévben azoknak nem kell fizetniük a tankönyvekért, akik szociálisan rászorultak vagy nagycsaládosok – erről már leadták az igénylőlapot. Többek között a tartós beteg, a három- vagy többgyermekes családban élő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, fogyatékossgal élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult diákok kapnak ingyenes tankönyvet. A 2020-21-es tanévtől várhatóan minden diák ingyenesen juthat hozzá a tankönyvekhez a köznevelésben és a szakképzésben.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az adatvédelmi felelős tájékoztatása szerint nem történt ilyen eset.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az adatvédelmi felelős tájékoztatása szerint nem történt ilyen eset.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

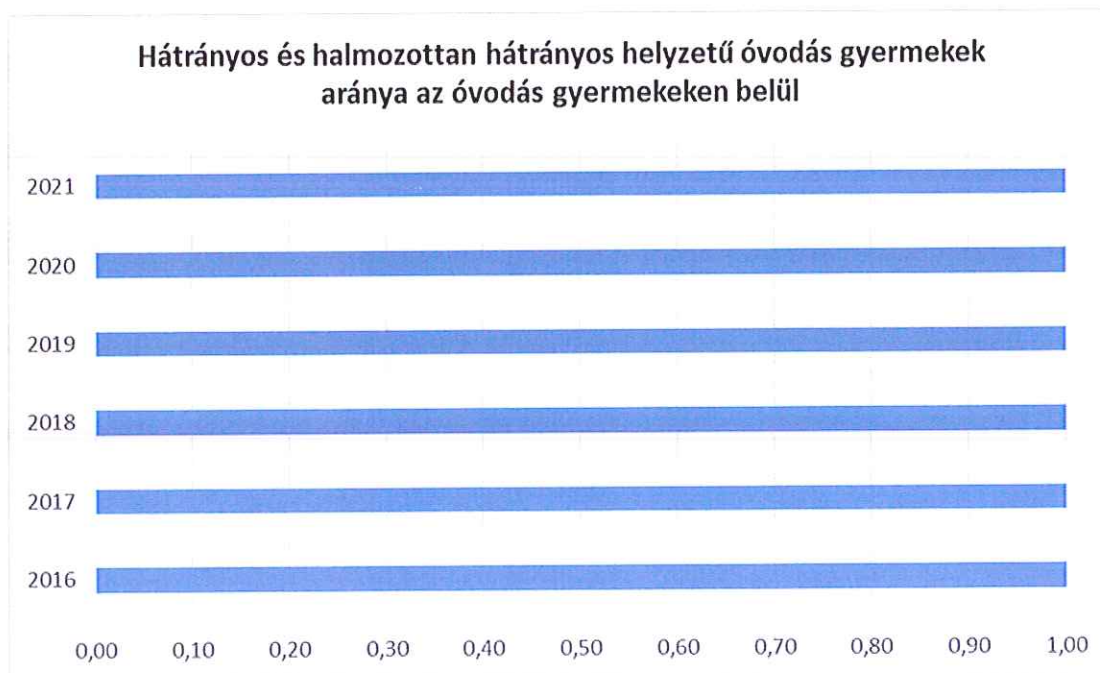
A speciális nevelési igényre szoruló gyermekeknek és szüleiknek csoportos ellátása, segítése. (pl. autista, serdülő, szerfüggő csoportok segítése, mozgásterápiás eljárások, különböző

betegségekben szenvedő gyermekek betegség specifikus segítségével, deviáns gyermekek önszorgató csoportjai) Szakszerű élményszerű ellátása, fejlesztése túlmutat a szakszolgálat feladatkörén és lehetőségein. A települési közösség hatékony közreműködését igényli, mely megvalósulhat térítésmentes ingatlanbiztosításban, a részt vevő szakemberek alkalmazásában, támogatásában, esetenként a szakmai programok finanszírozásában.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	684	33	4,82
2017	692	36	5,20
2018	685	30	4,38
2019	803	10	1,33
2020	749	9	1,29
2021	740	9	1,41

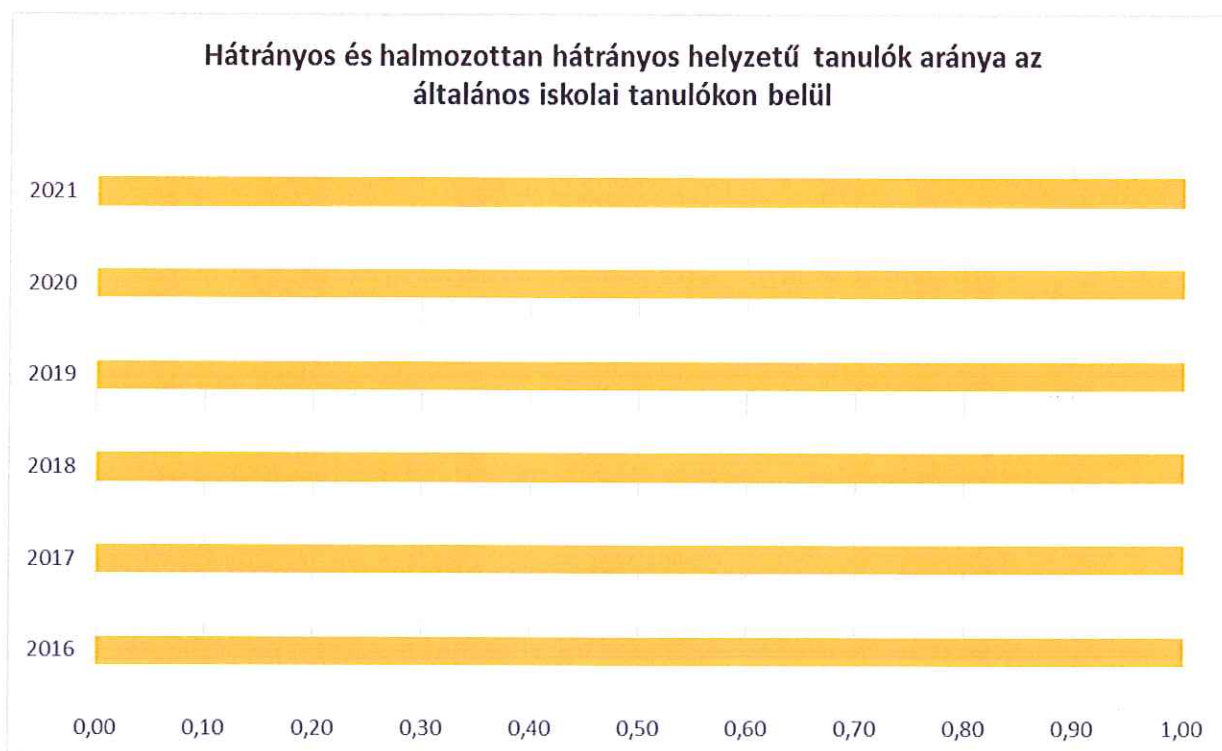
Forrás: TelR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	76	4,19
2017	n.a.	102	5,86
2018	n.a.	98	5,64
2019	n.a.	29	1,64
2020	n.a.	28	1,58
2021	n.a.	27	1,57

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

**4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű
oktatásban**

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	22	4	14	2
2017	0	0	20	4	9	2
2018	0	0	28	7	17	3
2019	0	0	6	1	4	1
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	42	78
2017	40	109
2018	39	92
2019	32	73
2020	45	60
2021	54	60

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Beszédes József Általános Iskola- Speciális tagozat

Sajátos arculat

A tagozat sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésével foglalkozik. A fogyatékból eredően az értelmi fogyatékos tanulóknál jellegzetes különbségek alakulnak ki, amelyek megmutatkoznak:

- A sérült vagy fejletlen pszichikus funkciók különbségét létrehozó okok sokszínűségében
- Abban, hogy az eltérés ugyan minden pszichikus funkciót (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás, érzelmi-akarati élet, viselkedés, magatartás, cselekvés stb.) érinthet, azonban ennek változatossága tanulónként és funkcióként vizsgálva igen nagy.
- A fejlődés ütemében és dinamikájában
- A fejlesztés várható eredményében

Nem prognosztizálható biztonsággal, hogy az értelmi fogyatékos tanuló az ismeret elsajátításban, a tanulásban milyen készség, képesség szintre juttatható el. A pedagógiai program kiemelt célja, hogy a nevelést és oktatást meghatározó jellemzők miatt a tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően módosítsa az ismertek tartalmát és mélységét, a tevékenységformákat, az alkalmazott módszereket, a tanítás szervezeti kereteit (egyén, csoport, osztály). A pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének kell érvényesülnie.

A tagozat tanulónépességét azok a tanulók alkotják, akik a Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottság vizsgálata alapján speciális fejlesztést igényelnek. Sok tanuló és családja pártfogói felügyelet alatt áll. Így az iskolába kerülésük külön gonddal kell kezelni, szoktatni, hogy az iskola normarendszerét elsajátítsák. Már az óvodából, illetve a társintézményekből is érkeznek jelzések a várhatóan bekerülő tanulókról, akiknek gondozása, családi hátterük megismerése, tanszerellátottságuk megszervezése tanév előkészítő feladatot jelent. A tanulók többsége nehéz szociális helyzetben van. Szüleik, eltartóik vagy munkanélküliek, vagy alacsony jövedelemmel rendelkeznek. Sokat kell foglalkozni azon szülők nevelésével is, akik gyermekeiket elhanyagolják. Ehhez a legjobb módot a rendszeres családlátogatások biztosítják, illetve a szoros együttműködés a családsegítő szolgálat szakembereivel.

A tanulók kapnak napközis ellátást, élve azzal a támogatással, amelyet ez a populáció országos és helyi viszonylatban is élvez.

Szinte valamennyi családot foglalkoztatja az, hogy mi lesz gyermekével, ha kikerül az iskolából. A lehetséges perspektívákról a szülőket már az iskolába kerüléskor tájékoztatni kell, mert tapasztalat, hogy úgy jobban elfogadják az iskolaváltoztatást, ha tudják, innen is lehetőség van a továbbtanulásra.

A pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció és rehabilitáció

A gyógypedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevő tanulók részére kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs tanórai foglalkozások számát a 2011.évi CXCV. törvény 6. melléklete szabályozza. Célja a tanulók fogyatékoságából eredő hátrányok csökkentése, a fogyatékos fiatalok szocializációjának elősegítése az eredményes társadalmi integráció érdekében. A fejlesztési program a tanulók különleges gondozási igényére épül és az egyéni tulajdonságok fokozatos kibontakozását szolgálja. A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul és programokon, tréningeken keresztül valósul meg, melyet egyéni fejlesztési tervek készítése követ. Ez szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a másodlagos tünetek megjelenését. A rehabilitációs órák keretén belül indokolt a logopédus szakember szakszerű közreműködése is. A tanulók mentális és szomatikus problémáit enyhítheti az iskola-pszichológus, a gyógy-testnevelő és a logopédus alkalmazása.

Iskolapszichológia

Az iskolapszichológus a gyakorlatban a pedagógiai-, a nevelés-, és a szociálpszichológia tudásanyagát alkalmazza. A viselkedés megismerésének és megértésének érdekében az iskolák, óvodák igénylik és lehetővé is teszik, hogy a pszichológia iskolapszichológusi szolgáltatás formájában is megjelenjen a hétköznapokban az adott intézmény tevékenységi palettáján. Az iskolapszichológia és a neveléstudomány érdeklődésének a középpontjában mindazon pszichikus funkciók, jelenségek tanulmányozása áll, amelyek az egyén és környezete között létrejövő interakció soktényezős folyamatát jellemzik. Alapját a pedagógia és a pszichológia tudományának elmélete, gyakorlata, illetve az említett két tudományág közös felületei adják.

Ellátottak köre

A szülő, pedagógus vagy saját kérésre kerül a gyermek iskolapszichológushoz. Minden esetben szükséges írásos szülői engedély a gyermekkel való foglalkozáshoz. A szülő joga, és lehetősége, hogy bármely – a gyermekét érintő – beavatkozás előtt tisztában legyen annak okával, fontosságával, következményeivel. Ezen túl a szülő engedélye az együttműködés alapja is. Ha folyamatosan tájékoztatjuk, együttműködését kérjük, akkor probléma esetén várhatóan nagyobb bizalommal fogadja el a szakemberek segítségét.

Az iskolapszichológusi munka feladatai

Az iskolapszichológus rendszerszemléletben, a gyermek- szülő-pedagógus közös mezőben tevékenykedik. Feladata elsősorban a primer prevenció területén van, munkájával közvetett és közvetlen módon segíti a gyermekek személyiségfejlődését, kognitív és érzelmi fejlődésének biztonságát a nevelés- lélektani és a szociálpszichológiai eszközrendszer kompetenciahatárain belül.

A gyermekkel kapcsolatos felmerülő problémák hatékony megoldása a gyermek, a szülő, a pedagógus és a pszichológus együttes munkájával. Az iskolapszichológusi munka célja az együttes problémamegoldás úgy, hogy a tanárokat és a szülőket segíti a gyerekekkel kapcsolatos problémák megoldásában.

Elsődleges feladata a pedagógiai munka segítése. Indirekt célja, hogy a gyermekek és a felnőttek minél jobban érezzék magukat az iskolában és az óvodában. Ez direkt módon a szocializációs folyamathoz kapcsolódó pszichológiai tennivalókat jelenti, valamint a személyiségzavarok, tanulási nehézségek, társas beilleszkedési problémák, deviáns jelenségek megelőzését, korai

jelzéseinek megismerését és megoldásukban történő közreműködést. Ezért fontos a szervezet formális és informális csoportjainak megismerése. Ennek módszere a hospitálás. Ezen kívül feladatai még a tanári konzultáció: a pedagógus és az iskolapszichológus egyenrangú kapcsolatán alapuló problémamegoldó tevékenység.

Az iskolapszichológusnak – együttműködésben a nevelési intézmény vezetésével és más dolgozóival – szakszerűen kell elősegítenie, hogy az intézmény hatékonyan működő emberi közösség legyen, az elkerülhetetlenül fellépő konfliktusok körültekintő, differenciált, konstruktív megoldására képes rendszerré váljék. Az iskolapszichológus nem terápiás szakember, feladata az egészséges személyiség optimális fejlődésének segítése prevenciók módszerekkel.

Az iskolapszichológus szakmai feladatainak főbb területei

a./ A tanulókkal végzett tevékenységek

A tanulókkal végzett tevékenység megvalósulhat egyéni vagy csoportos formában.

Egyéni foglalkozás iránti igényt a szülő, a pedagógus, vagy a tanuló is jelezhet. A beszélgetés során elsősorban tisztázni kell a megkeresés okát, azonosítani kell a pszichológiai problémát, és az iskolapszichológussal kapcsolatos elvárást. A kezdeti tanulási, és/vagy beilleszkedési nehézségek kezelésére – enyhébb esetben – az iskolában, óvodában is lehetőség van. Az intézmény logopédusa, fejlesztőpedagógusa, és iskolapszichológusa együtt, vagy egymással munkamegosztásban fejleszthetik a gyermek különböző képességeit. Szükség esetén a megfelelő szakellátást nyújtó intézmény felkeresésére kell javaslatot tenni.

Számos esetben viszont pl. életvezetési, mentálhigiénés, tanulási, vagy kortárs kapcsolati problémákat jelezhetnek a pedagógusok. Ilyenkor a problémára fókuszálva, a találkozások számát meghatározva célszerű a további egyéni foglalkozásokat lebonyolítani.

A tanórán és tanórán kívüli, valamint óvodai csoportban megfigyelést, hospitálást kérheti a pedagógus, az általa fontosnak tartott probléma vizsgálatára, illetve arról az iskolapszichológussal történő konzultációjára. Kérheti az iskolapszichológus is az osztállyal, csoporttal történő ismerkedés, kapcsolat felvétel, a nehézségekkel küzdő tanulók kiszűrése és a pedagógusok nevelési, tanítási módszereinek megismerése érdekében. A megfigyelésnél is fontos a cél, és módszer előzetes megbeszélése, valamint a megfigyelés követő konzultáció a tapasztaltak értékelésére.

b./ pedagógusokkal végzett tevékenységek

A pedagógusokkal a különböző egyéni, vagy csoportos konzultációkon, értekezleteken dolgozhatunk együtt. A konzultáció, definíciója szerint, két egyenrangú szakember együttműködése adott probléma közös megoldásán. A konzultációban az iskolapszichológus nem veszi le a probléma terhét a pedagógusról, hanem együttes gondolkodás során segíti őt a megoldás megtalálásában, illetve a problémás helyzet kezelésében. A különböző konzultációs technikák alkalmazásával, a folyamat lépéseinek végigjárásával, együtt gondolkodnak a pedagógus számára nehézséget jelentő esetek megoldásán. Nevelési problémákkal is megkeresik az iskolapszichológust a pedagógusok. A magatartási, kortárs kapcsolattartási, vagy beilleszkedési nehézségek, a közösség kialakításának és fenntartásának problémái megannyi kérdést vetnek fel a mindennapi oktatás-nevelés során.

Folyamatos konzultációs kapcsolatot célszerű fenntartani az intézményben tevékenykedő más – pl. logopédus, fejlesztőpedagógus, védőnő stb. – szakemberekkel is. Egymás tevékenységének ismerete, az esetátadás, vagy közös esetkezelés, az együttműködés felületeinek a folyamatos biztosítása záloga a jó szintű ellátásnak.

c./ szülőkkal végzett tevékenységek

A szülői értekezleten való részvétel kiváló alkalom egy-egy óvodai csoport, osztály szülőivel való megismerkedésre.

A szülő egyéni tanácsadásért felkeresheti az iskolapszichológust, amikor egy adott probléma kezelését szükséges közösen átgondolni, megbeszélni. Leggyakrabban a tanulási, nevelési gondok miatt keresik fel a szülők a szakembereket, mely mögött a családban bekövetkező akut traumatizáló esemény áll. Ezek között a legsúlyosabb a szülő halála, leggyakoribb a válás, ritkább a szabadságvesztés, súlyos megbetegedés.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG

Az óvoda feladatellátási helyeinek száma (db)	7	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	789	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	27	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30 órától	17 óráig
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	20	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	56	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	56	0
Gyógypedagógusok létszáma	utazó gyógypedagógusokkal megoldva	0
Dajka/gondozónő	27	0
Kisegítő személyzet	22	0

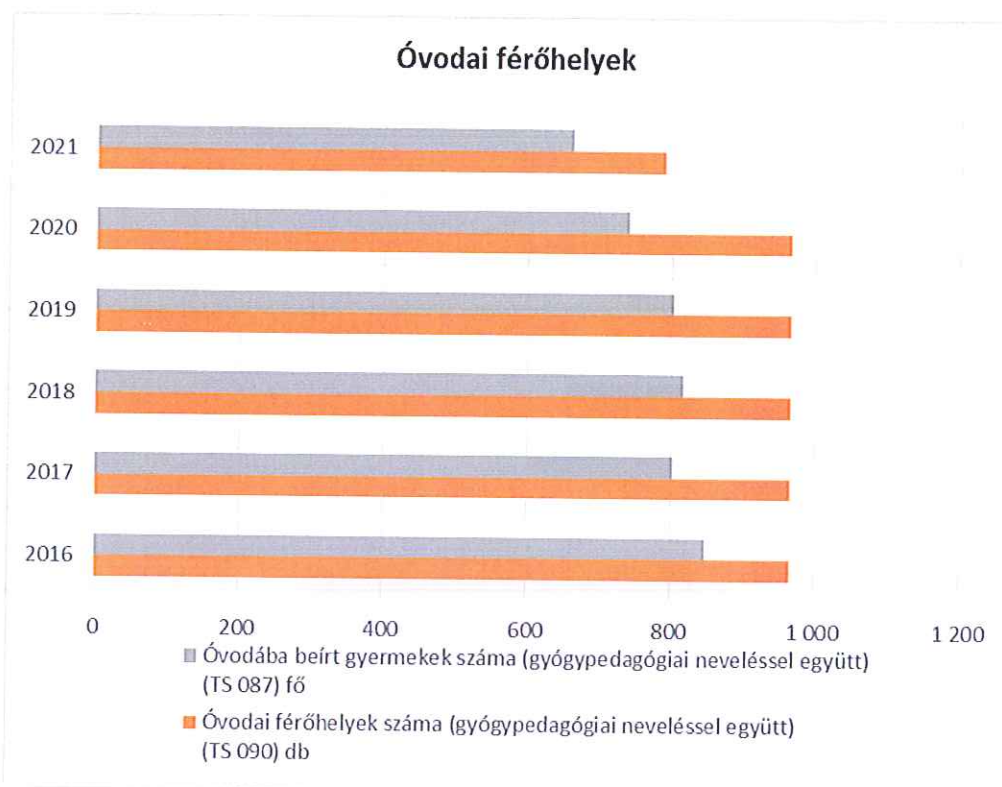
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

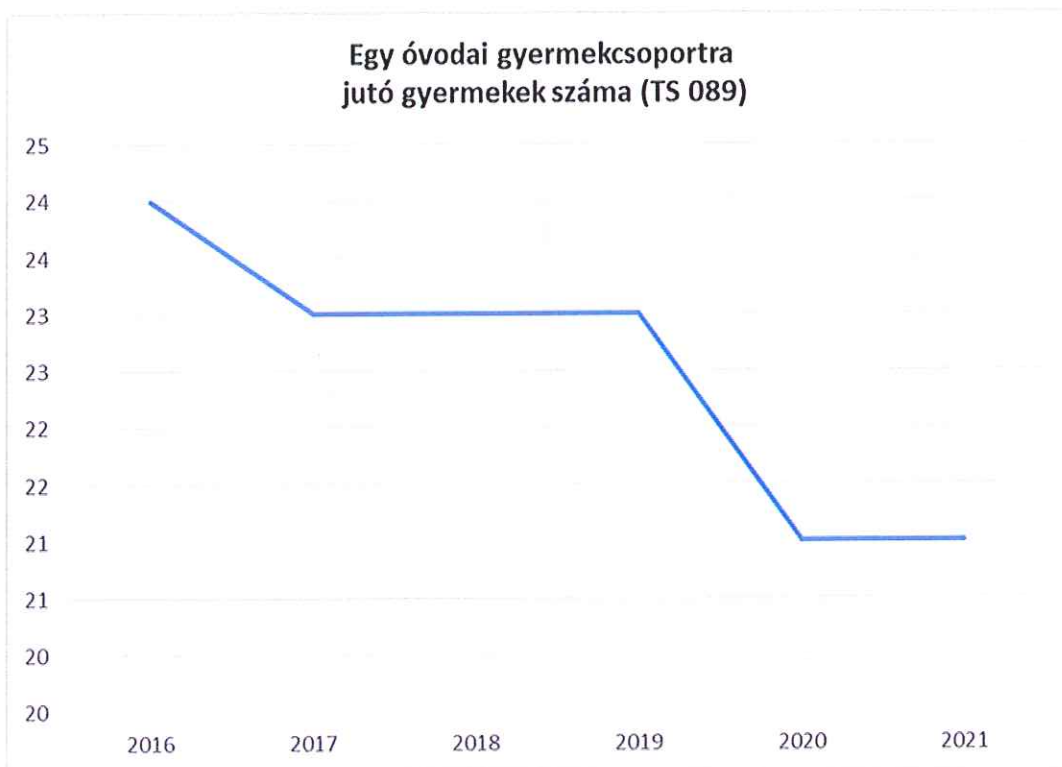

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	848	35	966	9	848	0	0	24
2017	803	35	966	9	803	0	0	23
2018	818	35	966	9	818	0	0	23
2019	803	35	966	9	803	0	0	23
2020	740	35	966	9	740	0	0	21
2021	662	31	789	8	662	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	4	80	5	22,65	9,88
2017	4	81	5	21,49	9,82
2018	4	81	5	21,46	9,67
2019	4	82	5	21,62	10,15
2020	7	85	5	20,80	10,07
2021	4	81	6	21,25	10,52

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	231
2017	201
2018	204
2019	183
2020	223
2021	242

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az adatvédelmi felelős tájékoztatása szerint ilyen eset nem fordult elő.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Az adatvédelmi felelős tájékoztatása szerint ilyen eset nem fordult elő.

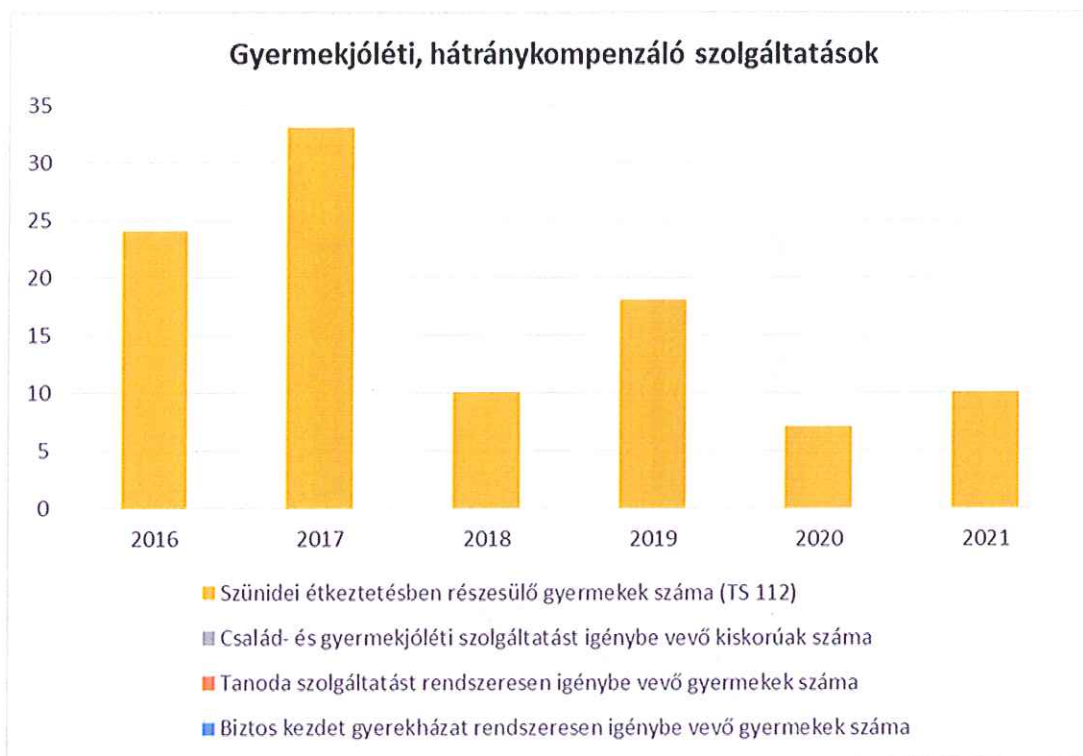
e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Önkormányzati ösztöndíjprogramok meghirdetése.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	24
2017	n.a.	n.a.	n.a.	33
2018	n.a.	n.a.	n.a.	10
2019	n.a.	n.a.	n.a.	18
2020	n.a.	n.a.	n.a.	7
2021	n.a.	n.a.	n.a.	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szülők, család életvitele	Családgondozás erősítése, mentorok alkalmazása Szülőklub tartása Szabadidősport-rendezvények
Csellengő gyermekek Nevelési hiányosságok káros hatásainak enyhítése	Tartalmas szabadidős programok biztosítása Az egyes közszolgáltatások minőségének és hatékonyságának fejlesztése A helyi kisközösségek társadalmi szerepének erősítése a közösségfejlesztés, közösségépítés eszközeivel

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek egyenlősége vizsgálata kapcsán az önkormányzat és intézményei – hasonlóan a fogyatékos célcsoportokhoz - rendkívül kevés adattal rendelkeztek. A nők és férfiak közötti egyenlőség vizsgálatához azonban a lehető legrészletesebb adatok, információk szükségesek az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben. A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek be – tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakkal képest. A nemek egyenlőségének elemzését, vizsgálatát az is nehezíti, hogy a nagy adatgyűjtő szervek – munkaügyi központok, KSH, NAV vagy OEP – sem kérik kellő részletességgel ezen adatokat.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést tiltó jogszabályi hivatkozás:

- Magyarország Alaptörvénye XV. cikk
- Munka Törvénykönyve 231. § (1)
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Azonban a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Ahhoz, hogy egyáltalán szembenézhessünk a problémákkal, első és legfontosabb lépésként érzékeny háttérelmzések kell készíteni. Látnunk kell, hogy egy sor gazdasági, szociális, gyermekvédelmi, munkaügyi, bűnözési, egészségügyi problémának a megoldása lehet, ha érzékenyen kezeljük ezt a fontos kérdést.

A férfiakhoz képest hátrányos helyzetű, s ezért viszonylag nehezebben foglalkoztatható női munkaerő munkaerőpiacon való bevonását, illetve benntartását gátolja: a munkahelyi és a többnyire a nők által ellátott családi kötelezettségek összehangolásának nehézsége, valamint az, hogy a társadalmi előítéletek miatt a nők foglalkoztatása kevésbé valószínű, mint a férfiaké.

A kistelepüléseken élő nők, a roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A kisgyerekes anyáknak „állandóan beteg a gyerekük”, „beszűkülnek a gyes alatt”, „nem elég rugalmasak”, míg a 45 év feletti nőknek úgymond „elavult a tudásuk, kompetenciájuk”, és „járatlanok a változó világban”. Noha valóban semmiféle szabály, rendelet vagy törvény nem írja elő, a valóság az, hogy a gyermekgondozással, háztartással, házkörűli munkákkal, idős- és beteggondozással kapcsolatos feladatok elsöprő többségét ma is még mindig a nők végzik, akár dolgoznak emellett fizetést biztosító munkahelyen is, akár nem.

A férfiak és nők egyenlőtlen családi-társadalmi szerepvállalását a gyermekellátó és szociális, valamint egészségügyi szolgáltatások viszonylagos kialakulatlansága vagy egyenlőtlen eloszlása, netán visszaszorulása vagy leépülése is súlyosbítja. A családi problémák – összhangban a közvélekedéssel, miszerint a család összetartása a nők feladata – többnyire a nők vállán nyugszanak. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. (Mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket, sőt, magukat a dolgozó vagy nem dolgozó férfiakat is, sokkal érzékenyebbek a munkahely távolságára, a megkövetelt fegyelemre stb.).

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek részben – ahogy a politikai vagy gazdasági döntéshozatalban, ahogy a munkaerő-piacon és a gazdaságban – a család keretei között jelennek meg és okoznak nem is egyszer súlyos problémákat. A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás.

Siófok demográfiai és közszolgáltatási adatainak vizsgálatából az alábbi összefüggéseket tudjuk feltárni a rendelkezésre álló legfrissebb adatok. -2018. évre- vonatkoztatva

- a település összlakosságának 25708 fő 53,56 %-a nő (13441 fő);
- a női lakosok több, mint fele 18-59 éves tehát aktív korú (6887 fő);
- aktív korú nők közül regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskereső száma: 367 fő;
- nyugdíjban, ellátásban, járadékban, vagy egyéb járandóságban részesülő nők száma: 4274 fő

Fentiek is megerősítik, hogy az esélyegyenlőség biztosítása kiemelt feladat az aktív korú nők körében, különösen a foglalkoztatás terén. Magyarország a nők foglalkoztatottságában rendkívül rosszul áll, a kisgyermekes anyák foglalkoztatási aránya hazánkban a legkisebb. Sokszor esély sincs arra, hogy a munkahelyre visszatérhessenek a nők/anyák, hiszen annyi idő alatt, amíg az édesanya otthon van gyermekével - ha még testvér is születik, csak nő ez az idő -, sajnos sok esetben a munkahely megszűnik, vagy a munkakör átalakul. Előfordul, hogy az édesanyák különböző képzéseken, átképzéseken vesznek részt annak reményében, hogy a GYES lejártakor nagyobb eséllyel térhetnek vissza a munkaerőpiacra. Természetesen mindehhez szükséges, hogy gyermekeik számára biztosított legyen a napközbeni ellátás valamely formája.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	122	n.a.
2017	122	n. a.
2018	122	n.a.
2019	122	n.a.
2020	122	n.a.
2021	128	n.a.

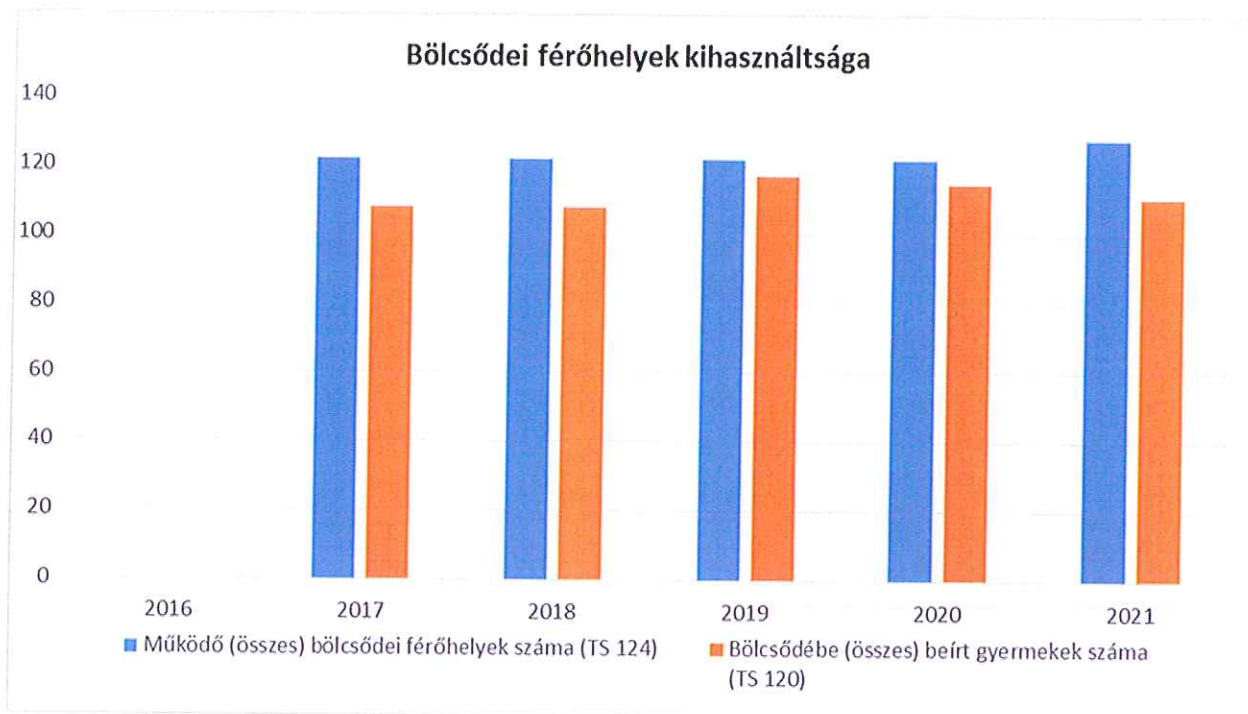
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	14	14	0	0	122	108
2018	0	0	14	14	0	0	122	108
2019	0	0	14	14	0	0	122	117
2020	0	0	14	13	0	0	122	115
2021	0	0	14	14	0	0	128	111

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők és férfiak foglalkozási szegregációja, és az ún. „üvegplafon” (a behatárolt előmeneteli lehetőség) az egyenlőtlen bérezést és általában a javakhoz, kompetenciákhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony fizetésű munkakörökbe szorulnak. A település nem rendelkezik információkkal a férfiak és nők bérezését illetően.

A várandós és kisgyermekes anyák visszatérése biztosított és támogatott az önkormányzati munkahelyeken. Munkaerő piaci helyzetükről azonban nem készült felmérés.

A TOP-5.1.2-15-SO1-2016-00002 azonosítószámú, *Siófok és térsége helyi foglalkoztatási helyzetének javítása* című pályázat keretében **Anya ügyes! - nőknek, kisgyermekes anyukáknak, GYES-ről, GYED-ről visszatérőknek szóló ingyenes fórumokat** szerveznek és tartanak meghívott előadókkal, valamint kötetlen beszélgetés ún. „workshop” keretében külső szakértő bevonásával a **vállalkozóvá válási és a munka világába való visszatérés lehetőségeire hívják fel a célcsoport figyelmét.**

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A KSH adatai alapján a foglalkoztatás csökkenésére leginkább az alacsony iskolázottságnak (sem általános iskolai végzettséggel, sem szakképesítéssel nem rendelkezők) van hatása. A munkaerő-piaci esélyek tekintetében az egyik meghatározott tényező az iskolai végzettség, ami alapvető probléma a 45-60 év közötti nők körében. Az általános iskolai végzettséggel elérhető munkahelyek komoly fizikai erőnlétet kívánnak, pl. több műszakos szalagmunka, takarítás, amit egészségi vagy családi állapotuk miatt nem tudnak vállalni

A településen magasabb iskolai végzettséget igénylő munkahelyek megléte nem jellemző. Az elhelyezkedést nem az iskola végzettség alacsony szintje, sokkal inkább a munkahelyek szezonális foglalkoztatottsága jellemzi.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén jelentkező, a nőket érő hátrányos megkülönböztetésről az önkormányzathoz jelzés nem érkezett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások közé tartozik a bölcsődék, óvodák, családi napközik, iskolák fenntartása, nyári napközik, családi napközik üzemeltetése Siófok Város Önkormányzatának költségvetésében évről- évre szerepel egy-egy óvoda felújítása, melynek keretében megújult egy-egy óvodai tagintézmény.

Tudomásunk van néhány munkaadóról, akik rugalmas munkaidő lehetőségét igyekeznek szabályozni. Pl. Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal, BAHART Zrt., azonban a nők nagyobb arányú foglalkoztatásához elengedhetetlen a munkaadók részéről a rugalmas munkaidő, a családbarát munkahelyi megoldások rendszerének kidolgozása.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	11	n.a.	-
2017	24,4	n.a.	-
2018	12,5	n.a.	-
2019	12,5	n.a.	-
2020	13,5	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai között folyó erőszak a privát szféra sérthetetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást.

Az adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él, vagy élt olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

A nőket érő erőszakról, családon belüli erőszakra az önkormányzathoz jelzés nem érkezett.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A Családsegítő és Gyermekjóléti szolgáltatás útján a segítségnyújtás, tanácsadás, a megfelelő intézmények elérhetőségéről megoldott.

Célzottan a női erőszak családon belüli erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a városban nem folyik. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások helyben érhetőek el. 1995. január 12-én nyitotta meg kapuit a „Árvácska” Református Anya- és Csecsemőotthon a Dunántúli Református Egyházkerület Tanácsa elhatározására. A költségekhez a Népjóléti Minisztérium, és a svájci egyházak segélyszervezete, a HEKS nyújtott jelentős támogatást. Azóta 482 anyának és ezernél is több gyermeknek nyújtott hónapokra, olykor évekre átmeneti otthont.

A Reménység Gyermeksegély és Rehabilitációs Alapítvány 1992 óta építi és fejleszti a szociális szakterületei mellett a gyermek- és családvédelmi ágazatát is.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Siófokon működő női egyesületek:

- **Nők Együtt Egyesület:**

Az egyesület azért alakult, hogy a város asszonyi kikapcsolódjanak, kiszakadjanak az otthoni egyhangúságból, az egyedülállóak pedig a magányból.

Összejöveleik alkalmával a legkülönbözőbb témákról beszélgetnek, előadókat hívnak, tevékenyen részt vesznek a város életében. Háziasszony szerepet vállalnak a városi rendezvényeken, jótékonyági rendezvényeken vesznek részt, a befolyt összeget pedig eladományozzák. Jó kapcsolatot ápolnak a város civil szervezeteivel. Folyamatosan együttműködnek a Gondozási Központ munkatársaival; az egyesület tagjai játékokat, könyveket, ruhákat, pelenkát, bútorokat és tartós élelmiszereket gyűjtenek és adnak át a központ dolgozóinak, akik a megfelelő helyre továbbítják azokat. Egy helyi óvodát is patronálnak, törölközőket, abroszokat, vagy akár mikulás zsákokat varrnak a kicsiknek, de ajándékoztak már focikaput is. Hagyományteremtő céllal ők rendezik a Városi Mikulás Napot a belvárosban. Az adventi időszakban gyakori vendégek a siófoki kórház gyermekosztályán, ahol meseolvasással vidítják fel a gyerekeket és terelik el gondolataikat a kórházi megpróbáltatásokról.

A Nők Együtt Egyesület kezdte el a városban az "Eltűnt gyermekek világnapja"-i rendezvényt, valamint szervezik a "Nők Elleni Erőszak" és a "Gyermekjogvédelem" konferenciákat a tagintézményekkel együtt.

- **Siófoki Nőklub Egyesület:**

A Siófoki Nőklub 1960-ban alakult, és 1992 óta működik egyesületként megszakítás nélkül. A tagság megközelítőleg 60 főből áll. Az egyesület a város nőlakosai számára nyújt kikapcsolódásra lehetőséget a csatlakozni kívánók számára. A tagság igyekszik a várost szebbé tenni, és fenntartani a hagyományokat. Aktívan részt vesznek kulturális, egészségügyi előadásokon, úti és egyéb beszámolókon. Tudásukat átadják az utókornak, hagyományokat, tanácsokat osztanak meg egymás között, és az érdeklődők számára. Idősebbeket látogatnak, segítik őket a hétköznapiakban lelkileg és amiben tudják. A város családsegítő szolgálatát is segítik tevékenységükkel a propagandákban.

Minden évben segítenek egy általuk kiválasztott óvodát rendezvények lebonyolításában, szükséges kellékek előállításában. Támogatják a Siófoki Kórház Gyermekosztályát, továbbá az Állatmenhelyet.

- **Siófoki Női Kar Egyesület:**

Az Egyesület célja:

- ❖ Összefogni a város énekelni szerető lányait-asszonyait.
- ❖ Részt vállalni a város közművelődésében.
- ❖ Ápolni a szülőváros és Balaton-környék kulturális hagyományait.
- ❖ Műsorra tűzni és megismerni - megismertetni a magyar és egyetemes zeneirodalom kiemelkedő alkotásait.
- ❖ Ápolni és fejleszteni a hazai és nemzetközi kapcsolatokat.
- ❖ Gondozni az önkormányzat és a város civil szervezeteivel kialakult jó kapcsolatot.
- ❖ Részt venni a pályázati eljárásokban, kiírásokban, pályázni.
- ❖ Szervezni és részt venni a kulturális és társadalmi rendezvényeken.
- ❖ A kórustagok legyenek képesek esztétikailag a kiemelkedő zenei művek befogadására és bemutatására.
- ❖ Őrizni és ápolni a nemzeti hagyományokat. Részt venni az euróatlanti integráció elősegítésében az 1997. CLVI. tv. 26. § c/19.pontja szerint.

- **Nők a Balatonért Egyesület**

- ❖ Az 1995. januárjában Alsóörsön alapított Nők a Balatonért Egyesület (NABE) célja, hogy a Balaton környezeti, természeti és kulturális értékeit megőrizze, megvédje. Környezettudatos magatartást alakítson ki az itt élő és a tavat szerető emberekben. Elsősorban azokon a területeken, ahol a nők – sajátos szerepük révén – a legtöbbet tehetik: tájékoztatók, akciók, programok szervezésével, kapcsolatok építésével a Balaton térségében, az országban, és a határokon túl.
- ❖ Jelenleg 20 csoportban 720-an dolgoznak a Tó körül Balatonkenese, Balatonalmádi, Csopak, Balatonarács, Balatonfüred, Balatonrendes, Ábrahámhegy, Badacsonytomaj, Balatonederics, Nemesvita, Keszthely és környéke, Balatonberény, Fonyód, Balatonlelle, Balatonföldvár, Balatonszárszó, Zamárdi, Siófok és Budapest településeken.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kijelenthetjük, hogy a nők különösen a munkaerő piaci esélyek – lehetőségek terén többszörösen hátrányos helyzetben vannak, melynek oka egyrészt talán a magyar társadalom hagyományos családmmodelljében keresendő, miszerint még ma is sokan azt vallják, hogy a nők elsődleges feladata a család a párkapcsolat fenntartása, és másodlagos szempont a munkavállalás kötelme.

A családsegítő szakemberek állítása szerint kiemelten kell foglalkozni azzal a jelenséggel, hogy a gyermek születését követően a nők nagy része (nemcsak helyi, hanem ösztársadalmi probléma is) magányosnak – kirekesztettnek érzik magukat, az eddigi aktív életvitelük hirtelen háttérbe szorul és egyfajta félelem lesz úrrá rajtuk, aminek elhatalmasodását közösségbe járással, kismamák életvitelét segítő programok szervezésével családbarát környezet kialakításával lehet és kell megakadályozni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tudatos családtervezés	Felvilágosítás, propaganda, az anyák egészségtudatos magatartását támogató kommunikációs kampányok Fontos szereplők lehetnek a közösségi, kulturális intézmények, az egyházak.
A gyermekvállalás nehezíti a nők visszajutását a munkaerőpiacra	Vállalatokkal, munkaerő piaci szervezettel közös program, együttműködés erősítése a szervezetekkel; Óvodáztatás, napközbeni gyermekfelügyelet, gondozószolgálat, munkába járó közlekedés szervezése, család-, ill. gyermekbarát munkahelyek támogatása
Nemi sztereotípiák	A nemi sztereotípiákat, megrögzött nemi szerepeket oldó rendszeres programok (pl. lányok műszaki-természettudományos orientációja) a közoktatási intézményekben minden korosztálynak a megfelelő szinten háztartási munkák társadalmisításával kapcsolatos programok

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az ismert demográfiai adatok alapján, hosszabb távon az időskorúak számának és arányának növekedése prognosztizálható. A hagyományos család-modellek, a többgenerációs együttélések felbomlása és a társadalmi szolidaritás visszaszorulása miatt az idős korosztály egyre inkább külső segítségre lesz utalva, ez prognosztizálja a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti fokozott igényüket. Egzisztenciális problémáik és napi életvezetésük egyedüli megoldását sok esetben csak az intézményi ellátási formák igénybevétele jelentheti, amely jelentős kihívás elé állítja a szociális ellátórendszert.

A lakosság elöregedése természetesen vonja maga után a demens betegek számának folyamatos emelkedését, amelynek hátterében az esetek többségében az Alzheimer kór áll. Magyarországon becslések szerint 100 000-500 000 embert érint a betegség. A kór olyan betegség, amely nem kizárólag a beteget, hanem családját is kiszakítja a megszokott életéből. Az Alzheimer kór ún. „páros betegség”, ugyanis az esetek 75%-ában a házastárs, 15%-ban a gyermek, 5%-ban távolabbi rokon ápolja a beteget. Bár a kór lefolyása lassítható, súlyosbodása megállíthatatlan, így a gondozóra háruló terhek idővel egyre elviselhetlenebbek.

Fontos és egyre hangsúlyosabb problémaként merül fel a nyugdíjak nagyságának alakulása. Az idős népesség bizonyos csoportjainál fokozottabb a szegénység kockázata. A nyugdíjasok között a nemzeti átlagot jelentősen meghaladja az egyszemélyes háztartások aránya. Ezen egyszemélyes háztartások nagy részét alacsony jövedelemmel rendelkező özvegy nők alkotják. Az elkövetkezendő években fog nyugdíjba menni az a korosztály, amelyik a rendszerváltást követően alacsony iskolai végzettsége, kora, illetve elsősorban a mezőgazdasági kapacitások leépülése miatt elvesztette munkahelyét, ezáltal az utolsó közel 20 évben nem rendelkezett jelentős, munkából származó jövedelemmel, így a nyugdíja is minimális lesz. A bentlakásos elhelyezést biztosító szociális intézményeinkben már érvényesül ez a tendencia, az utóbbi egy évben tapasztaltak alapján egyre alacsonyabb jövedelemmel rendelkező személyek igénylik a szociális otthoni elhelyezést.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Ha az aktív korúak munkaerő-piaci helyzetét vizsgáljuk megállapítható, hogy amennyiben az 50 év feletti aktív korú munkanélkülivé válik, gyakorlatilag igen kicsi az esélye, hogy újra el tud helyezkedni, függetlenül attól, hogy az átképzések lehetősége számukra is biztosított. Fontos ismételtén megjegyezni, hogy a munkaerő piacról kiszoruló 50 év felettek száma 2017 óta jelentősen nem változik, ami arra enged következtetni, hogy az érintettek személye állandósult. Félő, hogy a nyugdíj korhatárok emelésével ez a szám csak tovább növekszik és gyakorlatilag egy élet munkája mehet tönkre azáltal, hogy bár nyugdíj-jogosultsággal igen, de nyugdíjat megalapozó megfelelő jövedelemmel nem fognak rendelkezni.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

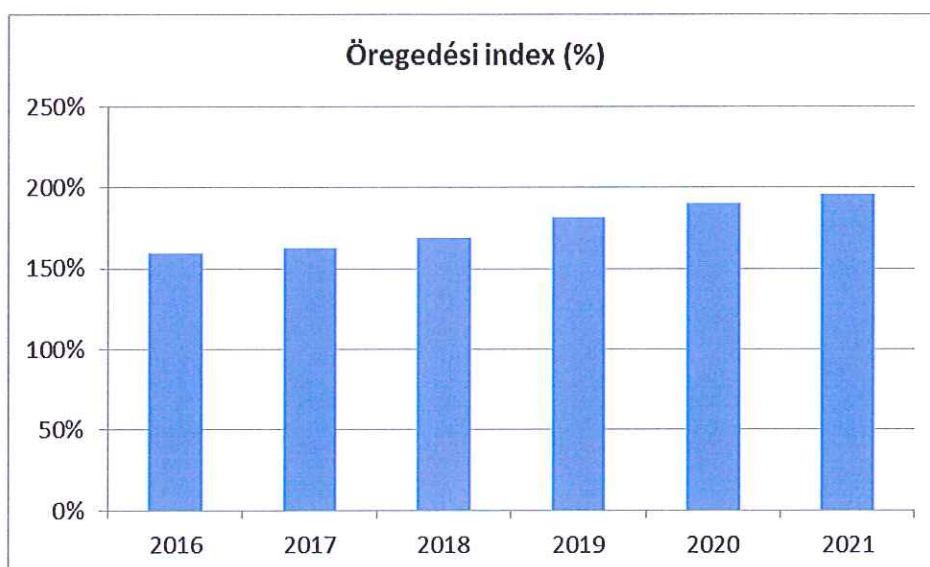
A nyugdíj melletti munkavégzésre gyakorlatilag csak abban az esetben van esélyük, ha valamilyen speciális szakmával – végzettséggel rendelkeznek.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A közintézményekben maximum rövid ideig megbízási szerződéssel foglalkoztatnak nyugdíjasokat. A városban működő civil szervezetek és egyesületek szervezésében a nyugdíjas korúak részére ismeretterjesztő és egészségmegőrző előadásokat, illetve programokat szerveznek.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	5 302	3 329	159,27%
2017	5 433	3 343	162,52%
2018	5 649	3 338	169,23%
2019	5 900	3 252	181,43%
2020	6 150	3 234	190,17%
2021	6 213	3 169	196,06%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

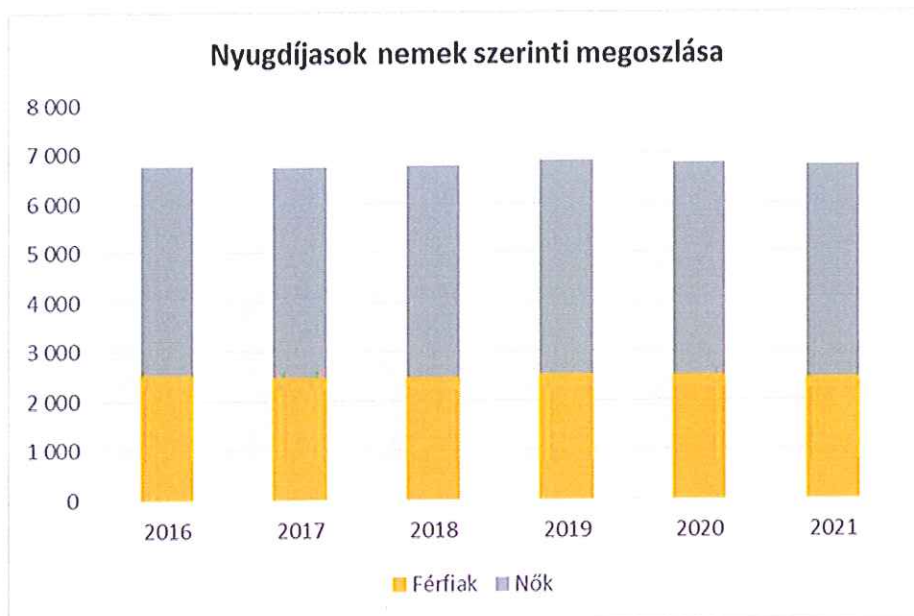

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	2 520	4 246	6766
2017	2 484	4 262	6746
2018	2 480	4 274	6754
2019	2 541	4 316	6857
2020	2 500	4 313	6813
2021	2 464	4 284	6748

Forrás: TeIR, KSH Tstar

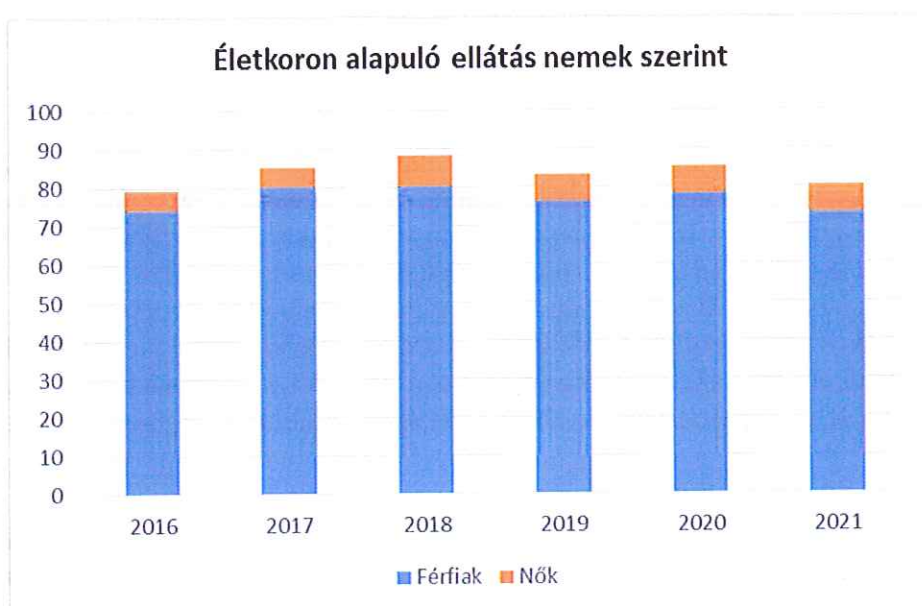

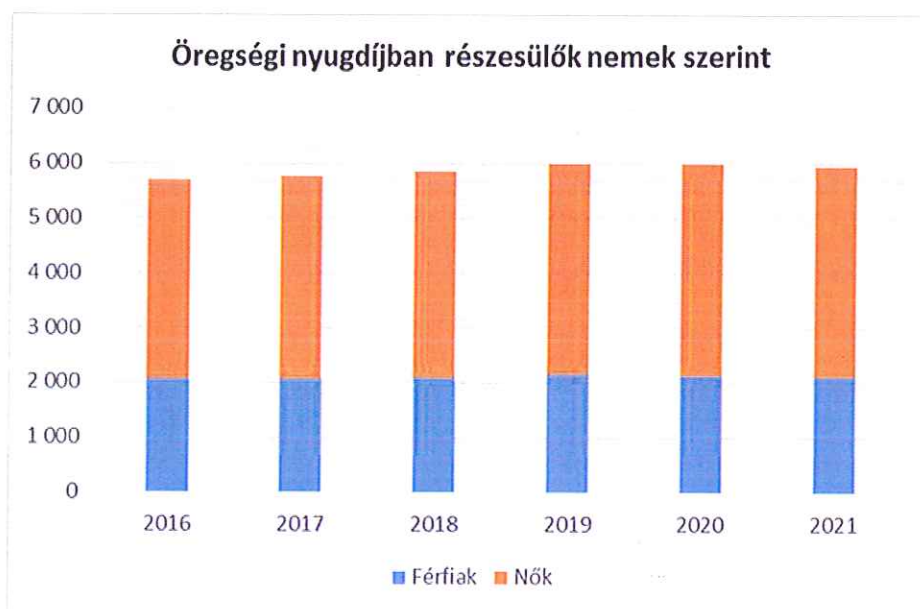
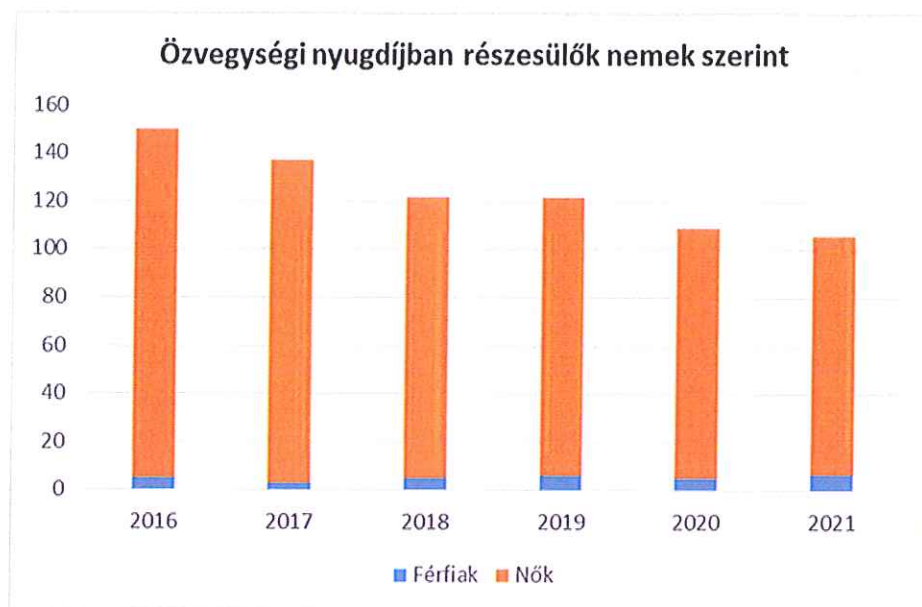

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	74	5	2 066	3 621	5	145	0
2017	80	5	2 063	3 679	3	134	14
2018	80	8	2 090	3 756	5	117	14
2019	76	7	2 161	3 813	6	116	15
2020	78	7	2 138	3 838	5	104	12
2021	73	7	2 105	3 836	7	99	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Figyelmet kell fordítanunk arra, hogy a nyilvántartott álláskeresők körében egyre növekvő tendenciát mutat az 51 év feletti korosztály száma. A drasztikus növekedés egyik oka lehet a nyugdíj korhatárok emelése, a másik oka pedig, hogy a munkáltatók szívesebben alkalmazzák a fiatalabb generációkat, tekintettel arra, hogy megítélésük szerint jobban terhelhetők, mint az idősebb korosztály, és a kiválasztás során nem releváns számukra az évek során megszerzett munkatapasztalatuk – gyakorlatuk. Ezt támasztja alá az a tény, hogy ha megnézzük egy mai álláshirdetést, akkor az alapján, a munkaerőpiacon a 25 – 35 éves korosztály a legkeresettebb, utána következik a 45 éves korosztály, de közel sem olyan érdeklődéssel, mint a fiatalabbak.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő összesen	733	732	685	628	853
41-45 év (TS 042)	Fő	95	102	86	97	128	69
	%	12,96%	13,93%	12,55%	15,45%	15,01%	10,85%
46-50 év (TS 043)	Fő	77	81	83	74	95	76
	%	10,50%	11,07%	12,12%	11,78%	11,14%	11,95%
51-55 év (TS 044)	Fő	79	76	75	74	88	69
	%	10,78%	10,38%	10,95%	11,78%	10,32%	10,85%
56-60 év (TS 045)	Fő	71	81	68	70	96	87
	%	9,69%	11,07%	9,93%	11,15%	11,25%	13,68%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	92	90	89	70	102	120
	%	12,55%	12,30%	12,99%	11,15%	11,96%	18,87%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Nem érkezett jelzés.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Siófokon az alábbi intézményekben van lehetőség az idősök számára egészségügyi és/vagy szociális szolgáltatást igénybe venni:

❖ Magyar Máltai Szeretetszolgálat- Gondviselés Háza Idősök Otthona:

Az otthon 1996-ban nyitotta meg kapuit. Jelenleg, 50 fő időkorú számára tudnak teljeskörű ellátást biztosítani. Az épület Siófok kertvárosi részében található, tömegközlekedési eszközzel kényelmesen megközelíthető. 2015-ben férőhelybővítéssel is járó korszerűsítésen és akadálymentesítésen esett át az épület, melynek köszönhetően otthonos, barátságos és biztonságos környezetben tudnak gondoskodni az intézményben élő időskorúakról. Az ellátottak 2-3 ágyas szobákban kerülnek elhelyezésre. Az intézmény folyamatosan teljes kihasználtsággal működik, a beköltözésre várakozók száma magas. Az ország teljes területéről fogadnak időskorúakat. Saját konyhát működtetnek, ahol az egészséges táplálkozás mellett figyelmet fordítanak az idősök által kedvelt, hagyományos ételek elkészítésére is.

Szakmai tevékenységük során kiemelt szerepet kap a személyre szabott, egyéni gondozás megvalósulása. Az egészségi és fizikai ellátással összhangban a mentális gondozás is fontos alkotóeleme a munkának. A hitélet gyakorlásának lehetősége napi rendszerességgel biztosított. Mindenki által kedvelt program a kutyaterápia, melynek célja az általános fizikai és mentális állapot megőrzése, javítása, általános közérzet javítása, szociális kapcsolatok fejlesztése, kommunikációs készség és memória fejlesztése. A demens ellátottak mentális gondozása, foglalkoztatása egyénre szabott terv alapján történik. Színes és változatos programjaik mellett (filmvetítés, kirándulás, séta, tánc, hittan, társas játékok stb.) gyógytornász biztosít lehetőséget a közös, valamint az egyéni mobilizálásra, mozgásfejlesztésre. Az otthonban a humanisztikus és közösségi modell a cél, amikor a szakember célja az idős embert teljes mivoltában szolgálni az általuk nyújtott lehetőség szerint minél otthonosabbá teremtett környezetben.

❖ *Siófok Város Gondozási Központ:*

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások bemutatása:

Házi segítségnyújtás (Siófok, Siójut)

Az ellátás célja a bentlakásos intézményi ellátás késleltetése, hogy a gondozottak az intézmény által nyújtott segítséggel minél tovább tudják saját lakókörnyezetükben, családjukkal élni életüket. Azon személyek gondozását jelenti, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy – a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló – személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell a lakókörnyezeti higiénia megtartásában, és a háztartási tevékenységben való közreműködést, a vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult vészhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást, valamint szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását, a gondozási és ápolási feladatok elvégzését.

Az ellátandó célcsoport jellemzői:

Ha a kérelmező

- az ellátási terület településein állandó lakcímmel rendelkezik,
- ellátását saját maga nem képes megoldani,
- ellátásáról senki sem gondoskodik,
- a jogszabályban előírt gondozási szükséglettel rendelkezik

A házi segítségnyújtás az alapszolgáltatások keretében nyújtott olyan ellátási forma, mely a szolgáltatást igénybe vevő részére biztosítja önálló életvitelének fenntartását saját lakásán, lakókörnyezetében.

A területi gondozás célja, hogy fenntartható legyen a nyújtott segítséggel a gondozott aktivitása, izoláció ne alakuljon ki, és hosszabb időre elkerülhető legyen az olyan mértékű állapotromlás, amely miatt intézményi elhelyezés, illetve kórházi kezelés válik szükségessé.

A házi segítségnyújtás akkor felel meg a gondozottak igényeinek, ha:

- szervezett formában biztosított, tehát az egész ellátási területre kiterjed,
- rendszeres és folyamatos,
- az orvosi gondozással rugalmasan együttműködik,
- igazodik a gondozott igényeihez,
- tiszteletben tartja az idős embert, bánásmódjával megnyeri bizalmát és feloldja függőségi érzését.

A várható eredmények:

Az ellátottaknak nyújtott segítséggel késleltetni képes a betegségek romlását, megakadályozza a kóros idő előtti öregedést.

A szolgáltatás rendszeressége: Az ellátás a hét 5 napján (illetve munkanapokon) biztosított. Az intézmény működési engedélyében szereplő maximálisan ellátható személyek száma 135 fő.

A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség, vagy személyi gondozás indokolt.

Házi segítségnyújtást csak fertőzésmentes lakókörnyezetben biztosítható.

Az igénybevevő által a szolgáltatásért fizetendő személyi térítési díj számítás alapja, az ellátott rendszeres havi jövedelme. Házi segítségnyújtás igénybevétele esetén az első gondozási óra ingyenes, az azt követően igénybe vett minden gondozási óráért a helyi önkormányzati rendeletben meghatározott térítési díjat kell megfizetni.

Idősek Nappali Ellátása (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak, illetve 18. életévét betöltött, egészségi állapota miatt támogatásra szoruló személy napközbeni ellátására, gondozására szolgál.

A Gondozási Központ keretén belül működő klub lehetőséget nyújt a napközbeni tartózkodásra, 3x-i étkezésre, a társas kapcsolatok ápolására, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. A szolgáltatás megszervezésével célunk, hogy a még otthonukban élő, önmaguk ellátására részben képes időskorúak részére segítséget, napközbeni elfoglaltságot biztosítsunk.

Biztosítható az ellátás, ha a kérelmező:

- siófoki állandó lakcímmel rendelkezik
- 18. életévét betöltötte
- önmaga ellátására részben képes
- közösségi életvitelre alkalmas.

Az Idősek Klubja személyes gondoskodást biztosító alapszolgáltatás. Az ellátás lényege, hogy a még jó egészségi állapotban lévő, de segítségre szoruló idősök igényeiknek megfelelő támogatásban részesüljenek testi-lelki és társadalmi síkon egyaránt, melynek következtében könnyebben élék önálló életüket.

Az idősök klubjában nyújtott segítség egészségi állapottól függően lehet:

- szociális
- pszichés
- vagy mindkettő.

A szociális segítség lehet:

- igény szerint, étkezés biztosítása
- tisztálkodás lehetőségének nyújtása
- téli hónapokban meleg helyiség biztosítása
- szabadidős programok szervezése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése

A pszichés gondozás irányul:

- a lelki magányosság megszüntetésére
- a hitélet gyakorlásának megteremtése
- az izoláció elkerülésére
- az emberi kapcsolatok megtartására és továbbépítésére
- elfoglaltság és szórakoztatás nyújtására.

A szabadidős programok szervezésével az intézmény az ellátást igénybevevők részére sajtótermékeket, könyveket, kártya- és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket biztosít, rendezvényeket szervez. A foglalkoztató programokat úgy állítjuk össze, hogy azok feleljenek meg a speciális igényeknek. Célunk az, hogy a klub látogatói lehetőség szerint bekapcsolódjanak az intézmény mindennapi életét segítő tevékenységekbe. Ezáltal a gondozottak fontosnak tartják magukat, ami csökkenti, vagy megszünteti a kiszolgáltatottság, az eltartottság önértéket sértő érzését.

Ezzel az alapszolgáltatási formával is késleltethető az intézményi elhelyezés. A hozzátartozók, a család tehermentesítése mellett, az igénybevevő megkapja a szükségleteinek megfelelő szakszerű gondoskodást.

Az ellátás helye Siófok, Korányi S. u. 1/a. Az engedélyezett férőhelyek száma 30 fő. A jelentkező igényeket az intézmény azonnal ki tudja elégíteni. Az ellátás folyamatosan, a hét minden napján hozzáférhető, 07 h-19 h között.

Az intézményi térítési díj a helyi önkormányzati rendeletben kerül meghatározásra, a személyi térítési díj csökkenthető, ha az igénybe vevő jövedelmi viszonya indokolja, melynek mértéke a helyi önkormányzati rendelet szabályozása szerint.

Idősek Otthona

A bentlakásos intézményi elhelyezés az idős ember számára régi, önálló életvitelének teljes megváltozását jelenti. Éppen ezért nem mindegy, hogy az intézmény belső kialakítása, házirendje, az itt dolgozók szakmai felkészültsége mennyire igazodik az idős emberek igényeihez. Az ellátás célja, megteremteni annak lehetőségét, hogy a végleges otthont jelentő intézményben az idős emberek békében, környezetükkel megelégedve, ahhoz jól alkalmazkodva éljenek.

Az ellátandó célcsoport jellemzői

- a nyugdíjkorhatárt vagy 18. életévét betöltött, betegsége miatt önmaga ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek, akik
- a közösségi életvitelre alkalmasak,
- rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényelnek és
- az intézményvezető az értékelő adatlap szerinti III. fokozatot (teljes ellátásra szoruló, 40 pontot elérő gondozási szükséglettel rendelkező személyek) állapította meg részükre.

A szolgáltatást igényelhetik a kérelem benyújtásakor nem siófoki állandó lakcímmel rendelkezők is.

Az Idősek Otthona tartós bentlakást, ápolást-gondozást biztosító szakosított ellátási forma, mely teljes körű ellátást nyújt az idős emberek számára.

Az otthon tartós, illetve átmeneti jelleggel folyamatos ellátást és éjszakai bent tartózkodást biztosít az időskorúaknak, illetve 18. életévüket betöltött beteg személyeknek, akik önmaguk ellátásáról nem, vagy csak folyamatos segítséggel képesek gondoskodni.

A Gondozási Központ épületeiben 82 férőhely biztosított. Az elhelyezés kétágyas szobákban történik. Az étkezésre és a közös együttlétre az intézmény ebédlőjében és társalgóiban nyílik lehetőség.

A bentlakásos részlegben folyó gondozási tevékenység alatt a lakók részére nyújtott fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, melynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesül.

Az ápolási tevékenység az intézmény által biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő, a Gondozási Központ keretei között biztosítható egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenységet jelenti.

A gondozási tevékenységében jelentős szerep jut a lelki gondozásnak. Ennek a szolgáltatási formának elsődleges feladata az intézményben élő embereknél olyan személyiség-szerkezet fenntartása, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy belső lelki harmóniájukat megőrizve, környezetüket elfogadva éljenek az otthonban.

A teljes körű ellátás magában foglalja:

- 24 órás folyamatos ellátást,
- az igénybevevő szociális, testi, szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódot,
- az egészségi állapot megőrzését, helyreállítását segítő ápolást-gondozást,
- a mentálhigiénés ellátást,
- az életkornak és az egészségi állapotnak megfelelő foglalkoztatás lehetőségét,
- lakhatást (férőhely, víz, villany, fűtés szolgáltatás, telefon csatlakozás)
- napi 3x-i étkezést, melyből legalább egy meleg étel (orvosi javaslat alapján egészségi állapotnak megfelelő diéta, illetve pépes étrendet)
- textíliával való ellátást (csak abban az esetben, ha az igénylő nem rendelkezik ezekkel),
- tisztálkodási szerek biztosítását (amennyiben az igénybevevőnek nincs lehetősége ezek megvásárlására, illetve beszerzésére)
- mosatást,

- a szobák takarítását,
- a közösségi helyiségek használatának lehetőségét.

Az egészségügyi ellátás keretében az intézmény biztosítja:

Az egészségmegőrzést szolgáló felvilágosítást, tanácsadást és az orvosi ellátás megszervezését. Szükség szerinti alapápolást - az otthoni szakápolási tevékenységről szóló 20/1996.(VII.26) NM rendeletben meghatározottak kivételével -, ennek körében különösen:

- a személyi higiéné biztosítását,
- gyógyszererezést,
- az étkeztetésben, a folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint a inkontinenciában való segítségnyújtást,
- szakorvosi, illetve sürgősségi ellátáshoz való hozzájutást,
- kórházi kezeléshez való hozzájutást,
- az 1/2000.(I.7.) SzCsM. rendeletben meghatározott gyógyszerellátást, és gyógyászati segédeszközöket.

A mentálhigiénés munkatárs és a vezető gondozó az új ellátottat bevezetik az otthon életébe, segítik az új környezettel való megismerkedést. A beszélgetések során a szakemberek képet kapnak az ellátott előéletéről, testi és lelki állapotáról. Az intézményen belüli családi légkör kialakítását segíti elő, ha az ellátottak megtartják, illetve felelevenítik kapcsolataikat a régi környezetükkel, gyermekeikkel, rokonaikkal, barátaikkal.

A mentálhigiénés csoport tagjai tudatosan szerveznek olyan programokat, melyeken iskolák, óvodák adnak műsort. Kirándulásokat, bevásárlásokat és az idős ellátottakat érdeklő előadásokat szerveznek, kézműves, illetve csoport foglalkozásokon, valamint szórakoztató programok keretében, sikerélményt nyújtó elfoglaltságot biztosítanak.

Az Idősek Otthona az intézmény székhelyén (Siófok, Korányi S. u. 1/a), illetve a közvetlen szomszédságában lévő Siófok Korányi S. u. 1/b szám alatti épületben kapott helyet.

A személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik.

Amennyiben az ellátott, illetve hozzátartozója az intézményi térítési díjjal megegyező összegű személyi térítési díj megfizetését önként, írásban vállalja, nem történik jövedelem és vagyonvizsgálat.

Emelt szintű ellátást biztosító idősök otthona

Ezt az ellátási formát nem csak siófoki állandó lakcímmel rendelkező idősök vehetik igénybe. Az ellátás célja, hogy a vagyonnal rendelkező, de valamilyen okból egyedül maradt, segítségre szoruló emberek is megfelelő szintű ápoláshoz, gondozáshoz juthassanak.

Az ellátandó célcsoport jellemzői

- a nyugdíjkorhatárt vagy 18. életévét betöltött és betegsége miatt önmaga ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek, akik
- a közösségi életvitelre alkalmasak,
- rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényelnek és
- az intézményvezető az értékelő adatlap szerinti III. fokozatot (teljes ellátásra szoruló, 40 pontot elérő gondozási szükséglettel rendelkező személyek) állapította meg részükre.
- az egyszeri belépési díjat megfizeti.

Az Emelt Szintű Idősök Otthona tartós bentlakásos szakosított ellátási forma, mely teljes körű ellátást nyújt az igénybe vevők számára. Az engedélyezett férőhelyek száma 17 fő.

Az intézményben összkomfortos garzonok állnak azok rendelkezésére, akik a nyugdíjkorhatárt betöltötték, önmagukról saját otthonukban gondoskodni nem tudnak, rendszeres gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, az egyszeri belépési díjat és a havi térítési díjat megfizetik.

Az elhelyezés határozatlan időre szól, az egyszeri belépési díj megfizetése után az igénylők örökös használati jogot nyernek a lakrészekre, melyeket haláluk után az önkormányzat újra értékésít.

A garzonok mindegyikéhez külön vizesblokk és főzősarok tartozik. A lakók kényelmét ezen kívül közös társalgó és jól felszerelt konyha szolgálja.

A bentlakásos részlegben folyó gondozási tevékenység alatt a lakók részére nyújtott fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, melynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban részesül.

Az ápolási tevékenység az intézmény által biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő, a Gondozási Központ keretei között biztosítható egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenységet jelenti.

A gondozási tevékenységében jelentős szerep jut a lelki gondozásnak. Ennek a szolgáltatási formának elsőrendű feladata az intézményben élő embereknek olyan személyiség-szerkezet fenntartása, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy belső lelki harmóniájukat megőrizve, környezetüket elfogadva éljenek az otthonban.

A teljes körű ellátás magában foglalja:

- 24 órás folyamatos ellátást,
- az igénybevevő szociális, testi, szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódot,
- az egészségi állapot megőrzését, helyreállítását segítő ápolást-gondozást,
- a mentálhigiénés ellátást,
- az életkornak és az egészségi állapotnak megfelelő foglalkoztatás lehetőségét,
- lakhatást (a garzonok kizárólagos használatát, víz, villany, fűtés szolgáltatást, telefon csatlakozást, saját rádió és TV, illetve hűtőszekrény használatát),
- napi 3x-i étkezést, melyből legalább egy meleg étel (orvosi javaslat alapján egészségi állapotnak megfelelő diétás, illetve pépes étrendet)
- textíliával való ellátást (csak abban az esetben, ha az igénylő nem rendelkezik ezekkel),
- tisztálkodási szerek biztosítását (amennyiben az igénybevevőnek nincs lehetősége ezek megvásárlására, illetve beszerzésére)
- mosatást,
- a garzonok takarítását,
- a közösségi helyiségek használatának lehetőségét.

Az egészségügyi ellátás keretében az intézmény biztosítja:

Az egészségmegőrzést szolgáló felvilágosítást, tanácsadást és az orvosi ellátás megszervezését. Szükség szerinti alapápolást - az otthoni szakápolási tevékenységről szóló 20/1996.(VII.26) NM rendeletben meghatározottak kivételével -, ennek körében különösen:

- a személyi higiéné biztosítását,
- gyógyszeres kezelést,
- az étkeztetésben, a folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint a inkontinenciában való segítségnyújtást,
- szakorvosi, illetve sürgősségi ellátáshoz való hozzájutást,
- kórházi kezeléshez való hozzájutást,
- az 1/2000.(I.7.) SzCsM. rendeletben meghatározott gyógyszerellátást, és gyógyászati segédeszközöket.

A beköltöző személy fogadását körültekintően készítik elő. Az intézményen belüli családi légkör kialakítását segíti elő, ha az ellátottak megtartják, illetve felelevenítik kapcsolataikat a régi környezetükkel, gyermekeikkel, rokonaikkal, barátaikkal.

A mentálhigiénés csoportunk tagjai elsősorban úgy tudnak segíteni, hogy megismerik az ellátott személyiségét, bizalmat és jó kapcsolatot alakítanak ki vele. Kisebb csoportok kialakítását segítik elő, ezen belül kézműves, illetve csoport foglalkozásokon, valamint szórakoztató programok keretében, sikerélményt nyújtó elfoglaltságot biztosítanak.

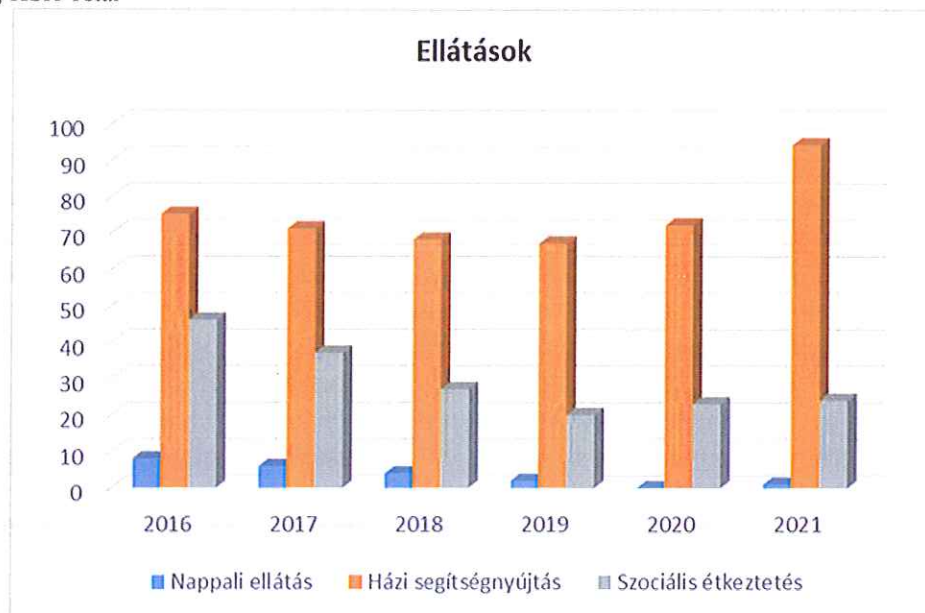
Az Emelt Szintű Idősek Otthona az intézmény székhelyén (Siófok, Korányi S. u. 1/a) illetve a közvetlen szomszédságában lévő Siófok Korányi S. u. 1/b szám alatti épületben kapott helyet.

A személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő vagy törvényes képviselője kérelmére történik. Intézményi elhelyezés előtt az intézményvezető vagy az általa megbízott személy előgondozást végez.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	5 302	8	75	46
2017	5 433	6	71	37
2018	5 649	4	68	27
2019	5 900	2	67	20
2020	6 150	0	72	23
2021	6 213	1	94	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A képviselő-testület kiemelten kezeli az idősek helyzetét, ezért idősügyi tanácsnokot választott a képviselő-testület tagjai közül.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősödő társadalomban fokozottan jelentkező otthoni ápolási igények pontos feltérképezése,	Az ezt működtető szolgáltató rendszer kialakítása esetleg a Gondozási Központtal karöltve.
A házi betegápolási rendszer jelentős megerősítése, szakápolók, hospice nővérek rendszerbe emelése, idősklubok szervezése, hozzátartozók számára szervezett ápolás technikai tréningek. Orvosi ellátás minőségének javítása.	gyógyszerellátás a házi segítségnyújtás részeként,
	diszpécsterszolgálat, jelzőrendszerek központi elemeinek működtetése;
	help-desk szolgáltatás élelmezési szolgáltatás
idősök egészségügyi ellátáshoz való hozzájárítása foglalkoztathatóság	betegszállítási szolgáltatások, szociális taxi; munkaerő-kiajánlás Mentorok alkalmazása a hátrányos helyzetből adódó sajátosságok kezelése, a munkakörnyezetbe való beilleszkedés érdekében
A nyugdíjas egyesületek támogatása	Idősklub létrehozása (Senior kuckó)

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A társadalom valamennyi területén érvényesítendő elvek: fogyatékos személyt nem érhet hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet ránézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. Miután a fogyatékos személyek, az őket mindenki mással egyenlően megillető jogaikkal állapotukból fakadóan kevésbé tudnak élni, ezért indokolt, hogy előnyben részesüljenek. (Az Országgyűlés 10/2006. (II.16.) OGY határozata az új Országos Fogyatékosügyi Programról).

Fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Az Európai Unióban közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során – a fizikai és szellemi környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

A fogyatékosügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon a mainstorming elve, vagyis az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Az adatgyűjtés során a településről adat nem érkezett a fogyatékosággal élő állampolgárokról, vélelmezhetően ismeret hiány miatt. Ezért jelen esélyegyenlőségi programban egyrészt összefoglaló elemzést nyújtunk a fogyatékosággal élők jogait, érdekeit képviselő magyar és uniós elvárásokról, mintegy nyomtatékot adva e célcsoport esélyegyenlősége fontosságának-

A magyar országgyűlés 1998-ban fogadta el a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. XXVI. Törvény, mely kimondja, hogy: „a fogyatékos emberek a társadalom egyenlő méltóságú, egyenrangú tagjai, akik a mindenkit megillető jogokkal és lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni.”

A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitációs szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása. További lépést jelentett az, hogy a parlament 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdette a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezményt és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyvet. Az Egyezmény definíciója szerint „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.” A definíció szélesebb aspektusból közelíti meg a fogyatékossgal tényét, mint a hazai jogszabályok, előrevetítve azt a kívánalmat, melyet ebben a tanulmányban is képviselünk, a fogyatékosok társadalmi részvétel lehetőségének segítését, esélyeik szintre hozását.

A gyógyypedagógia a fogyatékossgal az alábbi fő csoportjait különbözteti meg:

- értelmi fogyatékosok,
- hallási fogyatékosok,
- látási fogyatékosok,
- beszéd fogyatékosok,
- mozgásfogyatékosok,
- érzelmi, akaratilag fogyatékosok,
- halmozottan fogyatékosok.

A jogalkotók (legpontosabb definíciót a 141/2000.(VIII.9.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékossgal minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossgal támogatás folyósításának szabályairól szóló jogszabályban kaphatjuk) a szakma véleményére (orvosi dokumentációk, szakvélemények) alapozva határozták meg azon személyek körét, kik a pénzbeli ellátások folyósításával kapcsolatosan fogyatékosnak minősülnek az alábbi főcsoportokon belül.

A KSH adatai szerint a fogyatékossgal élő emberek létszáma 1990. évben 368.000 fő volt, a népességen belüli arányuk 3.5%. A 2001. évben végzett népszámlálás során 577.000 fő nyilatkozott arról, hogy fogyatékos, népességen belüli arányuk 5.7%-ra emelkedett. A fogyatékos emberek és családjaik (szűkebben és tágabban értelmezve is) az egyik legsérülékenyebb csoport társadalmunkban. Számukra, velük együtt közösen kell megteremteni a lehetőséget arra, hogy a társadalom aktív tagjaivá váljanak.

Célunk elérésének egyik akadálya lehet a társadalom által tanúsított intolerancia, negatív diszkrimináció, ezért fontos feladatnak tekintem a szemlélet formálását, az elfogadás erősítését. További kiemelt prioritásként fogalmazhatjuk meg azon szolgáltatások, intézményrendszerek fejlesztését, melyek közvetlenül vagy közvetve elősegítik az érintettek életminőségének javítását, példaként említve: oktatás, szociális szolgáltatások, egészségügy. A fogyatékossgal élők számát, élethelyzetét kutató kérdések megválaszolatlanok maradtak, ezzel megerősítve azt a feltételezést, hogy az önkormányzatnak nagyon kevés információja van e célcsoportról.

a) Az esélyegyenlőség biztosításának egyik alapfeltételként a települési önkormányzatnak elsősorban szükséges a célcsoporttal kapcsolatos releváns adatok begyűjtése. Az adatgyűjtésben segítséget tudnak nyújtani feladatellátásukból adódóan az alábbi szociális és egészségügyi szolgáltatók.

b) A fogyatékos munkavállaló beilleszkedését segítő programokban való részvétel.

c) Fogyatékos munkavállaló alkalmazása az önkormányzatnál, önkormányzati fenntartású intézményekben legalább a kvóta mértékéig.

- d) A településen/térségben működő foglalkozási rehabilitációs szolgáltatókkal (munkaügyi központtal és rajta keresztül egy civil szolgáltatóval) való folyamatos kapcsolattartás.
- e) Vezetői szinten el kell készíteni az intézmények/önkormányzat humánerőforrás stratégiáját, amibe be kell építeni a fogyatékos (megváltozott munkaképességű) munkavállalók felvételével, továbbképzésével,
- f) Akadálymentes fizikai környezet biztosítása a közszolgáltatások terén
- g) Esélyegyenlőségért felelős személy kijelölése a településen,
- h) Egészségügyi/önkormányzati dolgozók képzése, továbbképzése a fogyatékos emberekkel kapcsolatos ismeretekről.
- i) Az Önkormányzat részéről együttműködés kialakítása a helyi közlekedési vállalatokkal, támogató szolgálattal a fogyatékos emberek közlekedésének elősegítése érdekében.
- j) Az önkormányzati fenntartású, nem akadálymentes közszolgáltatást nyújtó intézményeknél biztosítani az egyenlő esélyű hozzáférést, a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása érdekében ütemterv készítése a források, felelősök, határidők megjelölésére

Siófokon a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Fogyatékkal Élők Nappali Intézménye 2006 májusában kezdte meg működését 30 férőhellyel. Ellátottakat a siófoki és a balatonföldvári volt kistérség településeiről fogadnak. A szolgáltatás igénybevételében nagy szerepe van a támogató szolgálatnak, azon belül is a szállító szolgálatnak. Az intézmény célja, feladata a keresztényi értékrend közvetítése mellett, az intézményben zajló programok lehetőség szerinti folyamatos bővítése, valamint a fogyatékkal élők közösségi életének, integrációjának elősegítése. Fontos helyet kap a szakmai munkában az egyénre szabott terápiák jelenléte.

Kiemelt szerepe van a **fejlesztő iskolai csoporttal történő együttműködésnek**, melyben nagy szerepe van a közös programoknak, rendezvényeknek. Napirend és éves foglalkoztatási terv alapján alakulnak a mindennapok. Heti rendszerességgel néptáncolnak, a foglalkozáson tanultakat a helyi rendezvényeken be is mutatják.

Mozgásfejlesztésre szintén heti rendszerességgel kerül sor, heti egy alkalommal úszásra is lehetőséget biztosítanak. A program igénybevételéhez a támogató szolgálat biztosít lehetőséget. A napközi működésének kezdetétől rendszeres katolikus és református hittan foglalkozásokat szerveznek, ahol bibliai történetekkel, imádságokkal, énekekkel és a keresztény értékekkel ismerkednek meg fiatalok nagyon érdekes, játékos formában. Tankönyv-foglalkozásaik szinte hosszú évekre nyúlnak vissza. Nagy hangsúlyt fektetnek a lassan feledésbe merült, hagyományos somogyi ételek elkészítésének elsajátítására. Siófok város könyvtára péntekenként kézműves foglalkozásra várja a napközi fiataljait. A könyvtár légköre, az ott zajló foglalkozások, ismeretterjesztő filmek nagyon népszerűek az ellátottak körében. Kutyas terápiával is bővült a rendszeres foglalkozások köre. Nagy sikere van állat-asszisztált fejlesztő terápiának. Hangsúlyos eleme a szakmai tevékenységnek a mozgásfejlesztés, melyet gyógytornász és gyógymasszőr munkatársak közreműködésével valósítanak meg.

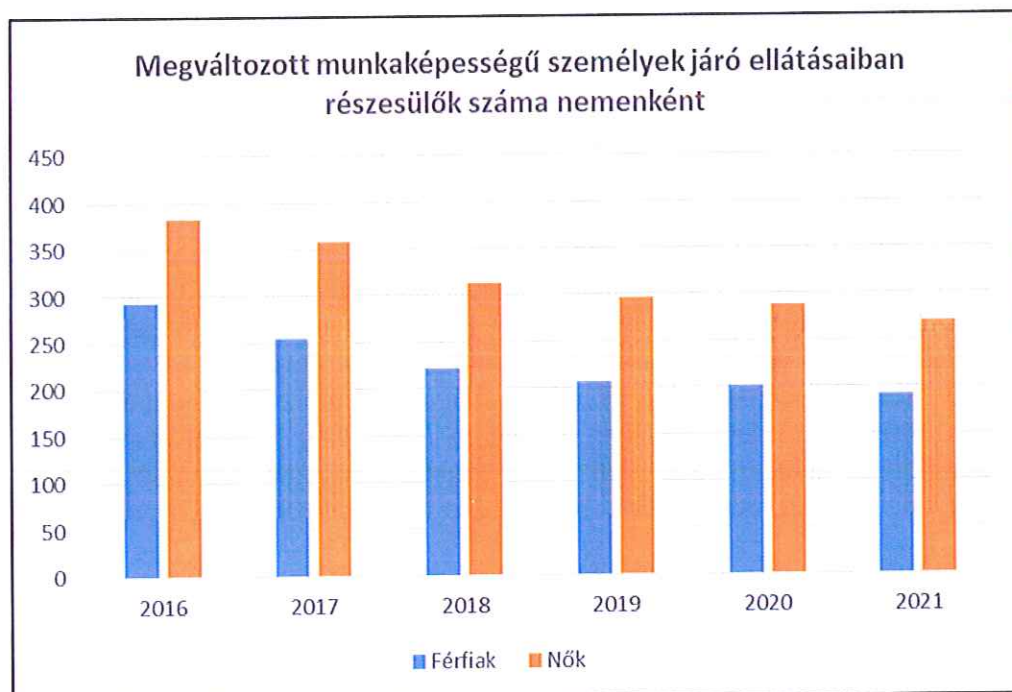
Éves programjaikat az egyházi és világi ünnepekre, jeles napokra, hónapok, évszakok változására, teendőire alapozva építettük fel.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	293	382	675
2017	255	357	612
2018	221	312	533
2019	206	296	502
2020	201	288	489
2021	192	270	462

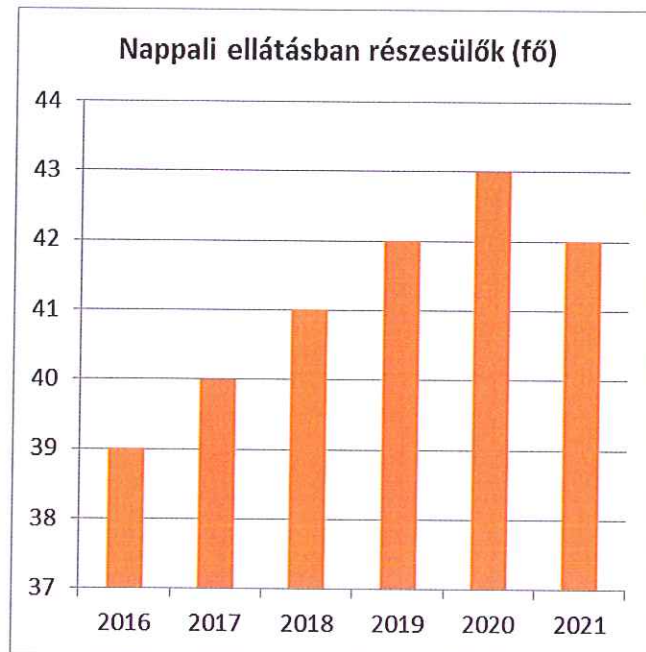
Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	39
2017	40
2018	41
2019	42
2020	43
2021	42

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A **megváltozott munkaképességű személyek** fogalom a munka világához kapcsolódik, mivel azt a vizsgálati szempontot takarja, hogyan befolyásolja a károsodás (betegség), fogyatékoság vagy rokkantság az egyén munkavállalását, munkahelyének megtartását; vagyis az egyént a foglalkoztathatóság szempontrendszerén keresztül minősíti.

A foglalkoztatási törvény szempontjából megváltozott munkaképességű személy: aki testi vagy értelmileg akadályozott, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahely-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkennek.

A törvény hatálya tehát kiterjed valamennyi fogyatékos, illetve a foglalkoztatást hátrányosan befolyásoló egészségkárosodást szenvedett személyre, függetlenül attól, hogy munkaképességének csökkenése milyen mértékű, továbbá munkanélküli vagy munkaviszonyban áll, illetve egyéb keresőtevékenységet folytat, tekintet nélkül arra, hogy egészségi állapota alapján ellátásban részesül vagy sem.

Okok és betegségek, melyek megváltozott munkaképességet okozhatnak

- Mozgássérülésből adódó megváltozott munkaképesség

Ebben a csoportba tartoznak azok, akik valamilyen szerzett vagy veleszületett sérülésből adódóan csökkent mozgásképességgel rendelkeznek. Ez lehet:

Járás képességének elvesztése – kerekesszékre van szükség a mozgáshoz. Intellektuális és kognitív képességeik megegyeznek az többi munkavállalóival.

Valamelyik végtag elvesztése – kerekesszék vagy bot és egyéb eszközök segítségével képes a járásra. Intellektuális és kognitív képességeik megegyeznek a többi munkavállalóival.

Gerincbetegségek a járás képességével – különböző gerincbántalmak miatt lecsökkent a mozgástartomány, vagy a fizikai állóképesség. Ilyenek lehetnek sérv, gyulladáscsökkentő és kopásos betegségek. Ezekben az esetekben jelentősen csökkenhet a fizikai terhelhetőség időben, teherbírásban vagy mindkettőben, tehát gyakran nem alkalmazhatók teljes munkaidőben illetve nehéz fizikai munkakörökben (pakolás, cipelés). Intellektuális és kognitív képességeik megegyeznek a nem megváltozott munkaképességű dolgozókkal.

- Belgyógyászati megbetegedésekből adódó megváltozott munkaképesség

Megváltozott munkaképességű lehet az is, aki krónikusan szenved egyes belgyógyászati megbetegedésben. Ilyenek lehetnek például: cukorbetegség, magas vérnyomás, autoimmun megbetegedések,

Ezekben az esetekben a szellemi és mentális képességek épek maradnak, a funkcióvesztés és a munkaköri korlátok elsősorban a munkavégzés idejére és a munkavégzés alatti terhelésekre (emelés, pakolás) vonatkoznak illetve néhány esetben a magas stresszel járó munkaköröknél is problémát jelenthet.

- Pszichiátriai megbetegedésekből adódó megváltozott munkaképesség

A pszichiátriai betegségek miatt szerzett megváltozott munkaképesség két szempontból is külön figyelmet érdemel. Egyrészt nagyon különböző és nagyszámú betegséget sorolunk ide, másrészt a pszichiátriai betegségekkel szemben rendelkezünk a legtöbb téves előítélettel, információhiánnyal és félelemmel. Mivel több betegségtípus tartozik ide megpróbáltuk a munkavállalás szempontjából lényeges különbségekre fókuszálva felosztani az érintett képességek ismertetését a könnyebb érthetőség miatt. A felosztás csak részben követi, és nem tükrözi, a klinikai orvosi felosztást (BNO, DSM-IV).

A pszichiátriai betegségek esetén általában elmondható, hogy a személyiség összműködése, alkalmazkodó- és önellátó képessége, realitásérzékelése sérül. Az ilyen típusú betegségekben szenvedőknek általában orvosi és pszichológusi segítségre van szükségük hosszútávon – ez gyógyszeres és/vagy pszichoterápiás segítséget jelent – a normális életvitelük, szociális kapcsolataik és egészségük fenntartására. Ide tartozhatnak:

pszichotikus betegségek, schizofrenia, személyiségzavarok- a valósággal való kapcsolat, alkalmazkodóképesség, szociális kapcsolatok sérülhetnek

depresszió, hangulatzavarok – motiváció, stresszkezelés, szociális kapcsolatok sérülhetnek
szorongásos zavarok, pánikbetegség főbiák- stress- és konfliktuskezelés, szociális kapcsolatok, fizikai állóképesség sérülhet.

kognitív és viselkedésproblémák – a figyelem, emlékezet, gondolkodás, viselkedés szabályozásának képessége sérülhet.

dementia- a mentális képességek drasztikus lecsökkenése vagy elvesztése – nem fogunk dementiával küzdő megváltozott munkaképességű munkavállalóval találkozni, mert az orvosilag kimutatható dementia esetén már nem merül fel a munka lehetősége, mivel állandó ápolásra fog szorulni az illető.

Az pszichiátriai betegségben szenvedő megváltozott munkaképességű munkavállalók orvosi segítséggel, megfelelő kontrollal sok esetben teljes értékű emberként tudnak funkcionálni, azaz megbízható és jól teljesítő munkaerővel rendelkeznek. A munkavégzés ezekben az esetekben sokszor kifejezetten hasznos lehet, mivel a rendszeres céllal végzett tevékenység nagy segítséget jelenthet az egészséges életritmus fenntartásához és a munka által elért elégedettség és sikerélmény, munkatársak támogatása, befogadó munkahely érzése segítheti a beilleszkedést és az egészséges önképet.

Ennek megítéléséhez szakember által elvégzett speciális kiválasztás és a kezelőorvossal történt konzultáció szükséges. Amennyiben itt nem merülnek fel ellenérvek bármilyen az orvosi szakvéleménynek (kezelőorvos, komplex minősítés) és a képességeinek megfelelő munkakörben alkalmazhatóak.

forrás: Rehabportál

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs megbízható adatsorunk arra vonatkozóan, hogy a vállalkozások tevékenysége és a foglalkoztatotti állomány létszáma tekintetében a csökkent munkaképességgel rendelkezők foglalkoztatása teljesszűriően megoldott-e a településünkön.

Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet és Könyvtár szolgáltatásaink fogyatékkal élők részére

Vakok és gyengén látók részére hangoskönyv-gyűjtemény áll rendelkezésre, ismert művészek felolvasásában a klasszikus- és a szórakoztató irodalomból lehet válogatni. A gyűjtemény anyaga hangkazettán és CD lemezen kölcsönözhető. Kölcsönzési idő 4 hét, a kölcsönzés térítésmentes.

Felolvasógéppel nyomtatott szövegeket lehet felolvasatni. A gép automatikusan felismeri a behelyezett olvasandó anyag irányát, és felolvassa a szöveget tisztán és érthetően. Hangzása a természetes beszédhez hasonló, a beszéd sebességét lehet lassítani vagy gyorsítani anélkül, hogy a hangmagasság megváltozna. A felolvasatott szöveg le is menthető. Tájékozódásban a Braille-felírtos táblák segítenek.

A mozgássérülteket a számukra kialakított számítógépes ülőhelyek, liftes megközelíthetőség, a halláskárosultakat pedig indukciós hurkok segítik a könyvtár kényelmes használatában.

Több civil szervezet tevékenykedik a városban a fogyatékkal élők megsegítésére:

- **Látássérültek Siófoki Regionális Egyesülete**

Az egyesület 2004. november 12-én alakult a látássérültek érdekvédelmi szervezeteit érintő országos átalakulás folyamat részeként. Az egyesület egy akadálymentesített irodát és közösségi helységet tart fent, melyekben aktív klubélet folyik, és többek között saját szervezésű tanfolyamok megtartására is lehetőséget ad.

A technikai részét pályázati pénzekből oldották meg. Az egyesület szerteágazó kapcsolatokat ápol megyei önkormányzatokkal és különféle szervezetekkel.

A tagságnak az egyesület széleskörűen igyekszik segíteni. Ezen belül például foglalkoznak adománygyűjtéssel és annak kiosztásával. A tagoknak segítenek segédeszköz vásárlásban, iskolakezdésben, kirándulások finanszírozásában. Kulturális programokban aktívan részt vesznek, jó kapcsolatokat alakítanak ki ezen a területen is egyénileg és társadalmilag is. Vak és gyengénlátó művészeket érvényesítenek jótékonyági koncertek keretében is.

- **Magyar Cukorbeteg Siófoki Egyesülete**

Az egyesület 1995-ben alakult, nem csak a város, hanem a város környéki települések lakóit is magába foglalja a tagság köre. A kapcsolattartás az országos diabetesz egyesületekkel a folyamatos. Az egyesület tevékenysége a betegségmegelőzéstől a betegség különböző fázisait követve, a beteg jogi érdekképviseletét is segítve többfelé kiterjed. A tagokat és az érdeklődőket életmódi tanácsokkal látják el. Előadásokat szerveznek, kiadványokat terjesztenek.

- **Vakok Gyengénlátók Látásfogyatékosok Siófoki Körzeti Egyesülete**

Az egyesület tagjai Siófok város rendezvényein folyamatosan részt vesznek. A szervezet Siófok és vonzáskörzetéből is vár érdeklődőket. Minden hónap első csütörtökjén van egy összejövetel a kulturális központban, melyen megbeszélik az aktuális információkat egymás között.

A tagság egymás között adományozást folytat, meglátogatják az idősebbeket, betegebb tagokat, akiknek a lehetőségeik korlátozottak. Évente kirándulásokat szerveznek, általában őszi időszakban.

Minden évben augusztus 20-án biciklitúrát szerveznek, mely nagyon népszerű. Ilyenkor egy látó tandem kerékpáron egy látó visz egy látássérültet.

Országosan tartják a kapcsolatot a hasonló egyesületekkel. Segítik egymást minden téren, ahogy csak lehet.

- **Vesebetegek Egyesülete**

Az egyesület 2005-ben alakult, közel száz tagot számlál. Az egyesület dializált betegekből, vesegondozásra járókból, és pártoló tagokból tevődik össze. Alapvetően országosan, majd területi leosztásokban is a vesebeteg emberek érdekeinek képviseletére jött létre a szervezet. Tevékenységük első körben a betegek érdekeit minden területen képviselni.

Így a Vesebetegek Siófoki Egyesülete a város vesebetegeit összegyűjtve segíti a tagok egymással való kapcsolattartását, tapasztalatcseréjét. Minden hónapban, a hónap utolsó szerdáján rendszeresen szerveznek a Kálmán Imre Kulturális Központban egészségügyi előadásokat és egészségügyi állapot felméréseket. Az összejöveteleken mindenki számára megtekinthető előadásokat is tartanak, melyeket egészségügyi szakemberek tartanak általában.

Fontos számukra a megelőzés, így minden évben veseszűrő napokat tartanak, melyekre várják Siófok és a környező települések lakóit ingyenes szűrővizsgálatokra.

Egynapos kirándulásokat is szerveznek, melyek kapcsolatépítők a tagok számára.

Élelmiszerkiosztás- és begyűjtést is szerveznek a betegek számára, mely nagy segítség számukra.

- **Mozgáskorlátozottak Somogy megyei egyesülete Siófoki csoport**
- **Autisták Rehabilitációjáért, Oktatásáért és Neveléséért Siófoki Egyesület: ARON**

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Lásd települési támogatásokról írt beszámoló.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közlekedésfejlesztési célkitűzéseink során a társadalom valamennyi rétegének igényeit figyelembe kell vennünk. Kiemelt területként kell kezelnünk a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedése feltételeinek megteremtését. Ennek megvalósítása érdekében a korlátozott közlekedőképességű emberek (a kerekesszékekkel közlekedők, a vakok és csökkentlátók, a korlátozott mozgásképességűek, a középsúlyos mozgásfogyatékosok, hiányos mozgásszervű testi fogyatékosok, illetőleg egészségkárosodás miatt korlátozott mozgásképességű személyek, valamint a nehezen járó időskorúak, a terhes, illetve gyerekkocsit toló nők, a gyermekek 6 éves korig és az értelmi fogyatékosok) számára akadálymentes, épített környezetet kell kialakítani, amely kényelmes, biztonságos és önállóan használható.

Az új építésű utakat és egyéb közlekedési létesítményeket a településrendezési tervvel és a közlekedés-fejlesztési koncepcióval összhangban úgy kell építenünk, hogy minden tekintetben megfeleljenek az akadálymentes közlekedés feltételeinek. A meglévő utak felújításakor és korszerűsítésekor is figyelembe kell vennünk ezeket a követelményeket.

Akadálymentes közlekedéshez kerekesszék használatkor – elvben - a gyalogos forgalmi sávtól szélesebb területet kell biztosítani a város számos utcáján, figyelembe véve a kerekesszékek találkozásának esetére kellő szélességű kitérési lehetőséget.

A meglévő közterület-szélesség nem mindig teremt lehetőséget, de a felújítások során törekedtünk arra, hogy a járdák szélessége legalább az utca egyik oldalán elérje a szabvány szerinti szélességet. Ahol a geometriai viszonyok lehetővé teszik, ott már teljesült ez a feltétel, ahol pedig jelenleg nincsenek meg ezek az adottságok, ott a hálózat rekonstrukciós programban szerepeltetjük ezek kialakítását. A nagy forgalmú utak mentén egy-két kivétellel olyan járdafelületek vannak, amelyek alkalmasak arra, hogy kerekesszékekkel is közlekedni lehessen, így a városban nem kényszerülnek az úttesten közlekedésre.

Az út rekonstrukciók és útépitések során minden olyan szelvényben kiépített gyalogos átkelőhelyet biztosítunk következetesen gondoskodunk az akadálymentes áthaladás feltételeinek a megteremtéséről beleértve ebbe a kapcsolódó járda szakaszokat is. A mozgáskorlátozottak, továbbá nehezen közlekedők, gyerekkocsit tolók stb. érdekében a járda építések során következetesen kerüljük a számukra közlekedési akadályt képező (tégla, fejkő vagy egyéb nagy diletációs hézaggal kialakítandó) burkolatok alkalmazását.

A biztonságos közlekedés érdekében a forgalmi utak, valamint a fogyatékosok által gyakran használt útvonalak mentén fontos a járda elválasztása az útburkolattól. A vakok és csökkentlátók folyamatos vezetésére a beépítési vonal beugrásainál szükséges a szegély kiemelése, az érintés útján való tájékoztatás, veszélyes helyre történő figyelmeztetés, hangjelzős közlekedési lámpák felszerelése.

Ez utóbbi szempont Siófok területén működő, a gyalogosok forgalmát irányító fényjelző készülékek túlnyomó többségének esetében – a nagyobb forgalmú csomópontokban - érvényesült már eddig is. Szükséges és indokolt a többi gyalogos jelzőlámpa átalakítása is, valamint az esetlegesen a későbbiek során telepítendő további jelzőlámpák is hangjelzős kivitelben kerülnek felszerelésre.

A belvárosban és az üdülő övezeten kívül is biztosítani kell az akadálytalan közlekedést, ami a járdán történő parkolás megakadályozását (pl. parkolásgátló oszlopok) jelenti. A helyi tömegközlekedés vonalain, különösen azokon a vonalakon, ahol nagyobb számban idősebbek közlekednek, rendszeresen bővíteni igyekszünk az alacsony padlós autóbuszok számát. A mozgáskorlátozottak, továbbá a nehezen közlekedők, gyerekkocsit tolók, stb. érdekében, új csomópont építésénél a kiemelt szegélyt az átkelőhely teljes szélességében, átépítésre nem kerülő csomópontnál a kiemelt szegély egy részét kell lesüllyeszteni.

A vakok és csökkentlátók közlekedésének elősegítésére a járdán a burkolatot úgy kell kiképezni, hogy járás közben és/vagy botjukkal érzékelve megállapíthassák, hogy gyalogos átkelőhely közelében vannak. Mind a közúti, mind pedig a vasúti gyalogos-átkelőhelyeknél a gyalogosforgalmat irányító fényjelző készülékkel együtt hangjelző berendezéseket is fel kell szerelni. Külön szintű gyalogosátvezetések esetében a kerekesszékekkel közlekedők részére egyenes egykarú lejtőt, vagy pihenővel megtört többkarú lejtőt kell építeni.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára – a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. Új közhasználatú építmények elhelyezése során biztosítani kell a mozgásukban korlátozott személyek részére is a biztonságos és akadálymentes megközelíthetőséget.

Az akadálymentesen kialakított létesítmények, berendezések használatát megfelelő tájékoztató-útbaigazító jelzéssel kell elősegítenünk.

A segítséggel élők életminőségének javítása érdekében folytatni kell az akadálymentesítési programot, biztosítani kell, hogy minél több középület és szolgáltatás elérhető legyen a fogyatékos személyek számára is. Az akadálymentesítés alapvető célkitűzése, hogy a város közintézményeinek használata mindenki számára – kismamák, idős emberek, fogyatékos emberek, turisták stb. – kényelmesebbé váljon, az akadálymentesítés egy olyan folyamat legyen, melyet minden társadalmi réteg közvetlen előnyökkel jelentő fejlődésnek éljen meg. Az alábbi jogszabályi előírásoknak kell megfelelni:

- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm. rendelet (OTÉK)
- A mindenki számára akadálymentesen hozzáférhető környezet és közszolgáltatások megteremtéséhez szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 1015/2005.(II.25.) Korm. határozat

A hatályos jogszabályok szerint a már meglévő középületek akadálymentessé tételének határideje 2005. január 1. volt. A közterületek, utak, járdák, tömegközlekedés akadálymentessé tételének határideje 2010. január 1-re módosult.

Az 1998. évi XXVI. törvény szerint minden közhasználatú intézményt utólag alkalmassá kell tenni a biztonságos és akadálymentes használatra, függetlenül attól, hogy az épületek adottságai lehetővé teszik-e az átalakítást minden tekintetben.

Mivel az épületekre vonatkozó fenti határidőt egyetlen önkormányzatnak sem sikerült maradéktalanul betartani, országosan megfogalmazott az-az elképzelés, hogy egy településen belül legalább, intézményi típusonként 1-1 épületben valósuljon meg a teljes körű akadálymentesítés. Meglévő épületeknél mindenhol meg kell oldani az épületbe való bejutást és legalább az első szint akadálymentes használatát (közlekedők, mozgássérült illemhely).

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Siófok Város Önkormányzatának tulajdonában lévő közintézmények többsége akadálymentes, vagy könnyen azzá tehető.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Siófok város közigazgatási területén Önkormányzatának tulajdonában lévő közintézmények többsége akadálymentes, vagy könnyen azzá tehető.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége:

Rövidtávú tervként szerepel Siófok Város Önkormányzatának fejlesztési célkitűzéseiben a siófoki Baross Híd akadálymentessé tétele (a gyalogos lépcső helyett rámpa épül várhatóan 2020-2021.évben, valamint tervben van a Jubileum tér akadálymentessé tétele és a fogyatékkal élők számára (vakok és gyengén látók számára növényssimogató kialakítása).

A 2020 évi terveink között szerepel a városban tapintható térkép készítése a vakok és gyengénlátók számára. Az akadálymentes kialakítás minden beruházásunknál szempont.

A Balaton Fejlesztési Tanács által támogatott pályázatoknál például követelmény a rehabilitációs szakmérnök bevonása és nyilatkozatának az akadálymentesség tényéről.

7.4. Fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek, munkahelyek, parkok, járdák, közlekedési eszközök, akadályozottsága	települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége
	közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége
	munkahelyek akadálymentesítettsége
	közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége
	fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az Önkormányzat a működése során a helyi civil szervezetekkel szoros együttműködési kapcsolatot alakított ki. A helyi civil szervezetek munkáját a személyes konzultációkon felül pályázat keretén belül nyújtott támogatással is segíti. Az Önkormányzat a partnerség erősítése, illetve megtartása érdekében a helyi önszerveződő közösségek véleményét kikérheti az alábbi döntéseinek meghozatala körében:

- Tervek, fejlesztési koncepciók, programok egyeztetése
- A lakossági szükségletek kielégítésére szolgáló beruházási és településfejlesztési tervek véleményeztetése
- Rendelettervezetek véleményeztetése

Jelenleg a városban összességében nagyságrendileg 70-80 db önszerveződő közösség működik, elsősorban a

- szociális gondoskodás
- egészségügyi ellátás
- oktatás – kultúra – közművelődés
- gyermek és családvédelem
- nyugdíjasok ellátása
- városfejlesztés, város fenntartás – üzemeltetés – városrendezés,
- környezetvédelem – természetvédelem,
- mezőgazdasági tevékenység
- munkahelyteremtéssel összefüggő programok szervezése
- verseny és tömegsport
- testnevelés
- közbiztonság – vagyonvédelem
- közösségi kapcsolatok építése területén.

A közösségek a szakterületükhöz kapcsolódó tevékenységüket önállóan – az önkormányzat befolyása nélkül látják el, hatékonyságukra a működésük támogatására benyújtott pályázataikból van rállátása az önkormányzatnak.

A településen három egyházi szervezet működik:

- Római Katolikus Egyházközség
- Református Egyházközség
- Siófoki Evangélikus Leányegyházközség

Mindhárom egyházi intézmény saját templommal rendelkezik a településen és a vallási – hitoktatási tevékenységük mellett részt vállalnak a nagyobb városi közösségi rendezvények szervezésében, saját vallási –egyházi ünnepeik, közösség szervező tevékenységük pedig kitüntetett jelentőségűek a város életében.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása :

A Siófoki Civil Kerekasztal napjainkban 47 városi civil szervezetet tömörít magába. A civil kerekasztal évente kétszer-háromszor ül össze, megadott napirendek tárgyalására, mint pl:

- civil szervezetek pályázati lehetősége az önkormányzatnál,
- aktuális rendezvényekre mozgósítás,
- civil ház létesítésének feltételei,
- nagyobb egészségügyi, sport- és kulturális rendezvényekre való mozgósítás,
- nemzeti és városi ünnepeken való részvétel, koszorúzás;

A civil szervezetek szekció ülései:

4 szekció működik:

- 1./ Egészségügyi – szociális és környezetvédelmi szekció,
- 2./ Sport szekció,
- 3./ Művészeti- Kulturális és Hagyományörző szekció,
- 4./ Turisztikai- szabadidő és érdekvédelmi szekció

A szekciók alkalomszerűen, a témák esedékességétől függően működnek 2020. év eleji elhatározás alapján havi rendszerességben állapodtak meg egymással, illetve a várossal.

A fontosabb működési területek:

- egészségügyi szűrések,
- kulturális rendezvények szervezése és tartása,
- tömegsport és egészséges életmódra nevelés keretében rendezvények,
- városi közterek társadalmi munkával történő rendezése, díszítése,
- kiállítások kulturális örökséghez tartozó emlékek ápolása, bemutatása

A szekciók választott elnökeinek értekezlete:

Erre akkor kerül sor, ha egy kérdéskör gyors értékelésére, véleményezésére van szükség.

A civil szervezetekkel a kapcsolattartás az önkormányzat részéről a főfoglalkozású alpolgármester, és az önkormányzatın keresztül történik.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség Hulladékos társulás, és az Optikai hálózat okán való együttműködés. (kizárólag gazdasági alapú együttműködés van.

Az önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség kereteit a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvény (Ttv.) a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény (Tkt.) alkották, illetve Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény alkotja. A jogszabályi háttér rögzítette, illetve rögzíti, a feladatok minél hatékonyabb ellátása érdekében a szabad társulás az önszervező közösségek létrehozásának jogát, és a meghatározott társulási formák mellett más társulási formák kialakítására is lehetőséget biztosít.

A 2001 – 2002 évi közigazgatási reform és 2004. évi Európai Unió csatlakozást követően jött létre és működött a Siófok és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás. A társulás a kistérség településeinek összessége, és a közös, illetve települési egyéni terület és településfejlesztési feladatok és pályázatok benyújtása mellett a szociális ellátás, az oktatási feladatellátás területén működtették közösen intézményeiket.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) alapján a települési önkormányzatoknak a közfeladatokat ellátó szerepük jelentősen átalakult. A törvény egyik sarkalatos eleme, hogy 2013. január 1-jétől a köznevelési feladatok ellátásáról – az óvodai ellátás kivételével – az állam gondoskodik. A települési önkormányzatok és társulásaik fenntartásában lévő köznevelési intézmények az óvodák kivételével átvételre kerültek, jelenleg a fenntartói feladatokat a megyei tankerületi központok, esetünkben a Siófoki Tankerületi Központ látja el.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Településünkön egy nemzetiségi önkormányzat működik Siófok Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata.

A nemzetiségi önkormányzat működését a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX törvény határozza meg. Siófok Város Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a helyi nemzetiségi önkormányzattal és a nemzetiségi önkormányzat elnöke nem települési képviselő tagként részt vesz a Humán Bizottság munkájában.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Jelenleg a városban összességében nagyságrendileg 70-80 db önszerveződő közösség működik, elsősorban a

- szociális gondoskodás
- egészségügyi ellátás
- oktatás – kultúra – közművelődés
- gyermek és családvédelem
- nyugdíjasok ellátása
- városfejlesztés, város fenntartás – üzemeltetés – városrendezés,
- környezetvédelem – természetvédelem,
- mezőgazdasági tevékenység
- munkahelyteremtéssel összefüggő programok szervezése
- verseny és tömegsport
- testnevelés
- közbiztonság – vagyonvédelem
- közösségi kapcsolatok építése területén.

A közösségek a szakterületükhöz kapcsolódó tevékenységüket önállóan – az önkormányzat befolyása nélkül látják el, hatékonyságukra a működésük támogatására benyújtott pályázataikból van rállátása az önkormányzatnak.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for – profit szervezetek szerepe a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában elsősorban a foglalkoztatás a város gazdasági aktivitása területén kiemelt fontosságú. Az Önkormányzat kiemelt feladatának tekinti, hogy a társadalmi javak megtermelésében előállításában elsősorban a helyi vállalkozások gazdasági társaságok vegyenek részt, a megtermelt javakból származó eredményességéből – nyereségből elsősorban ők részesüljenek, természetesen a piaci versenyfeltételek megtartása mellett.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzésben részt vettek a település gyermekjóléti, egészségügyi, köznevelési, közművelődési, szociális területen dolgozó szakemberei, többek között

- Siófok Város Gondozási Központjának szakemberei
- Siófoki Közös Önkormányzati Hivatal szakemberei
- Siófok Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzatának szakemberei továbbá
- Siófok Város Polgármestere, és Alpolgármesterei
- Siófok Város Képviselő-testülete Humán Bizottságának Elnöke
- Siófok Város Képviselő-testületének Idősügyi Tanácsnoka
- Siófok Város Önkormányzata Jegyzője

A program készítése során a kapcsolattartás elsődlegesen online módon történt. A konzultációk az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A szakmai egyeztetések és vélemények összegzéseként jött létre a jelen esélyegyenlőségi program helyzetelemzése, az ebből következő beazonosított problémák és megoldásukra kínálkozó fejlesztési lehetőségek.

Külön ki kell emelni a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Esélyegyenlőségi Mentor hálózat munkatársainak segítségét, illetve - mint Mentorok – közreműködését, az esélyegyenlőségi program módszertanának, a program készítésének folyamatában való közreműködés, és a program szakmai véleményezésének kialakításában.

Fenti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánosságának elsődleges fóruma Siófok város honlapja. A közzététellel hozzáférhetővé válik az állampolgárok számára is. Az elektronikus felületen (www.siofok.hu) való közzététellel megismerhetővé válnak az esélyegyenlőségi intézkedések.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élők: Alacsony bérek	Mélyszegénységben élők: • Bérrendezés, intézmények létrehozása, szakmai megbecsülés, életpálya-modell, lakhatás támogatása szakemberek számára, megfelelő infrastruktúra biztosítása
Munkanélküliség	• Munkahelyteremtés, védett munkahelyek, részidős munkahelyek biztosítása, családbarát munkahelyek teremtése, képzési lehetőségek
Anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő	• Megfelelő fórumokon meg kell ismertetni a lakosságot a lehetőségeivel. Tanácsadó szolgáltatás: jogi, pszichológiai, egészségügyi, adósságkezelési tanácsadás

Iskolai végzettség, képzések hiánya (pl. álláskeresési technikák)	munkaképesség javítása, motiváció a munkavállalásra, készségfejlesztő csoportok (pl. munkamegtartás, munkaszerzés)
Romák helyzete: Hiányos vagy elavult adatok	Romák helyzete: A roma lakosság számáról pontosabb adatok begyűjtésében részt kell, hogy vegyenek a város oktatási és szociális egészségügyi intézményei
Munkanélküliség	Az önkormányzatnak törekednie kell, hogy foglalkoztatóként maga is közvetlenül növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, óvodák, iskolák, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz, és ennek kialakítására együttműködési megállapodást köt a helyi cigány kisebbségi önkormányzattal, vagy roma civil szervezettel.
Helyi esélyegyenlőségért felelős ember hiánya	Az önkormányzatnál esélyegyenlőségi feladatokra kijelölt, és ezen a területen képzett munkatárs alkalmazása.
A cigány kultúra és társadalom ismeretének hiányossága a többségi társadalom tagjai számára.	Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában jelenjenek meg a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek.
Higiéniai problémák	Helyi civil szervezetek, cigány kisebbségi önkormányzat, a védőnő és a körzeti orvos együttműködésében tájékoztató fórumok tartása a szűrővizsgálatok fontosságáról.
Éhezés	Az önkormányzatok segélyezési gyakorlatában kiemelt figyelmet kell szentelni az alultáplált gyerekek családjainak akár természetbeni támogatására.
Egészségügyi problémák	Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismereteket beépítése a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjába (a közoktatás minden szintjén, óvodától a középiskoláig); és az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése és támogatása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szülők, család életvitele	Családgondozás erősítése, mentorok alkalmazása Szülőklub tartása

	Szabadidősport-rendezvények
Csellengő gyermekek Nevelési hiányosságok káros hatásainak enyhítése	Tartalmas szabadidős programok biztosítása Az egyes közszolgáltatások minőségének és hatékonyságának fejlesztése A helyi kisközösségek társadalmi szerepének erősítése a közösségfejlesztés, közösségépítés eszközeivel

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tudatos családtervezés	Felvilágosítás, propaganda, az anyák egészségtudatos magatartását támogató kommunikációs kampányok Fontos szereplők lehetnek a közösségi, kulturális intézmények, az egyházak.
A gyermekvállalás nehezíti a nők visszajutását a munkaerőpiacra	Vállalatokkal, munkaerő piaci szervezettel közös program, együttműködés erősítése a szervezetekkel; Óvodáztatás, napközbeni gyermekfelügyelet, gondozószolgálat, munkába járó közlekedés szervezése, család-, ill. gyermekbarát munkahelyek támogatása
Nemi sztereotípiák	A nemi sztereotípiákat, megrögzött nemi szerepeket oldó rendszeres programok (pl. lányok műszaki-természettudományos orientációja) a közoktatási intézményekben minden korosztálynak a megfelelő szinten háztartási munkák társadalmisításával kapcsolatos programok

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősödő társadalomban fokozottan jelentkező otthoni ápolási igények pontos feltérképezése,	Az ezt működtető szolgáltató rendszer kialakítása esetleg a Gondozási Központtal karöltve.
A házi betegápolási rendszer jelentős megerősítése, szakápolók, hospice nővérek rendszerbe emelése, idősklubok szervezése, hozzátartozók számára szervezett ápolás technikai tréningek.	gyógyszerellátás a házi segítségnyújtás részeként, diszpécser szolgálat, jelzőrendszerek központi elemeinek működtetése;
idősek egészségügyi ellátáshoz való hozzájárása	help-desk szolgáltatás élelmezési szolgáltatás
foglalkoztathatóság	betegszállítási szolgáltatások, szociális taxi; munkaerő-kiajánlás Mentorok alkalmazása a hátrányos helyzetből adódó sajátosságok kezelése, a munkakörnyezetbe való beilleszkedés érdekében

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Középületek, munkahelyek, parkok, járdák, közlekedési eszközök, akadályozottsága	települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

	közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége
	munkahelyek akadálymentesítettsége
	közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége
	fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Élelmezési ruházkodási problémák – tartós élelmiszer- iskolakezdési támogatás	Siófok Város Cigány Nemzetiségi Önkormányzata
Gyermekek	Családgondozás erősítése, mentorok alkalmazása, Szülőklub tartása Szabadidősport-rendezvények	Közösen a jövőnkért - Komplex program a humán közszolgáltatások fejlesztésére Siófok térségében EFOP-1.5.2-16-2017-00006 projektmenedzser, szakmai megvalósító
Idősek	Az idősödő társadalomban fokozottan jelentkező otthoni ápolási igények pontos feltérképezése, Idősklub/Civilház szervezése	Siófok Város Gondozási Központja Idősügyi tanácsnok
Nők	Visszatérés a munka világába „Anyá ügyes”	Siófok és térsége helyi foglalkoztatási helyzetének javítása TOP-5.1.2.-15-SO1-2016-00002 projektmenedzser, Paktum irodavezető
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés biztosítása Fogyatékkal élők életkörülményeinek javítása	Siófok Város Önkormányzata Városfejlesztési és Üzemeltetési Osztály Helyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Terv

Jövőképünk

1. Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák, és a társadalmi lecsúszás szélére került emberek számára biztosítani tudjuk a felemelkedés lehetőségét, és nem szociális segélyekből, hanem munkájuk révén megszerzett jövedelmekből válnak képessé önmaguk és családjuk fenntartására.
2. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők társadalmi kirekesztettségük megszüntetésében részt vállaljunk úgy, hogy folyamatos munkához juttatással, az önképzés és szervezett képzési lehetőségek és megfelelő jövedelmi szint biztosításával segítsük és támogassuk felemelkedésüket.
3. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szellemi és fizikai fejlődését, ezért olyan oktatási képzési háttérrel biztosítunk számukra, amely lehetőséget ad arra, hogy iskoláik elvégzésével tisztességes munkához juthassanak, és megélhetésük hosszú távon biztosított legyen.
4. Folyamatosan odafigyelünk az idősek életkörülményeire, és intézkedéseket hozunk annak érdekében, hogy ne kelljen nélkülözniük, életminőségük megőrzéséhez méltó körülményeket teremtsünk, megbecsülésüket és biztonságukat erősítsük.
5. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a társadalmi egyenlőség elérése érdekében tett erőfeszítéseik érvényre jussanak, és olyan családtámogatási és személyre szabott szociális ellátó rendszer alakuljon ki, amely megkönnyíti a gyermekvállalást és gyermeknevelést.
6. Feltárjuk a fogyatékkal élők fogyatékosági sajátosságait, és ennek megfelelően intézkedéseket hozunk annak érdekében, hogy a város szolgáltatásaihoz egyenértékű polgárként juthassanak hozzá. A még meglévő fizikai akadályok megszüntetésére intézkedéseket hozunk, és követjük azt a szemléletet, hogy ami jó a fogyatékkal élő embertársaink számára, az jó a nehezen mozgó idősek és kismamák és egészségügyi problémákkal küzdők számára, is.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetlemezés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0.	Település szintű probléma											
1	A Rózsakert és az A Isztria sétány megvalósítása fejlesztése TOP_PLUSZ-1.2.1-21-SO1-2022-00001	projektA fejlesztés megújul három Siófok partszakasza Rózsakert és déli oldalról övező a terület jobb Isztria sétány.	Rózsakert fejlesztés során három szintes ikonikus övezet kerül kialakításra	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése családban és társadalomban” (2021-2030) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Az intézkedés tartalma	polgármester	2025. 08. 29. (péntek)		Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
2	Siófok utcai strand fejlesztése TOP_PLUSZ-1.1.3-2021-SO1-2022-00014	OrgonaA projekt keretébenA strandfejlesztésre kerül felújításra Siófokon az Orgona feljuttatás utcai strand. (Siófok, Siófokon utcai strand, a Zamárdi határátnál, a Orgona strand, a Siófok, utcairól megközelíthető Zamárdi	Siófok utcai strand fejlesztése TOP_PLUSZ-1.1.3-2021-SO1-2022-00014	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek”	Az intézkedés tartalma	polgármester	2025. 03. 01. (szombat)		Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Konzorciumi együttműködési megállapodás a Somogy Társadalmi Felemelkedésért Fejlesztési

szabad strandhatáránál, a szakasz.) A szabadzamárdi Orgona strand területén utcáról felújításra kerül amegközelíthető mosdó, mely négy szabad strand évszakos kialakítászakasz.) A kap. A meglévő szabad strand betonlap parti járda területén felújításra kerül, új felújításra kerül a térékő járdák mosdó, mely négy kialakításra kerül sor évszakos a strand területén (akialakítást kap. A strand egész hosszában meglévő betonlap járda kerül kiegészítésre parti járda és a mosdóhoz is felújításra kerül, térékőves járdán új térékő járdák keresztül lehet majd kialakításra kerül eljutni). Vizi portisor a strand eszköz-kölesönző területén (a strand épül, játszótér kerül egész hosszában kialakításra. járda kerül Felújításra kerül egy kiépítésre és a síófoki strand kultúrát mosdóhoz is bemutató tájékoztató térékőves járdán tábla. Sor kerül keresztül lehet utcabútorok, majd eljutni). Vizi napelemes sport eszköz-kandeliaberek és okos kölesönző épül, pad elhelyezésére. Ajátszótér kerül szabad stranddál kialakításra. párhuzamos első felújításra kerül utcában felújításra egy síófoki kerül a járda, illetve az strand kultúrát ezen utcát és a strandot bemutató összekötő 7920/6 hrsz-tájékoztató tábla. ú úton is megújul a Sor kerül járda, valamint utcabútorok, parkolóhelyek napelemes kandeliaberek és okos pad elhelyezésére. A szabad stranddál párhuzamos első utcában felújításra kerül a járda, illetve az ezen utcát és a strandot összekötő 7920/6 hrsz-ú úton is megújul a járda, valamint parkolóhelyek kerülnek	Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése családban és a társadalomban” (2021-2030) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Kommunikációs Oktatási Nonprofit Kft.-vel a pályázat benyújtására és megvalósítására.

	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége kialakítására.	A munkanélküliség felszámolása A munkanélküliség csökkentése. Az álláskeresőket támogatni kell arra, hogy az általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és a szakképzéssel nem rendelkezők által biztosított munkanélküliek számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások rendszerének folyamatos felülvizsgálata, szükségletalapú felmérése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	A célkitűzés nem releváns eredményeként elérhetőbb városi környezet alakul a tárgyi ki, vonzóbbá válik a város, javul a településkép.
I	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége kialakítására.	A munkanélküliség felszámolása A munkanélküliség csökkentése. Az álláskeresőket támogatni kell arra, hogy az általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és a szakképzéssel nem rendelkezők által biztosított munkanélküliek számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	A célkitűzés nem releváns eredményeként elérhetőbb városi környezet alakul a tárgyi ki, vonzóbbá válik a város, javul a településkép.
II	II. A gyermekek esélyegyenlősége	A gyermekek esélyegyenlősége A gyermekek esélyegyenlősége	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	A célkitűzés nem releváns eredményeként elérhetőbb városi környezet alakul a tárgyi ki, vonzóbbá válik a város, javul a településkép.
I	I. A gyermekek esélyegyenlősége	A gyermekek esélyegyenlősége A gyermekek esélyegyenlősége	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Siófok Város Önkormányzata által biztosított támogatások számára a helyi támogatások számára. A települési igazgatók szervezése.	A célkitűzés nem releváns eredményeként elérhetőbb városi környezet alakul a tárgyi ki, vonzóbbá válik a város, javul a településkép.

bőlesőde udvari figyelmet kell játékainak bővítése, szentelni a gyermekek okos zebra kiadványok megírását, a közlekedés rászoruló családok biztonságosabbá támogatására. A gyermekek tevékenységének, a gyermekek tevékenységének fejlesztése.																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

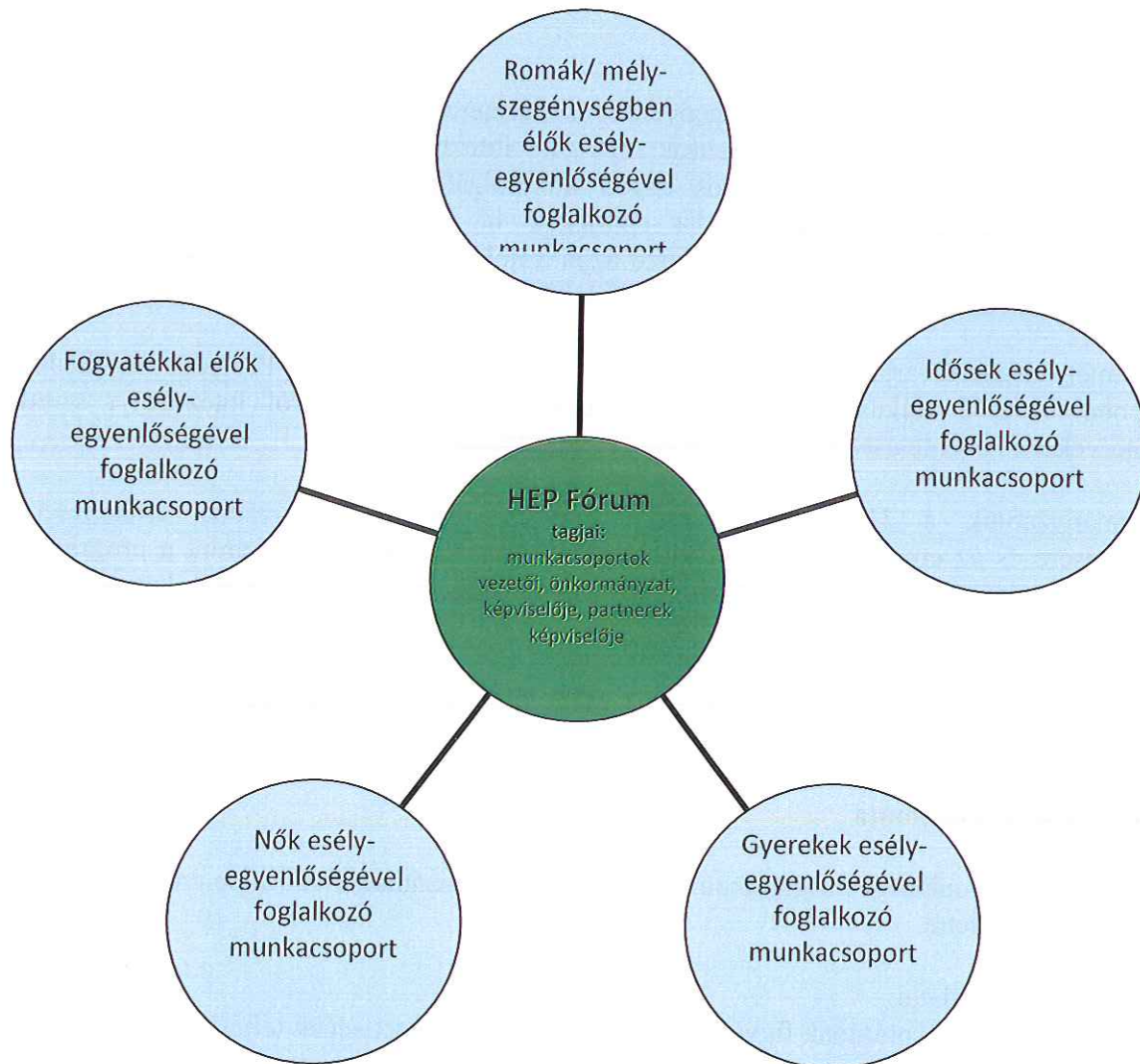
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az esélyegyenlőségi referens felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Siófok város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Siófok város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 348/2023. (X. 26.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata.

Siófok, 2023. október 31.

Dr. Langyel Róbert
polgármester

K I V O N A T

Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2023. október 26-án megtartott rendes - *nyilvános* - ülésének jegyzőkönyvéből

Siófok Város Önkormányzata Képviselő-testületének 348/2023. (X. 26.) határozata a Siófok Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjáról 2023-2028.

Siófok Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a „*Siófok Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2023-2028.*” tárgyú előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

Siófok Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy Siófok Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2020-2025.) lezárja és új egységes szerkezetbe foglalt Helyi Esélyegyenlőségi Programot fogad el a 2023-2028. időszakra vonatkozóan, az előterjesztés 1. mellékletét képező tartalommal.

Felelős: Dr. Lengyel Róbert polgármester

Határidő: értelem szerint

Dr. Boda Zsuzsanna sk.
jegyző

Dr. Lengyel Róbert sk.
polgármester

A kivonat hiteles:
Siófok, 2023. október 26.

